Amigoe

102e JAARGANG — NO.: 211

VRIJDAG 13 SEPTEMBER 1985

Prèkè

Wat gebeurt er na de vervaldatum? Gaat de Shell dan ècht stinken?

VANDAAG

FRANK CROES ...reorganisatie...

Nieuws in vogelvlucht

BEIRUT — In oost- Beirut werd tussen christelijke milities gisteren fel strijd geleverd, waarbij 2 doden en 3 gewonden vielen. Aanhangers van de harde lijn binnen de SLA- militie vochten met aanhangers van de Falangistische partij waarvan de aanhang onlangs naar SLA werd overgeheveld. Langs de groene lijn werd er ook sporadisch geschoten.

*****

LONDEN — De Londense SU-ambassade acht de uitwijzing van 25 SU- functionarissen onder wie ook diplomaten ongerechtvaardigd en «ongegrond, vooral als men dit baseert op verklaringen van een overloper. Alle Russen die in Engeland werkzaam zijn werken aan de bevordering van de bilaterale relaties. Het was de grootste uitwijzing sinds 71 toen Londen 105 Sovjets uitwees wegens spionage. De overgelopen Gordievsky, sinds 82 ambassaderaad in Londen, was pas chef van de KGB geworden. In 62 kwam hij bij de KGB; 10 jaar was hij bezig met SU-illegalen en dissidenten, daarna werd hij ingeschakeld voor Scandinavie en Engeland. Londen hoopt dat deze zaak geen schadelijke invloed heeft op de relaties met Londen. De pers legde verband tussen het overlopen van de Westduitse contra- spionage- chef Tiedge naar Oost Duitsland en de actie in Londen. Volgens Denemarken is de overgelopen KGB-chef lange tijd dubbelspion geweest.

*****

LONDEN — De relaties tussen Moskou en Londen worden al jaren lang belast door het uitwijzen over en weer van spionnen. Het overlopen van de KGB- chef in Londen en de daarop volgende uitwijzing van 25 Russen maakt de zaak niet beter. Dit gebeurt in een periode dat premier Thatcher probeert de relaties beter van de grond te krijgen en de handel uit te breiden. In Londen verwacht men dat Moskou nu een kwart van de Britse staf in Moskou zal uitzetten.

*****

PRETORIA — De bezetting door Groene parlementariers van de Westduitse ambassade in Zuid Afrika is ten einde. Men protesteerde daarmee tegen Bonns medewerking aan de apartheidspolitiek. Het ZA-bedrijfsleven ontmoet vandaag voor het eerst het verboden ANC. De ZA-regering is tegen deze ontmoeting.

*****

PARIJS — De onderweg naar de atol Mururoa zijnde Franse president Mitterand onderbrak de reis om in Kourou, Guyana, de lancering van de Euro- raket Ariane bij te wonen. Hij kwam met een vertraging aan omdat zijn Concorde bij het opstijgen in Parijs problemen had gehad. De lancering werd een fiasco: 9 minuten na de lancering moest men besluiten de Ariane op te blazen omdat hij hoogte verloor en een gevaar werd voor omliggende gebieden. Daarmee werden ook 2 kostbare communicatiesatellieten vernietigd. Het is voor de 3e keer dat de missie met een Euro-raket mislukt. Ditmaal was er een probleem met de aandrijving van de 3e trap. Mitterand gaat naar Mururoa in Polynesie, waar Parijs steeds zijn betwiste kernproeven houdt.

*****

LISSABON — Bij de treinramp in Portugal zijn 49 doden gevallen. Van de 150 gewonden liggen er nog 87 in het ziekenhuis. Een menselijke fout is de oorzaak van de ramp geweest waarbij een volle passagierstrein op een tegenligger tornde. Beide treinen hadden toestemming om op enkel spoor te rijden.

*****

ISLAMABAD — Het Afghaanse verzet stelt zich verantwoordelijk voor het neerschieten van een vliegtuig verleden week waarbij 52 doden vielen. Men deed dit omdat men had begrepen dat er SU- adviseurs aan boord waren en leden van de Afghaanse geheime dienst.

*****

PEKING — Bij een aardbeving in de Chinese provincie Xinjiang zijn 4 doden gevallen en 60 gewonden. De Richter- schaal gaf 6,8 graden aan.

*****

TOKIO — Tokio maakte bekend dat aan 26 van de 69 Boeings 747 van 4 Japanse luchtvaartmijen defecten zijn gevonden aan de wand achter in de cabine en aan het staartvlak. Van 9 toestellen waren bouten verdwenen of losgesprongen.

*****

WASHINGTON — De investeringen in het VS- bedrijfsleven nemen minder sterk toe dan in 84. Toen was de groei van het voor de inflatie gecorrigeerde bedrag aan investeringen 15,3%, het hoogste sinds 64. In 85 is de toename 5,8%. Dit komt vooral door de vertraagde VS- economische groei.

*****

KAMPALA — Uganda's rebellen leverden op 2 plaatsen strijd met het leger. Er kwamen 7 soldaten om. De regering blijft nog steeds tot vrede bereid. Het verzet NRA nadert steeds meer de hoofdstad Kampala. Banken en scholen sloten in verband hiermee gisteren hun deuren.

*****

Venezuela erkent door Saoedi Arabie gebrachte offers

Caracas betreurt eventueel nieuw prijsbeleid van Riad

CARACAS — Venezuela betreurt een eventueel akkoord tussen Saoedi Arabie met een aantal Westerse oliemaatschappijen om zijn olie tegen een goedkopere dan de OPEC- prijs te verkopen. Zo heeft minister Arturo Hernandez Crisanti van Energie en Mijnzaken verklaard.

De Venezolaanse bewindsman legde zijn verklaring af naar aanleiding van berichten in de internationale pers als zou Saoedi Arabie een principe- akkoord hebben bereikt met de vier Amerikaanse oliemaatschappijen welke samenwerken in ARAMCO (Exxon, Texaco, Chevron en Mobil) en met het Shell-concern en het Japanse bedrijf Mitsubishi over de levering per 1 oktober van zijn olie tegen een «substantieel lagere» prijs dan die van de Organisatie van Olie-exporterende landen (OPEC), waarbij zelfs een reductie van vier dollar per vat werd genoemd. Ook vanuit Kuweit werd het bestaan van een dergelijk contract gemeld.

Voor het geval deze berichten worden bevestigd zal dit helaas het evenwicht op de oliemarkt beinvloeden, aldus minister Hernandez Crisanti. Het zou te betreuren zijn als de regering van het Saudische koninkrijk tot een dergelijke opstelling zou komen. De Venezolaanse minister erkende dat Riad het meeste heeft geleden onder de beperking van de olie- productie door de Opec. Terwijl andere landen langs verschillende wegen kans zagen zich te onttrekken aan de Opec- verplichtingen, waarbij men reducties gaf en zijn productie uitbreidde in plaats van verlaagde heeft Saoedi Arabie zijn olieproductie meer dan aanzienlijk zien achteruitgaan, aldus Hernandez Crisanti. Van 3,9 miljoen vaten per dag in 1984 werd het 2,2 miljoen vaten in augustus. Vijf jaar geleden produceerde men nog tien miljoen vaten per dag, zo lichtte hij toe.

Dollar duikelt

AMSTERDAM — De dollar heeft de sprong voorwaarts van gisteren vanmorgen laten volgen met een flinke stap terug. Na een slotkoers van 3,3220 gulden noteerde hij vanmorgen in Amsterdam 3,2968 gulden. Ook elders deed zich een soortgelijke situatie voor. Volgens analysten was men dollars aan het verkopen welke men zich in de voorgaande dagen had aangeschaft om er winst mee te maken. Het goud reageerde wispelturig op deze ontwikkeling.

Petrobras: reserves met 40% uitgebreid

RIO DE JANEIRO — Het Braziliaanse staatsoliebedrijf Petrobras heeft bekend gemaakt dat de oliereserves van Brazilie met veertig procent zijn uitgebreid na de ontdekking van het olieveld in de Golf van Campos. Volgens Petrobras- directeur Helio Beltrao heeft dit veld een capaciteit van een miljard vaten olie. In één klap komen daarmee de Braziliaanse reserves op 2,03 miljard vaten. In november werd het veld al ontdekt op 110 kilometer buiten de kust, maar de omvang kon toen niet meteen worden vastgesteld.

SAN SALVADOR— Politie-functionarissen nemen vingerafdrukken van de auto van waaruit de oudste dochter van de Salvadoriaanse president Duarte ontvoerd is. Op de voorbank ligt de gedode lijfwacht.

FRONTLIJNSTATEN BESPREKEN PRETORIA'S GEWELD

Spanning in Kaapstad blijft bestaan, nationale staking in pen

Zwart staatsburgerschapsplan Botha vrij gunstig ontvangen

PRETORIA — De toezegging van president Pieter W. Botha dat de bewoners van de thuislanden hun Zuidafrikaanse staatsburgerschap terugkrijgen heeft in Zuid-Afrika over het algemeen een positieve reactie opgeroepen, behoudens de ultra-conservatieve groeperingen welke er falikant tegen zijn. De onrust in onder meer Kaapstad is er niet door verminderd. De spanning in deze stad is om te snijden. Het raciale geweld eiste weer doden. Kerkelijke leiders hebben het voorstel van Nobelprijswinnaar, aartsbisschop Desmond Tutu, overgenomen om in oktober een nationale staking van 24 uur te houden. De situatie in Zuid-Afrika komt aan de orde op de vergadering van de zes Frontlijnstaten volgende week. Onder meer over het effect van de internationale sancties op deze van Zuid-Afrika afhankelijke staten. African National Congress (ANC) heeft duidelijk laten weten dat het beginsel van «one man one vote» niet meer ter discussie staat. Dit is een der zwaarstwegende punten bij de blanke minderheid in Zuid-Afrika.

Voorzichtige instemming overwoog in de eerste reacties van Zuidafrikaanse politici en zakenlieden op het plan van de regering in Pretoria zwarten in de thuislanden weer het Zuidafrikaanse staatsburgerschap te verlenen. Maar de voorzitter van de ultra- rechtse conservatieve partij, Andries Treurnicht, noemde de invoering van de dubbele nationaliteit voor zwarte inwoners van de "onafhankelijke" staten in Zuid-Afrika "onaanvaardbaar en rampzalig". "Als zwarten twee nationaliteiten kunnen bezitten en blanken maar één is dat discriminatie jegens blanken".

Woordvoerders van twee van de vier door Pretoria onafhankelijk verklaarde bantustans, Venda en Ciskei, begroetten de mededeling van president P.W. Botha. Een vertegenwoordiger van Transkei wees nog op de noodzaak van onderhandelingen over de kwestie. De "staat" Bophuthatswana reageerde (nog) niet.

De werkgevers en het Zuidafrikaanse bedrijfsleven zagen in de aankondiging van Botha een stap in de goede richting van het wegnemen van hindernissen op de weg van verandering in de rassen- betrekkingen. Ze uitten de verwachting dat het verlenen van de Zuidafrikaanse nationaliteit aan de miljoenen zwarte inwoners van de — internationaal niet erkende — thuislanden de bewegings- vrijheid van de arbeiders zal vergroten.

"De regering wendt zich eindelijk af van de apartheidsdroom", stelde de leider van de blanke oppositie in het parlement, Frederik van Zyl Slabbert. "Nu moet zij zich ook afwenden van de zaken die tot deze droom leidden — de wetten over gescheiden woongebieden en instellingen naar huidkleur, controle op immigratie van zwarten in de steden en over de rassen- indeling van elke burger", aldus Van Zyl Slabbert.

"De situatie in de zwarte woonsteden rond Kaapstad is slecht en zeer gespannen. Er wordt met stenen gegooid en bussen worden in brand gestoken". Dit verklaarde een woordvoerder van de politie in Kaapstad donderdagavond tegenover het Britse persbureau Reuter. Volgens de politie zijn woensdag en donderdag bij ongeregeldheden zeven zwarten gedood. Drie doden vielen toen politie- mannen met hagel schoten op een menigte die in Guguletu stenen naar auto's gooide en brandende barricades opwierp. Minstens 30 personen werden in hechtenis genomen. Het ziekenhuis van het nabijgelegen Crossroads meldde later nog twee doden. Ongeveer 20 mensen werden wegens schotwonden behandeld. De politie bevestigde dat zij 600 zwarte leerlingen in Soweto had gearresteerd op grond van een bepaling in de wet op de noodtoestand, die voorschrijft dat scholieren gedurende de lesuren in het schoolgebouw dienen te blijven. De scholieren zijn opgesloten in de gevangenis van Diepkloof. Advocaten proberen hen vrij te krijgen.

Kerkleiders in Zuid-Afrika hebben donderdag steun gegeven aan de oproep van Nobelprijswinnaar bisschop Tutu om volgende maand een nationale staking van 24 uur te houden. De werk- onderbreking zal plaatsvinden op 9 oktober. Vertegenwoordigers van bijna alle belangrijke kerken in Zuid-Afrika (katholieken, Anglicanen en Methodisten) stemden in met de oproep tot staking. Maar afgevaardigden van de vooral uit blanken bestaande Nederduitse Gereformeerde kerk zeiden dat ze meer tijd nodig hebben voor ze een besluit kunnen nemen.

De leiders van zes zwarte buurlanden van Zuid-Afrika bespreken komende week in de hoofdstad van Mozambique de toestand in Zuid-Afrika. Belangrijke onderwerpen van gesprek zijn het aanhoudende politieke geweld in Zuid-Afrika en de kans op hardere internationale strafmaatregelen tegen dat land, die nadelig zouden kunnen zijn voor de economieën van de meeste Frontlijnstaten. Aan de besprekingen, die zondag en maandag worden gehouden, nemen deel de presidenten Julius Nyerere van Tanzania, Kenneth Kaunda van Zambia, Eduardo dos Santos van Angola, Samora Machel van Mozambique en Quett Masire van Botswana en premier Robert Mugabe van Zimbabwe.

Het principe van algemeen stemrecht — «one man, one vote» — dus ook voor alle zwarten in Zuid-Afrika, kan niet meer ter discussie worden gesteld. Zo verklaarde een van de leden van de delegatie van het African National Congress (ANC) tijdens een persconferentie in Den Haag. Met het benadrukken van het systeem van algemeen kiesrecht wilde de ANC-delegatie direct reageren op de jongste aankondiging van de Zuidafrikaanse president dat het blanke minderheids- bewind bereid is het staatsburgerschap aan de zwarten in de thuislanden terug te geven. Het ANC heeft in het verleden herhaalde malen onderstreept dat het met geleidelijke en kleine stappen naar het afschaffen van het apartheids- systeem geen genoegen neemt.

Voor Internationaal gerechtshof in Den Haag

Managua presenteert getuigen VS-betrokkenheid bij strijd

DEN HAAG — Volgens Nicaragua is de houding van de Verenigde Staten tegenover Nicaragua in flagrante strijd met de opdracht van het Internationale gerechtshof. Nog steeds namelijk steunen de VS de anti- Sandinistische guerrillastrijders, zo stelde Carlos Arguello als ambassadeur in Den Haag vast namens Nicaragua bij de hervatting van de behandeling van de Nicaraguaanse aanklacht tegen de VS bij het Internationaal gerechtshof. Zoals was verwacht boycotten de VS de zitting. Het hof is nu toe aan de openbare hoorzitting.

Nicaragua is van mening dat de VS doorgaan met het steunen van de agressie op zijn grondgebied. Als een bewijsstuk voor deze stelling legde hij onder meer het getuigenis over van een overgelopen guerrillaleider, waarin deze het heeft over een directe bemoeienis van de Amerikaanse inlichtingendienst CIA bij de strijd tegen het Sandinistische bewind in Managua. Ook legde een onder- minister van Nicaragua hierover een getuigenis af.

Volgens de ambassadeur neemt het aantal aanvallen op Nicaraguaanse doelen toe. Duizenden Nicaraguanen zijn daarbij omgekomen of zwaar gewond geraakt of hebben have en goed verloren. Er zijn talrijke berichten te produceren over nieuwe wreedheden van de kant van huurlingen, zei hij. Volgens recente onthullingen blijkt de Nationale veiligheidsraad van de VS zelfs verantwoordeli k te zijn voor de leiding van deze huurlingen- troepen of men bepaalt er de strategie van en is behulpzaam bij het vaststellen van de doelwitten bij acties. Deze betrokkenheid van de Amerikaanse veiligheidsraad maakt volgens Arguello Ronald Reagan, de president van de VS, ook tot betrokkene, als hoogste chef van de Amerikaanse strijdkrachten.

Uit het getuigenis van Edgar Chamorro dat door Nicaragua is overgelegd als bewijsmateriaal voor de Amerikaanse betrokkenheid bij de strijd van de guerrilla blijkt dat deze Chamorro, die een der leiders van de guerrillabeweging is geweest in 1981 contacten heeft gehad met agenten van de CIA. Deze agenten hadden Chamorro in alle gerustheid meegedeeld dat zij konden verklaren in naam van hun president Reagan dat deze zich wilde ontdoen van de Sandinisten. De CIA- agenten drongen aan op eenheid onder de guerrillastrijdkrachten om op die manier het Sandinistische bewind te val te kunnen brengen. Zo getuigde deze Chamorro, aldus een bericht van AP dat de hand heeft weten te leggen op het door Arguello overgelegde document.

Chamorro deelde ook mee dat de toenmalige assistent van het State department, generaal Vernon Walters, nu Amerika's ambassadeur bij de Verenigde Naties, gesprekken voerde met Jose Francisco Cardenal, leider van de de UDN- groep, welke bestond uit uitgeweken leden van Somoza's Nationale garde. Daarbij drong de Amerikaanse generaal ook aan op eenwording der anti-Sandinistische guerrillabewegingen. Deze Cardenal heeft verschillende besprekingen gevoerd met de CIA, aldus Chamorro, onder meer in Miami. Uiteindelijk kwam de fusie van UDN met FDN tot stand. Het was de CIA die toen de Argentijnse officieren betaalde die als militaire adviseurs optraden voor de guerrilla. Niet lang na deze fusie, begon de FDN «substantiele en regelmatige financiele, militaire en andersoortige hulp» te ontvangen «van de CIA», aldus Chamorro. Naar Guatemala, El Salvador en de VS gevluchte garde- leden van Somoza werden gerecruteerd, waarbij hen «regelmatige salarissen werden aangeboden». Dit gebeurde met geld van de CIA. CIA- mensen vormden ook een speciale eenheid en trainden die voor sabotagewerk. Dit gebeurde niet ver van Tegucigalpa in Honduras. De wapens, munitie en ander materieel daarvoor werden geleverd door de CIA. Chamorro kreeg volgens zijn getuigenis maandelijks tweeduizend dollar uitbetaald tussen januari 1983 en november 1984 om de public relations voor de UDN te verzorgen.

Als getuige voerde Nicaragua op de hoorzitting gisteren Luis Carrion op, onder- minister van Binnenlandse zaken van Nicaragua. Hij vertelde dat de militaire activiteiten der guerrilla sinds juni zijn toegenomen. Daarbij werden betrokkenen bevoorraad door de VS. Carrion werd ondervraagd door Sir Ian Brownlie, Britse deskundige in het internationaal recht, die verbonden is aan de Oxford universiteit. Hij is een der deskundigen in de Nicaraguaanse delegatie bij het Internationaal gerechtshof. Het horen van deze getuige ging vandaag verder.

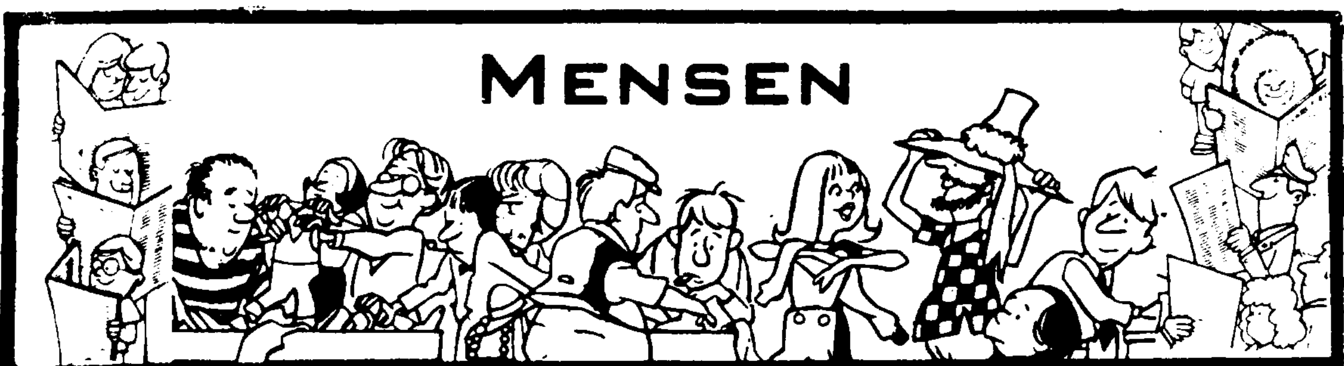
Ondanks huiszoekingsacties dochter Salvador-president nog niet gevonden

SAN SALVADOR — Het Salvadoriaanse leger is met huiszoekingsacties begonnen in de hoofdstad San Salvador om de verblijfplaats te achterhalen van Ines Guadalupe Duarte Duran die dinsdag door onbekend gebleven mannen is ontvoerd. Tot op heden toe is het zoeken vruchteloos.

Sinds de ontvoering van de oudste dochter van president Jose Napoleon Duarte is niets meer van haar vernomen. Er zijn door de ontvoerders ook geen contacten gelegd met de familie of met andere instanties, zodat men nog steeds in het duister tast wie er achter deze ontvoering zit. Kennelijk houdt men er in legerkringen rekening mee dat het een guerrilla- actie is en dat de ontvoerde nog in de hoofdstad is. Op twaalf punten in San Salvador heeft men donderdag huiszoekingen verricht. Daarbij heeft men wel explosieven achterhaald. Verder vond men op de plaatsen waarvan men vermoedde dat het contactpunten van de guerrillabeweging waren ook wapens, documenten, geneesmiddelen en belangrijke gegevens over het Farabundo Marti bevrijdingsfront, het orgaan waarin de vijf guerrilla- bewegingen samenwerken in El Salvador. Er werden ook aanhoudingen verricht. Men gaf geen antwoord op de vraag of men sporen heeft aangetroffen van de ontvoerde presidentiele dochter. De actie werd tegelijk uitgevoerd op de twaalf verdachte plaatsen. De mogelijkheid bestaat dat soortgelijke acties elders herhaald worden. Een van de plaatsen welke men als guerrilla- basis beschouwt ligt op amper negenhonderd meter van de residentie van president Duarte.

Vakbondsleider ontvoerd in Guatemalastad

GUATEMALASTAD — De 54- jarige vakbondsleider Julio Celso de Leon is in Guatemala ontvoerd. Gewapende mannen wachtten hem donderdag op bij het verlaten van zijn kantoor in het centrum van de hoofdstad. De Leon is niet alleen vakbondsleider maar is ook lid van de Christendemocratische partij welke in Guatemala links van het centrum staat. De Latijnsamerikaanse vakbondsfederatie CLAT heeft in felle termen geprotesteerd tegen deze ontvoering. Het was onlangs erg onrustig in Guatemala toen het tarief voor het openbaar vervoer met vijftig procent werd verhoogd. Bij de rellen in verband daarmee kwamen er zes mensen om. Er werden toen duizend arrestaties verricht. Ondertussen wordt er gestaakt door 35.000 leerkrachten van het openbaar onderwijs die hun salaris aangepast willen zien aan de inflatie van 45 procent per jaar.

Op Aruba herdacht M.TRIMON het feit, dat hij 25 jaar in dienst is bij de Elmar. In verband hiermee speldde directeur ir J.H.A. Bok hem de jubileum- speld op en overhandigde hem de gebruikelijke enveloppe.

*****

VIER VROUWEN zijn bij een kunstmatige bevruchting geïnfecteerd met aids. De besmetting vond plaats door het sperma van een met aids geïnfecteerde donor. Het rapport van Australische artsen van een ziekenhuis in Sydney is het eerste klinische bewijs van overdracht van de dodelijkste virusinfectie door het zaad van de man. Acht vrouwen hebben het sperma gekregen. Vier zijn besmet. Bij een van dezen doen zich aids- verschijnselen voor zoals voortdurend opgezette klieren. Drie van de acht vrouwen hebben intussen een kind ter wereld gebracht, maar niet als gevolg van de bevruchting met het sperma van de aids- drager. De intussen ongeveer een jaar oude kinderen zijn gezond en ook de echtgenoten zijn vrij van aids. De donor, die zijn sperma periodiek tussen 1982 en 1984 ter beschikking stelde, was naar later bleek, biseksueel en vertoonde de symptonen niet. Australische artsen bevelen nu aan, dat alle sperma- donors op gezette tijden op aids- virussen worden onderzocht.

*****

In India zijn onlangs drieduizend MENSEN dakloos geworden door een brand als gevolg van het ontploffen van een kookgasfles in een achterbuurt van de stad Madras in het zuiden van het land. Naar de Indische staatsradio meedeelde is een vrouw gewond en zijn huisdieren gedood. De overheid ondersteunt de tijdelijk in schoolgebouwen ondergebrachte daklozen met geld en levensmiddelen.

*****

De Britse componist van filmmuziek en symfonieën WILLIAM ALWYN is op 80-jarige leeftijd in een ziekenhuis bij zijn woonplaats Ipswich overleden. Alwyn, die van 1926 tot 1955 leraar- compositie was aan de Koninklijke Muziek- Academie, schreef vier symfonieën, drie strijk- kwartetten en de opera "Miss Julie", naar het gelijknamige toneelstuk van August Strindberg. Hij werkte tot ver in de zeventig, waarna zijn carrière tot stilstand kwam door gewrichts- reumatiek, die hem het schrijven onmogelijk maakte. Onder Alwyns film- muziek is het muzikale commentaar bij "Odd man out" en "the magic box".

*****

Een Candese ex-LERAAR die wegens anti- semitisme veroordeeld is, blijft er na een reis naar West- Duitsland van overtuigd dat het verkeerd is te zeggen dat de nazi's zes miljoen joden hebben gedood. Jim Keegstra, die door een rechtbank veroordeeld is omdat hij tijdens de lessen de historische werkelijkhied van de "holocaust" ontkend heeft, zei dat een bezoek aan Dachau hem ervan heeft overtuigd dat de concentratie- kampen geen vernietigings- kampen waren, en dat de officiële cijfers over de er uitgemoorde joden een "leugen" zijn.

*****

In China pleegt men kwalen die in het westen met zeer ingewikkelde apparaten worden behandeld op een uiterst simpele wijze te genezen. Een Chinese krant maakte deze dagen melding van een arts die zijn patiënten zonder riskante operaties of kostbare geneesmiddelen van hun GALSTENEN afhelpt. Hij knijpt ze gewoon in een OORLEL. De arts handelt volgens de leer van de traditonele Chinese geneeskunst. Nauwkeurig zoekt hij het acupunctuur- punt op dat in verbinding staat met de galblaas en dat is in dit geval de oorlel. Druk op dit punt prikkelt de galwegen, waardoor de stenen worden uitgestoten. De resultaten zijn inspirerend. Van de 365 patiënten die met de methode werden behandeld, raakte 81,9 procent hun galstenen kwijt.

*****

Een drugs- smokkelende PARACHUTIST in Amerika die voor 13 miljoen dollar zuivere cocaïne op zich had, is doordat zijn valscherm niet open wilde gaan, doodgevallen. De man, een voormalig agent van de narcoticabrigade en militair parachutist werd gevonden in de buurt van een vliegveldje, met aan zijn lichaam bevestigd twee legertassen die 174 kilo cocaïne bevatten. De parachutist droeg een kogelvrij vest, overleverings- uitrusting- stukken en enkele pistolen. Voorts was hij in bezit van 4500 dollar aan baar geld en enkele valse persoons- bewijzen. In de nacht waren op het veld geen vliegtuigen geland en de politie neemt aan dat hij in het donker uit een laag vliegend toestel is gesprongen.

*****

De PASSAGIERS van de Titanic, die in 1912 zonk na een aanvaring met een ijsberg, hadden gered kunnen worden als een ander schip, de "Californian", acht had geslagen op de noodsignalen en te hulp was gesneld. Dit verklaarde dr Robert Ballard, die het wrak van de Titanic heeft gevonden op de bodem van de oceaan ter hoogte van Canada. De kapitein van de Californian gaf zijn positie niet correct op en heeft niet geprobeerd de Titanic te helpen. De ondergang kostte aan 1513 mensen het leven. Zeshonderd konden door andere schepen worden opgepikt. Er bestaat volgens Ballard dan ook geen twijfel over dat dit drama niet had hoeven gebeuren. De rol van de Californian staat ter discussie zolang als over de Titanic gesproken wordt.

*****

Een 35- jarige TECHNISCH MEDEWERKER van het Huis van Bewaring in Rotterdam heeft tegenover de politie bekend twee maal tegen forse betaling een gevangene te helpen ontsnappen. De man is door de directie van het Huis van bewaring inmiddels geschorst. Na de eerste ontsnapping in januari 1984 koesterde de gevangenisdirectie al verdenkingen en volgde aangifte bij de politie. Het politie- onderzoek leverde onvoldoende bewijs voor de schuld van de man. De gedetineerde die hij had helpen ontvluchten is overigens later weer ingerekend. Enige tijd geleden heeft de technisch medewerker een gedetineerde met een stationcar de gevangenis uitgereden. De gedetineerde, een ex- koppelbaas die in verzekering zat voor een vlees- fraude lag onder een hoeveelheid gereedschap verborgen en is sinds zijn ontsnapping voortvluchtig.

*****

FDN: aan comeback bezig

TEGUCIGALPA — De anti- Sandinistische guerrillabeweging FDN spreekt over een comeback na de teruggang eerder dit jaar. De groep heeft zijn aanhang kunnen uitbreiden tot ongeveer tienduizend man sterk en over voorraden voor de komende maanden hoeft men zich niet meer druk te maken.

Volgens waarnemers is er sprake van een nieuwe elan bij deze groep contra's onder leiding van Calero. Dit nieuwe elan bleek onlangs toen men kans zag tijdens een bliksemactie een stad op Nicaraguaans grondgebied te veroveren en er bruggen en een weg op te blazen. Voor het aanzien in het buitenland was bedoeld de aankondiging van een nieuwe gedragscode tegenover de gevangenen en de burgers in de gebieden waar men het Sandinisme bestrijdt. Dit alles is volledig in tegenstelling met de situatie in maart toen de Sandinisten de rebellen uit hun vestingen verdreven. In mei kwam de verandering toen men weer de beschikking kreeg over meer munitie en wapens en men het aantal strijders weer kon doen opvoeren en vier tot ongeveer tienduizend man. Een politiek succes boekte men samen met president Ronald Reagan van de Verenigde Staten toen het Amerikaanse congres door de knieen ging en de hulp aan de contra's hervatte, zij het dat het nu gaat om zogenaamde humanitaire hulp.

Een vooruitgang was het voor het image van de FDN waar de leider van de politieke oppositie in Nicaragua, Arturo Cruz, de presidentskandidaat was voor de Coordinadora Democratica Nicaraguaense (CDN) zich aansloot bij het anti- Sandinsitische front. Hoewel niemand verwacht dat men het op kan nemen tegen het uit 64.000 man bestaande Nicaraguaanse leger verwacht men wel dat de FDN meer van zich zal laten horen in de komende tijd.

PARIJS — Het bezoek van de Franse president Mitterand aan atol Mururoa, waar Parijs zijn kernbommen beproeft, maakt duidelijk dat Parijs opkomt voor zijn belangen in de Stille Oceaan. Er komt ook een speciaal Frans comite voor dit gebied. Deze Franse demonstratie komt na de aanslag op het Greenpeace- schip Rainbow Warrior in Nieuw Zeeland, waarvoor Franse geheime agenten gevangen zitten in Nieuw Zeeland, hoewel Parijs zijn handen schoon gewassen heeft van alle verantwoordelijkheid.

*****

WASHINGTON — Een dochter van de VS- electronica- fabriek Gte Corp heeft op illegale wijze de beschikking gekregen over geheime documenten van het VS Defensieministerie. Zo kon men gunstige contracten afsluiten.

BIOSCOPEN
GOLDEN DRIVE-IN: 21.00 uur *Hercules* (alle leeft.); 24.00 uur *Untamed* (18 jr.).
CINELANDIA: 19.00 + 21.00 uur *Tick Tick Tick* (18 jr.); 24.00 uur *New man's law* (18 jr.).

CURAÇAO AGENDA

WEEKEINDEDIENST EILANDSGENEESKUNDIGEN
STADS- EN 2DE DISTRIKT OOST
14 september 1985 vanaf 08.00 uur t/m 16 september 1985 om 07.00 uur
Dokter Olie, Sentro Mediko Marie Pampoen, tel.: 615044 / 615265; spreekuren: 11.00-12.00/17.00-18.00 uur; spoedgevallen: tel.: 613121 b.g.g. 625822/625614.
(dit geldt voor patiënten van de volgende artsen: Wilsoe, Da Costa Gomez, Nassy, mevr. Nassy- Tseng, Lutchman, Tseng, Rauchbaar, Braakman, Doran en mevr. Guerrero- Bakmeyer)

STADS- EN 2DE DISTRIKT WEST
13 september 1985 vanaf 18.00 uur t/m 16 september 1985 om 06.00 uur
Dokter Whiteman, Spreekkamer: Cas Chiquito, tel.: 623550; spreekuren: 11.00-12.00 / 17.00-18.00 uur; spoedgevallen: tel.: 81656 b.g.g. 625822/625614.
(dit geldt voor patiënten van de volgende artsen: Swart, Roose, mevr. Braakman-Bonder, Whiteman, mevr. Goilo- Henry, King, mevr. Soliana- Tjin, Heerenveen, Nivillac, mevr. Rosales- Concession en mevr. Pablo)

DERDE DISTRIKT BANDABAO
13 september 1985 vanaf 18.00 uur t/m 16 september 1985 om 06.00 uur
Dokter Schellens, Spreekkamer: Barber, tel.: 641658 / 641605; spreekuren: 10.00-11.00/17.00-18.00 uur; spoedgevallen: tel.: 641784 b.g.g. 625822/625614.
(dit geldt voor patiënten van de volgende artsen: Tweed, Vonhögen, Schellens, Botero Duque en Hernandez)

*****

WIT GELE KRUIS (wijkverpleging): Kantoor Santa Maria 17, tel.: 82947; geopend van maandag t/m vrijdag van 07.00-16.00 uur; zaterdag de gehele dag gesloten; de wacht hebben zuster Bronneberg, tel.: 81506 en zuster Flanders, tel.: 44187.

*****

DIERENARTS: Veterinaire Dienst, Parera, tel. 614000.

DIERENASIEL: dagelijks geopend van 08.00-12.00 14.00-18.00 uur; op zaterdag van 08.00-13.00 14.00-18.00 uur, tel.: 54300

*****

KLEUTERBUREAU: 14.00-16.00 uur alleen volgens afspraak.

ZUIGELINGENBUREAU: maandagmiddag van 12.30-15.30 uur; donderdagmiddag van 07.15-10.30 uur; alleen volgens afspraak.

GEZINSVERZORGING (Kwido pa Famia): geopend van maandag t/m vrijdag van 07.00-12.30 13.30-17.00 uur, kantoor Sta. Maria 17, tel.: 80222

BOTICA BANDABAO: geopend van maandag t/m vrijdag van 08.00-12.00 / 14.00-18.00 uur; zaterdag gesloten.

*****

BOTICA'S **(nachtdienst)**
Otrobanda: del Pueblo, tel.; 625333; Punda: del Pueblo, tel.: 612444.

*****

TELECURAÇAO
VRIJDAG: 12.00-14.00 Take two; 16.30 Cartoons; 16.45 Battle of the planets; 17.15 Dance fever; 17.45 AGHUSA; 18.15 Agedres na plaka chikí; 18.30 Telenovela: «Guadalupe»: 19.15 Informe Deportivo; 19.30 America's Top Ten; 20.00 Notisiero Tele-8; 20.30 Knight rider; 21.30 Lorne's Greene new wilderness; 22.00 Show di Job; 23.00 Tempo pa Dios; 23.05 Moneyline; 23.30 Sports tonight; 24.00 Sluiting.

ZATERDAG: 16.30 Club PTL; 17.30 Telefiesta; 18.30 Studiosport; 19.30 Topico (Don Martina); 20.00 Notisiero Tele-8; 20.30 Estreno (That's the way of the world); 22.30 Musical special; 23.30 Sports tonight; 24.00 Sluiting.

*****

VERLOF BEGRAFENIS
14 september: P.A.J. Scherptong, Win[illegible] Churchillweg z/n (nst. 157A).
15 september: M.A. Frans, Kaya Cum[illegible] 22.

*****

DIVERSEN
TONEEL: 20.30 uur opvoering van het [illegible] «Dushi ven aca» o.l.v. Eligio Melfor - Ce[illegible] Pro Arte.

FESSKA: 20.00-22.00 uur lezing over so[illegible] le filosofie - UNA.

IOBA JAYCEES: 09.00 symposium over [illegible] valuatie - Universiteit.

«THE CHINESE MAGIC CIRCUS»: 17.[illegible] en 20.30 uur circusvoorstelling - Coney [illegible] land.

TENTOONSTELLING
KUNSTACADEMIE (Roodeweg 7): te[illegible] toonstelling werken van leerlingen; op[illegible] ningstijden 05.00-12.00 uur, woensdag [illegible] donderdag van 19.00-21.00 uur.

*****

VERENIGING DIERENBESCHERMIN[illegible] organiseert een tekenwedstrijd voor a[illegible] basisscholen. Thema: «Dieren in huis en [illegible] de knoek».
18 september moeten alle tekeningen in[illegible] ediend zijn.

*****

CULTUREEL CENTRUM CURAÇAO va[illegible] heden t/m 14 september: tentoonste[illegible] tekeningen van Jean Girigori; opening[illegible] den van maandag t/m vrijdag van 09.[illegible] 12.00/15.00-17.00 uur.

*****

OPENBARE BILBIOTHEEK (Johan va[illegible] Walbeeckplein 13): openingstijden maa[illegible] dagmiddag van 14.00-20.00 uur; dinsdag [illegible] vrijdag van 10.00-12.00 / 14.00-18.00 u[illegible] woensdag van 10.00-12.00 / 14.00-20.[illegible] uur; donderdagmiddag van 14.00-18.00 u[illegible] en zaterdagmorgen van 09.00-12.00 uur. De studiezaal is elke dag open vanaf 09.[illegible] uur.

FILIAAL MUNDO NOBO: alleen op maa[illegible] dag open van 14.00-20.00 uur (voor volwa[illegible] senen).

FILIAAL BARBER: maandagmiddag va[illegible] 14.00-17.00 uur; dinsdag- en vrijdagmidd[illegible] van 14.00-19.00 uur.

JEUGDBIBLIOTHEEK (Consiënciestee[illegible] Plaza Brion): maandag en donderdag va[illegible] 14.00-18.00 uur; dinsdag, woensdag en vr[illegible] dag 10.00-12.00/14.00-18.00 uur en zate[illegible] dag van 09.00-12.00 uur.
Elke maandag ná 16.00 uur: activiteiten vo[illegible] kinderen.

BIBLIOTHEEK ALLIANCE FRANÇAIS[illegible] iedere zaterdag uitlenen van Franse boeke[illegible] van 14.00-18.00 uur - Fokkerweg 7.

ST. EILIZABETH HOSPITAAL EN SAN[illegible] TORIUM: **(bezoekuren)** 's morgens va[illegible] 11.30-12.30 uur en 's middags van 16.0[illegible] 19.00 uur (kinderafdeling van 10.00-19.0[illegible] uur en Intensive Care: 18.00-19.00 uur).

DR. DAVID R. CAPRILESKLINIEK: **(bezoekuren)** opname afd. Mannen va[illegible] 15.00-16.00/18.00-19.00 uur; opname af[illegible] Vrouwen van 15.00-16.00/18.00-19.00 uu[illegible] overige afdelingen van 09.00-12.00/14.0[illegible] 16.00/17.00-19.00 uur.

TENTOONSTELLING
CURAÇAOSCH MUSEUM: openingstijde[illegible] 10.00-12.00 / 14.00-17.00 uur (behalve o[illegible] maandag en laatste zondag van de maand)

CHRISTOFFELPARK: 08.00-15.00 uur ge[illegible] opend voor publiek (na 14.00 uur wordt nie[illegible] mand meer toegelaten).

KAS DI ARTE KORSOU (Local Art Gallery) Schrijnwerkerstraat 14, zijweg Breedestraat, Otrobanda: open dagelijks va[illegible] 09.00-18.00 uur; dinsdag en zondag gesloten.

CURAÇAO ONDERWATERPARK duiktrips voor lokale duikers in het weekeinde. Voor informatie tel.: 624242 624705.

CURAÇAO SEAQUARUIUM (Bapor Kibrá): openingstijden maandag t/m zondag van 10.00-22.00 uur.

Amigoe

UITGEVERIJ AMIGOE NV
Scherpenheuvel z/n of P.O.B. 577
Curaçao N.A.
Giro 440.000
Bankrek. nr.: 11-07-313
Algemene Bank nv
Bankrek. nr.: 874.825.10
Maduro & Curiels Bank nv

CURAÇAO
Centrale (alle afdelingen)
672000
Directie:
Namens Antillean News Holding NV:
R.F. Snow
Adjunct: I.M.Ph. de Maayer-Hollander.
Hoofdredactie:
waarnemend voor:
Laureen Ravelli-Schenk
Overige leden Redactie:
Toon van Dongen, Hanneke van Kouwen, Ana van Leeuwen, Sheila Rhodes (secretaresse), Chris van Grol (sportmedewerker), Solange Isselt (opmaak) en Ken Wong (fotograaf).
ADVERTENTIE-AFDELING
Aanname advertenties:
Maandag t/m vrijdag van 07.30-16.00 uur; zaterdag 07.30-10.00 uur.

Alle advertenties voor de komende dag moeten 1 dag van tevoren vóór drie uur binnen zijn.
Advertentie-afdeling (acquisitie)
Ingrid de Maayer, Viola Bernardus en Janny Naaldijk.

ZOEKERTJES verschijnen op dinsdag en vrijdag en kunnen iedere dag tussen 07.30-16.00 uur worden opgegeven, behalve op zaterdag.
Alleen zoekertjes die op maandag en donderdag vóór twaalf uur binnen zijn, kunnen de dag daarop (dus dinsdag en vrijdag) verschijnen.

UITGEVERIJ AMIGOE ARUBA
Nassaustraat 110.
Tel.: 24333 (drie lijnen).
Directeur-Hoofdredacteur:
Jos van der Schoot.
Redactie: Ramiro Tromp, Ludwina Perez, Djisbie Franken (fotograaf).
Advertentie-afdeling: Jos van der Schoot en Etleen Landsmark.

BONAIRE
CORRESPONDENT:
Hubert Linkels, Kaya Gobernador N. Debrot 154, tel.: 8627.

SINT MAARTEN
Abonnement en advertenties:
Popular Agencies,
SMTC Building, Illidge Road 38,
Tel.: 2737.
Losse nummers: Papergarden, Food Centre, Shipwrecks Stores in: Frontstreet (opposite Holland House), Great Bay Hotel, Little Bay Hotel, Mullet Bay Hotel en Papertrip Julianaluchthaven.

SABA:
Vertegenwoordigers/Correspondente:
Linda Bontenbal, Windwardside.

ST. EUSTATIUS:
Vertegenwoordigster/Correspondente:
mevrouw Peggy van de Horde, Whitewallweg 1.

DEN HAAG:
CORRESPONDENT:
Frans Kok (tel.: 070-614911).

HILVERSUM
CORRESPONDENTEN
B. Jos de Roo en Victor Hafkamp: Radio Nederland Wereldomroep (tel.: 035-16151, toestel 319).

UTRECHT:
Frans Croes (fotograaf).

MIAMI:
medewerker: David Serphos, 1420 South Bay- shore Drive 503, Miami Florida 33131.

Persagentschappen: ANP en AP.
Samenwerkingsovereenkomst met The Miami Herald, De Haagsche Courant, De Brabantse Pers.

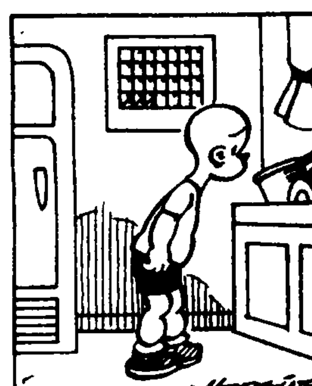
DRUKKERIJ: Rotaprint NV
DISTRIBUTIE (abonnementen):
Curaçao: Districo NV, tel.: 70503, 70504 en 70304.
Voor klachten gelieve deze nummers op te bellen. Het abonnementsgeld kan ook betaald worden via Giro rek. nr.: 208.000, Maduro's Bank rek. nr.: 286.330.08 en ABN rek. nr.: 11.15.626.
Aruba: Nassaustraat 110, tel.: 24333.
Bonaire (abonnementen en incasso): mv. A. Wong-Loi-Sing, Noord Saliña.

Losse nummers 50 cent:
Abonnementsprijs op alle eilanden van de Nederlandse Antillen veertien gulden per maand.

Buiten Antillen (Nederland):
NA*f*.80,15 per maand (luchtpost) of NA*f*.24,- per maand (zeepost); jaarlijks vooruit te betalen.

HENRY ® By Dick Hodgins

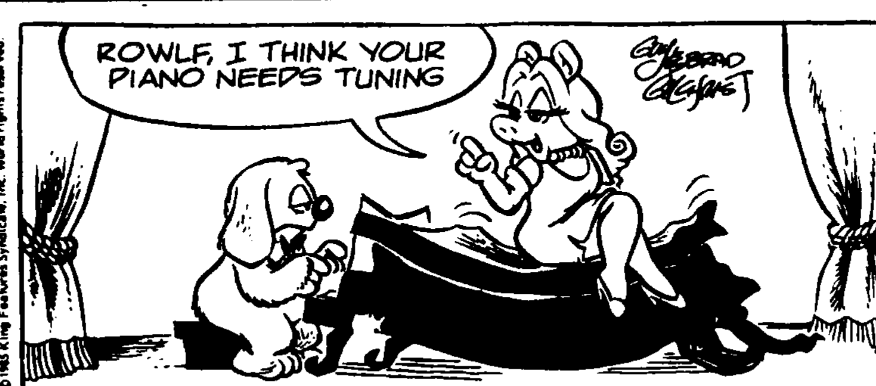

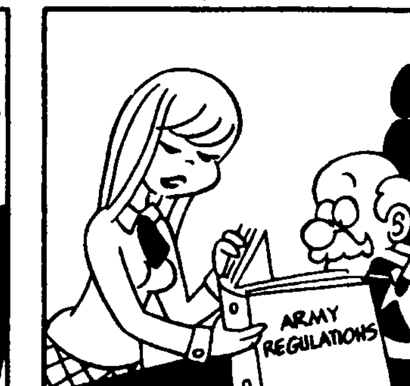
Jim Henson's™ MUPPETS

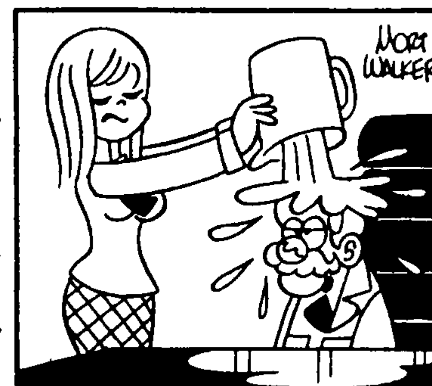

BEETLE BAILEY ® By Mort Walker

QUINCY ® By Ted Shearer

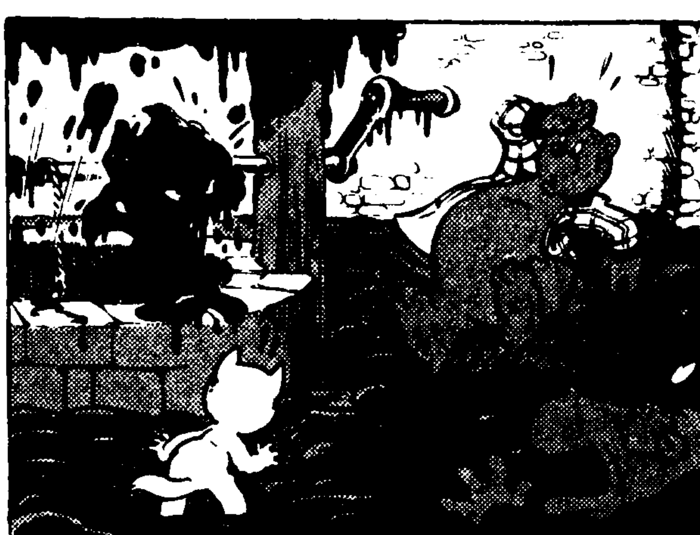

Tom Poes en de Wens-Werkster door Marten Toonder

1832 — Heer Bommel en burgemeester Dickerdack holden uit het studeervertrek en snelden baggerend de binnenplaats op. De grond was daar reeds geheel met modder bedekt en Tom Poes stond tot zijn knieën in de zwarte massa. Hij zag er een beetje verslagen uit, want hij had niet op deze overvloed van vuil gerekend en de toestand begon hem uit de hand te lopen. Maar heer Bommel greep onmiddellijk in.

Hij trad soppend tot aan de putrand en boog zich daarover heen terwijl de kluiten hem om e oren vlogen en het lawaai van de werkzaamheden beneden zijn oren verdoofde.

"Oehoe!" riep hij. "Wijmpje, ben je daar?"

"Ja, natuurlijk!" riep de flinke vrouw, een grote hoeveelheid blubber naar boven werpend.

"Kom dan boven!" riep heer Bommel zenuwachtig. "Stop dat gedoe en kom boven, als je begrijpt wat ik bedoel!"

Het gerucht verstomde en de lawine van vuile aarde bedaarde. Onmiddellijk daarop verscheen Wijmpje boven de rand van de put uit en stapte op de morsige grond. Maar ach, wat zag ze er uit!

Van onder tot boven bedekte een vette modderlaag haar eens zo propere gestalte en haar ogen waren de enige lichtplek in de sombere grondkleur.

"Ziezo!" zei heer Ollie. "Nu is het moddergooien afgelopen, hoor! Ik houd er niet van, want....."

Op dit moment gebeurde er iets vreemds. Want uit de put werd opnieuw een lading zwarte drab omhoog geworpen en een borrelende stem riep dreigend: "Slobberkwakkel! Sloorkleffer! Kom eens terug als je durft!"

"Daar heb je het!" stamelde de burgmeester verblekend. "Het is daar niet pluis! Daar beneden is iemand..... of iets, net als ik zei".

ACCOORD MET VENEZUELA LIJKT TOCH BINNEN HANDBEREIK

Nieuw voorstel vandaag verwacht

PDVSA-document in grote lijnen officieel afgewezen

WILLEMSTAD — Het merendeel van de punten in het PDVSA- voorstel voor het afhuren van de Curaçaose raffinaderij is volledig onaanvaardbaar. Dat heeft de Antilliaanse onderhandelings- delegatie in een officiële reactie laten weten. Het Antilliaanse standpunt, vervat in een tegenvoorstel, is inmiddels op schrift gezet en werd gisteren met de Centrale regering besproken. Die werd geacht de Venezolaanse regering daarvan op de hoogte te stellen.

Dit verklaarde vanmorgen een lid van de Antilliaanse onderhandelings- delegatie, die zowel met de onderhandelingscommissie van het Venezolaanse staatsolie- bedrijf PDVSA, als met de Shell aan de onderhandelings- tafel zit. Hoewel hij niet in details wilde treden, bleek uit zijn verklaring, dat een soortgelijke mededeling ook tijdens de eerder deze week met de PDVSA- top gehouden bespreking werd gedaan. "Deze officiële reactie zal daarom niet verrassend overkomen; daarentegen heeft de PDVSA waarschijnlijk niet anders verwacht. Men heeft immers een onderhandelingsstuk ingediend. Dat is inderdaad vrijwel compleet afgewezen," aldus de Amigoe- zegsman, die bevestigde dat de dinsdag in Willemstad gehouden bespreking vrij pittig is verlopen en de de PDVSA- functionarissen bij die gelegenheid ook direct waren gewezen op een groot aantal bezwaren van Antilliaanse zijde.

CONSENSUS

Het commissielid verklaarde desgevraagd, dat hierover consensus bestaat binnen de Antilliaanse delegatie. Dit, naar aanleiding van geruchten als zouden zich binnen de groep diverse "stromingen" gevormd hebben en wel "pro en anti- Venezuela gezinden". "We zijn het er wat dit betreft allen over eens dat het voorstel van de PDVSA in grote lijnen onaanvaardbaar is." aldus onze bron die geen prognoses wilde doen over de kans dat de Venezolaans/ Antilliaanse operatie, gezien de huidige omstandigheden kans van slagen zal hebben. Hij zei wel, dat men op Curaçao momenteel in afwachting is van een nieuw voorstel van Venezuela, opgesteld naar aanleiding van het bewuste gesprek dat deze week in Willemstad heeft plaats gevonden.

Inmiddels heeft de Venezolaanse televisie ook gisteren weer melding gemaakt van de spoedige totstandkoming van een Venezolaans- Antilliaans accoord, waarbij Venezuela volgens het voorstel van Caracas, de raffinaderij voor drie jaar zal huren tegen een bedrag van 10 miljoen dollar per jaar. De tv meldde gisterenavond voorts, dat een Antilliaanse regerings- delegatie in verband hiermee op maandag naar Nederland zal vertrekken. Bij navraag in Willemstad bleek dat nog geen beslissing genomen is over het ondernemen van die reis. Het is niet de eerste keer dat de Venezolaanse media en met name de televisie positieve berichten verspreidt over dit onderwerp. Het was hetzelfde Venezolaanse televisie- station, dat als eerste de inhoud van het Venezolaanse voorstel uit de doeken deed en voorspelde dat de "operatie nieuwe stijl" binnen circa een week een feit zou zijn. In Willemstad bleek men vandaag wat sceptisch te reageren op deze gang van zaken. Die werd als een "subtiele tactiek" bestempeld.

Zoals de Amigoe al eerder berichtte, zijn de voorlopige reacties op het PDVSA- voorstel nauwelijks positief te noemen. Niet alleen de onderhandelings- delegatie, ook andere, niet bij de besprekingen betrokken deskundigen, hebben zich bijzonder kritisch uitgelaten over de hoeveelheid voorwaarden, die in het voorstel opgesomd worden. Men stelt dat de Antillen dit document zelfs niet bespreekbaar zou moeten stellen en onder die omstandigheden zou moeten afzien van verdere samenwerking met Venezuela.

ACCOORD

In regerings- kringen bestaat echter nog steeds de overtuiging dat er toch voor het begin van de komende week een accoord met de Venezolanen bereikt zal kunnen zijn. De ook door de regering als "al te bruusk en overheersend" gekenschetste voorwaarden van de delegatie van het Venezolaanse staatsolie- bedrijf, werden op aandringen van Willemstad al grotendeels ingetrokken, zo vernam de Amigoe. Met de bezwaren van Antilliaanse zijde, zou bij een nieuw door de Venezolanen op stellen onderhandelings- document, rekening worden gehouden, werd door de PDVSA- delegatie verzekerd. Dit nieuwe document wordt uiterlijk vandaag in Willemstad verwacht.

Aangaande de door een groot aantal deskundigen als absoluut inacceptabel beschouwde Venezolaanse voorwaarden in het eerder deze week door PDVSA ingediende voorstel, verklaarde een regerings- woordvoerder vandaag tegenover de Amigoe, dat daaraan niet zo zwaar dient te worden getild. Het gaat immers om een eerste document ter onderhandeling van de raffinaderij- overname. In onderhandelingen is het bovendien zeer gebruikelijk dat de partijen in eerste instantie een nogal extreem standpunt innemen, waarin door middel van de daarop volgende onderhandelingsronden naar een raakpunt wordt gezocht, aldus de woordvoerder. Het gewraakte eerste voorstel is overigens al helemaal niet meer terzake, voegde hij daar aan toe. De meeste van de extreme voorwaarden werden onderhand door de Venezolanen immers al geschrapt.

GESCHILPUNTEN

Alhoewel volgens zeggen van de woordvoerder, "de scherpe kantjes" ondertussen van het Venezolaanse voorstel werden verwijderd, resten er nog twee tot drie geschilpunten. Die zullen evenwel op politiek niveau door de Antillen en Venezuela moeten worden besproken. Op de strekking van deze geschilpunten wilde de woordvoerder niet ingaan. "Nu bemoeit half Curaçao zich al zo'n beetje, met alle gevolgen van dien, met de onderhandelingen. Dan bemoeit héél Curaçao zich ermee", was zijn stelling. "Op politiek niveau", zei hij slechts, "zal naar een modus vivendi moeten worden gezocht".

De PDVSA- voorwaarde aangaande nagenoeg onbeperkte verblijfs- vergunningen en visamogelijkheden voor Venezolanen die betrokken zijn bij het raffinaderij- gebeuren, zoals gesteld in het originele voorstel, vormt één van de geschilpunten, waarvan de regerings- woordvoerder melding maakte. Dat is een niet- commercieel aspect in de onderhandelingen, waarover overleg op politiek niveau noodzakelijk lijkt. Het is overigens niet de opzet van de PDVSA geweest op die manier een onbeperkt aantal Venezolaanse mensen naar de Antillen te kunnen brengen, luidt het verweer uit regerings- kringen.

Door de regering wordt aangenomen dat de verblijfs- vergunnings- voorwaarde uitsluitend gericht is op het invliegen van deskundigen uit Venezuela bij spoed- gevallen die zich op het terrein van de raffinaderij kunnen voordoen. Het is geenszins de bedoeling dat "te pas en te onpas" PDVSA naar eigen goeddunken mensen naar de Antillen kunnen sturen. Er zal zeker sprake zijn van een beperking voor wat betreft het totaal aantal buitenlanders dat voor werkzaamheden naar Curaçao kan worden gehaald, verzekerde hij. Kwadertrouw van Venezolaanse zijde mocht er zijns inziens ten aanzien van deze voorwaarde niet worden afgeleid.

Zeer geachte Mevrouw,

Ik moge verwijzen naar mijn brief van 22 augustus 1985 houden... een voorstel tot overdracht van de Curacaose raffinaderij aan de Nederlandse Antillen en/of het Eilandgebied Curacao, welk voorstel het onderwerp is geweest van besprekingen tussen een Nederlands-Antilliaanse/Curacaose delegatie en een vertegenwoordiging ...erzijds in de afgelopen week. Daartoe gemachtigd door de desb... is door de Voorzitter van de delegatie, de heer O.G. ... 27 augustus 198. een tegenvoorstel aan ons te... de genoemde besprekingen zijn de van beide... standpunten verder onder ogen gezien en nad...

7. Datum van overdracht

De datum van overdracht als genoemd in deze brief wordt gesteld op uiterlijk 1 oktober 1985 voor wat betreft de zaken van Shell Curacao, SNAV en CSM. De datum van overdracht van de zaken van COT, indien van toepassing, wordt gesteld op uiterlijk 30 november 1985.

8. Termijn van aanbod

Het in deze brief aan de Nederlands-Antilliaanse regering vervatte aanbod vervalt indien ... niet heeft plaatsgevonden uiterlijk

4. Afstand van vorderingen

De Nederlandse Antillen en het Eilandgebied Curacao zullen onvoorwaardelijk afstand doen van alle bestaande en toekomstige vorderingen - zo die er al zijn -, onverschillig of deze gebaseerd zijn op bestaande dan wel nieuwe wetgeving, jegens Shell Curacao, SNAV, CSM en (indien van toepassing) COT ter zake van instandhouding en/of afbraak van de overgedragen installaties, voorraden en uitrusting en ter zake van eventuele verontreiniging en andere milieu effecten, toe te schrijven aan het door genoemde maatschappijen uitgeoefende bedrijf. Zij zullen voorts genoemde maatschappijen vrijwaren voor alle in de voorgaande zin omschreven vorderingen die nu of in de toekomst door enige overheidsinstantie

"Alle vorderingen laten vallen"

Op 20 september vervalt het overdrachts- voorstel Shell

WILLEMSTAD — De directie van Shell Curaçao heeft de Antilliaanse regering laten weten dat de overdracht van SCNV, SNAV, SCM op uiterlijk 1 oktober achter de rug moet zijn. Voor de COT is dit 30 november. Een Shell- voorstel om zowel SCNV als de SCM voor een gulden en de COT en SNAV samen voor 5,5 miljoen gulden te "verkopen" vervalt uiterlijk op 20 september. Dit blijkt uit een schrijven van SCNV- directeur Van Mourik- Broekman aan premier Liberia- Peters.

De Amigoe maakte reeds melding van dit Shell- voorstel van vijf september, waarin meegedeeld wordt dat de Shell in grote lijnen instemt met het Antilliaanse verzoek tot overdracht van alle op Curaçao gevestigde Shell- bedrijven. In het begeleidend schrijven laat de SCNV- directeur weten dat men hiermee op enkele punten heeft ingestemd met de wensen van de Antilliaanse delegatie, terwijl aan andere punten "in alle redelijkheid is vastgehouden." Het genoemde Shell- voorstel wordt gekenmerkt als een "uiteindelijk en volledig aanbod;" anderzijds wordt ook gemeld dat een en ander opgesteld is onder voorbehoud van de "finale autorisatie van de betrokken aandeelhouders." Een definitieve reactie op dit voorstel, zo meldden welingelichte bronnen in Willemstad, was vandaag nog niet voorhanden.

Het Shell- document maakt melding van de overdracht van de bedrijven op basis van het zg "as is where is" principe, terwijl eraan toegevoegd wordt dat alle aan de overdracht verschuldigde kosten en lasten voor rekening van de verkrijger zullen zijn. Hiermee heeft de Shell ermee ingestemd om de aan de Shell toebehorende gronden, waterpercelen, fabrieks- installaties en kantoren en de daarbij behorende uitrusting over te dragen. Ten aanzien van de voorraden materialen wordt in het voorstel meegedeeld dat die wat SCNV betreft een waarde van 23 miljoen vertegenwoordigen. "Wij hebben (echter) besloten de eis van een redelijke koopprijs voor deze goederen te laten vallen," aldus een passage uit het voorstel van Ernest van Mourik Broekman aan de Antilliaanse premier.

Wat betreft de operationele voorraden bij SCNV wordt meegedeeld dat die met uitzondering van de zg tankbodems eigendom blijven van de Shell Curaçao. De nieuwe eigenaar zal voor 31 december dit jaar een beslissing moeten nemen wat men met deze voorraden doet; men krijgt drie opties van de Shell. Het gaat om circa 700.000 vaten waarvan 550.000 als bruikbaar worden beschouwd. Die zullen op de datum van overdracht voor 15 dollar per vat aan de nieuwe eigenaar worden overgedragen.

De Shell deelt voorts mee voor een overgangsperiode van een jaar bereid te zijn de Shell Technical Services BV in te schakelen voor het geven van technische adviezen voor het opereren van de over te dragen fabrieks- installaties. Hierbij zal tot een maximum van 30 man uitgezonden personeel ter beschikking worden gesteld. Dit op basis van het bestaande technical service agreement tussen Shell Technical Service BV en PDVSA, aldus blijkt verder uit het document dat een week geleden de Antilliaanse regering bereikte.

Zoals de Amigoe eerder berichtte, wordt ook melding gemaakt van het gebruik, na 1 oktober, van de technische kennis van de Shell. "Alles voor zover Shell Curaçao op grond van de wet of contract zulke rechten mag verlenen aan de nieuwe eigenaar." "... het zal de nieuwe eigenaar/ huurder/ operator niet vrijstaan Shell "blending formulations" te gebruiken bij de vervaardiging van smeermiddelen noch zullen zij zich kunnen beroepen dat de lubricants base oil produktie aan Shell maatstaven voldoet," aldus een passage uit het voorstel.

Wat betreft de verkoopmaatschappij (SNAV) zal twee miljoen US dollars in rekening worden gebracht voor de betaling redundancy- uitkering aan de werknemers, terwijl het sleepbedrijf (CSM) voor een gulden overgedragen zal worden, inclusief ondermeer bedrijfsinstallaties en sleepboten, zeegaande tankers niet inbegrepen. Ten aanzien van de voorraad olie- produkten bij SNAV wordt meegedeeld dat die wordt overgedragen tegen betaling op de dag van overdracht van de waarde die de voorraden in de boeken van SNAV per 30 september hebben. Verderop blijkt dat de SNAV inmiddels over een buffervoorraad ruwe olie beschikt die tegen 1 oktober een waarde zal hebben van 13 miljoen US dollars. "SNAV is een winstgevend bedrijf en het moet derhalve mogelijk zijn dit bedrag te financieren middels geldschieters," wordt daaraan toegevoegd.

Ten aanzien van de overgangsperiode meldt de Shell- directeur dat de SNAV bemiddeling zal verlenen tussen de nieuwe eigenaar en de geëigende Shell- maatschappijen om te komen tot continuering en ondersteuning van de internationale luchtvaart- business van Curaçao. "De nieuwe eigenaar verbindt zich tegenover SNAV alle lopende verkoop- en distributiecontacten van SNAV voor de lokale markt vanaf de datum van overdracht voor zijn rekening en risico van SNAV over te nemen."

De overname van de Curaçao Oil Terminal (COT) zal kunnen plaats vinden tegen betaling van een koopprijs van 3,5 miljoen US dollars, waaronder ook in dit geval de aan COT toebehorende gronden, waterpercelen, bedrijfsinstallaties, kantoren en daarbij behorende uitrusting vallen. Ook dat bedrag zal, aldus het Shell schrijven, gebruikt worden voor betaling van de afvloeiingsregelingen. De COT, zo vervolgt het schrijven, zal trachten de huidige cliënten die ruwe olie en produkten over- en/of opslaan in de COT trachten te bewegen de nog lopende overslagcontracten over te nemen. "Voorzover lopende contracten niet zullen overgaan zal COT deze contracten opzeggen met ingang van de eerst mogelijke datum waartegenover de nieuwe eigenaar zich verbindt alle contractuele rechten en verplichtingen uit die contracten te zullen respecteren, zonder dat daarmee voor COT en genoemde transshippers extra kosten gemoeid zijn." Ruwe olie en produkten in eigendom van COT, geschat op 200,000 vaten, zullen door COT mogen worden afgevoerd binnen een termijn van twee maanden te rekenen vanaf de datum van overdracht.

Onder het chapiter algemene bepalingen deelt de Shell mee dat de nieuwe eigenaren met ingang van de datum van overdracht de volledige verantwoordelijkheid voor het management en zijn operaties aanvaarden. Dit geldt voor alle Shell- bedrijven. "Onder verantwoordelijkheid voor operaties is begrepen de verantwoordelijkheid voor de indienstneming van het benodigde personeel." "....genoemde (Shell) directeuren zullen vanaf de overdrachtsdatum van iedere formele verantwoordelijkheid tegenover de nieuwe eigenaar ontslagen zijn. Voor de positie van directeur van de raffinaderij zal ingevolge het technische agreement geen Shell- employee beschikbaar zijn."

De Shell stelt ten aanzien van de afvloeiingsregeling dat de Antilliaanse overheid haar medewerking zal verlenen tot goedkeuring. Daarnaast wordt gesteld dat de nieuwe eigenaren de Shell- bedrijven een nader overeen te komen periode kantoorruimte en kantoren op de Shell- terreinen beschikbaar houden alsook de toegang bieden tot archieven en andere gegevens aan directie en personeel.

Tot slot wordt in het Shell- voorstel melding gemaakt van het afstand doen van vorderingen. "De Antillen en Curaçao zullen onvoorwaardelijk afstand doen van alle bestaande en toekomstige vorderingen — zo die er al zijn — onverschillig of deze gebaseerd zijn op bestaande dan wel nieuwe wetgeving, jegens Shell Curaçao, SNAV, CSM en COT ter zake instandhouding en/of afbraak van de overgedragen installaties, voorraden uitrusting en ter zake van eventuele verontreiniging en andere milieu- effecten, toe te schrijven aan het door genoemde maatschappijen uitgeoefende bedrijf. Zij zullen voorts genoemde maatschappijen vrijwaren van alle in de voorgaande zin omschreven vorderingen die nu of in de toekomst door enige overheidsinstantie of rechtspersoon (waaronder de achtereenvolgende eigenaren en gebruikers) tegen genoemde Shell maatschappijen moeten worden ingesteld, of die door enige derde op grond van een na 31 juli 1985 door de overheid uitgevaardigd voorschrift ter zake van genoemde gronden tegen genoemde Shell bedrijven mochten worden ingesteld." Ten aanzien van de belastingen wordt in het Shell- voorstel gemeld dat de Shell gevrijwaard moet worden voor betaling van enige verdere belasting, vergoeding en/ of heffing. Dit, "omdat kan worden vastgesteld dat op het moment van de bedrijfsbeëindiging de Shell maatschappijen geen belastingen, vergoedingen en heffingen in welke vorm ook verschuldigd zijn."

De nieuwe eigenaar zal geen rechten krijgen tot het voeren van de naam Shell of tot het gebruiken van Shell beeld- en handelsmerken. Alle betalingen zullen gedaan worden in US dollars, zo stelt de Shell- directeur, waarna hij tot slot meedeelt dat de datum van overdracht op uiterlijk 1 oktober 1985 en voor de COT uiterlijk 30 november 1985 wordt gesteld. "Het in de brief vervatte voorstel vervalt indien acceptatie niet heeft plaats gevonden uiterlijk op 20 september," wordt in het schrijven besloten.

Mr Drs Pronk in Skol i Komunidat:

Onderwijs- visie ontbreekt

ORANJESTAD—Onder de kop «Vrijheid van Onderwijs» besteedt mr. drs. Piet Pronk alle aandacht aan de onderwijs- situatie op Aruba. Het materiaal voor dit hoofdartikel in SKol i Komunidat is onder meer ontleend aan een deel van de doctoraal- scriptie, alsmede aan de rede van drs. Pronk uitgesproken bij diens bul- uitreiking aan de Universiteit van de Nederlandse Antillen.

Het Arubaanse onderwijs maakt een moeilijke tijd door. Ouders protesteren tegen school- sluitingen, de enige onderwijs- vakbond stoot zich steeds weer tegen dezelfde overheids- balk, elke inbreng wordt immers door de verantwoordelijke bestuurders achteloos terzijde geschoven en per definitie als waardeloos zijnde afgedaan. Onderwijzers voelen zich door de overheid en schoolbesturen in de steek gelaten door het uitblijven van zeer noodzakelijke wijzigingen, zowel structureel als inhoudelijk, van het onderwijssysteem. Van onderwijs- beleid is nauwelijks sprake, grote onzekerheid bestaat er in het onderwijsveld met betrekking tot de rechtspositie. In plaats van uitbreiding van studie- mogelijkheden worden deze op vaak onverantwoordelijke en willekeurige wijze beperkt c.q. domweg afgeschaft. Kortom: een algemene onderwijs- visie ontbreekt. Te weinig deskundigen op het gebied van het onderwijs zijn opgenomen in het bestuurs- apparaat. De hoogst verantwoordelijke op dit terrein, de gedeputeerde van Onderwijs, laat zich enkel leiden door een geweldige bezuinigings- drang zonder zich daarbij af te vragen wat hij daarmee in de onderwijs- sector aanricht. Waar zit het onderwijshart van deze gedeputeerde? Door de diverse ingrijpende maatregelen wordt immers de toekomst van honderden jonge tot zeer jonge mensen in gevaar gebracht, terwijl wij allen weten dat de toekomst van een land voornamelijk afhankelijk is van de opleiding en opvoeding van zijn kinderen, aldus de inleiding van het artikel «Vrijheid van Onderwijs» in de goedverzorgde Skol i Komunidat.

In het artikel wordt ingegaan op een facet dat alle hiervoor genoemde problematieken doorsnijdt. Geprobeerd wordt uiteen te zetten welke rol het grondrecht «Vrijheid van Onderwijs», vastgelegd in artikel 140 van de Antilliaanse Staatsregeling, speelt in het Arubaanse onderwijs- gebeuren. Allereerst wordt een historisch overzicht gegeven van de totstandkoming van dit grondrecht. Daarna wordt ingegaan op de betekenis en de waarde van een geschreven grondrecht en van de vrijheid van onderwijs in het bijzonder.

Tenslotte wordt in het laatste gedeelte aandacht besteed aan de positie van het openbaar- ten opzichte van het bijzonder onderwijs en de rol van de schoolbesturen hierin. In de afsluiting werd een eind- conclusie opgenomen. Op de conclusies van dit artikel komt de Amigoe nader terug.

Coruba legt contacten met belangengroepen

ORANJESTAD — De coöperatieve supermarkt «Coruba» is van plan in de huidige crisistijd, waarbij de gezinnen minder inkomen dan voorheen hebben, extra aandacht te gaan besteden aan het leveren van artikelen tegen goedkopere en meer billijke prijzen aan zijn leden en de bevolking in het algemeen.

In verband hiermee heeft Coruba reeds vergaderd met alle vakbonden, credit unions, Osticeba en de ingenieurs- vereniging van Aruba om te zoeken naar een middel om de kosten van levens- onderhoud laag te houden. Uit de gehouden vergaderingen zijn enkele conclusiepunten naar voren gekomen, onder andere dat de vakbonden zich de situatie en noodzakelijkheid realiseren om hun leden aan te sporen lid te worden van Coruba voor zover ze nog geen lid zijn. Voorts dat Coruba contact opneemt met de coöperatieven op Curaçao, Bonaire en landen in de regio, een vergadering aanvraagt met het Bestuurscollege samen met de vakbonden en dat Coruba zijn vergaderingen met de vakbonden, credit unions en andere sociale groeperingen blijft voortzetten.

Inschrijven C- tennis

ORANJESTAD — Tot 20 september bestaat gelegenheid tot inschrijving voor de C-klasse competitie van de Aruba Lawn Tennis Bond (ALTB). De inschrijving kan dagelijks geschieden in het Marlboro Tennispark, vanaf drie uur 's middags tot elf uur 's avonds. De competitie, waarvan het wedstrijd- schema op 27 september verkrijgbaar zal zijn in het genoemd tennispark, wordt verspeeld in de vijf categorieën: heren- en damesenkel, heren- en damesdubbel en gemengd dubbel. De ALTB is voorts bezig met de voorbereidingen voor de Antilliaanse tennis- kampioenschappen die op 27, 28 en 29 september op Aruba worden gehouden.

ORANJESTAD — Op de Arendstraat hield de politie een 25-jarige jongeman aan, die toen hij onder invloed thuis kwam, zijn 59- jarige moeder ernstig mishandelde. Daarna zette hij zijn moeder uit haar huis. De moeder riep de hulp van de politie in die spoedig ter plaatse was. De dader werd naar de politiewacht gebracht en gezien de toestand waarin hij verkeerde — bij het overbrengen naar de wacht verzette hij zich hevig tegen de politie — werd hij ingesloten.

IN DE Boliviastraat werd gistermiddag de eerste surfwinkel van de Antillen geopend. «Windsurfing Aruba» is de naam van de nieuwe zaak waar men terecht kan voor alles op het gebied van windsurfing. Ook kunnen alle soorten surfplanken op wens van de klant gemaakt worden. De zaak werd opgericht (zie foto) door verwoede surfers: Bryan Harms, Morris Friedman en dokter Emile Weststrate, terwijl Geer van den Berg de surfinstructeur is en surfplankenbouwer.

ARUBA AGENDA

LOSSE NUMMERS OP Aruba dagelijks verkrijgbaar bij:

ORANJESTAD: Zepp Wever, La Fama, Piet Soda Fountain en Supermercado Pueblo..

NOORD: Parillada Rio Grande, Noord 43.

TANKI LEENDERT: Kalalu, Tanki Leendert 265.

SANTA CRUZ: Rowigini's, Santa Cruz 48.

SAVANETA: Family Pastry, Savaneta 316.

SAN NICOLAS: Nicolas Store, Zeppenveldtstraat 27.

Voorts: Giftshop Holiday Inn, Giftshop Dr. Horacio Oduber hospitaal, Giftshop Manchebo Beach Hotel en Bookstore vertrekhal luchthaven.

KANTOORUREN: 08.00-12.00/14.00-17.30 uur; zaterdag gesloten.

Telefoon: 24333 (drie lijnen).

Voor spoedgevallen na kantoortijd: 21639, 22950 en 22316.
Pageboy: 027-774 en 027-845.

Bankrek. nr. 248-1 Barclays Bank.
Taxicentrale: 24 uur per dag, tel.: 22116 of 21604.

POLITIE: 100.

ALARMCENTRALE: 115.

ZOEKERTJES verschijnen op dinsdag en vrijdag en kunnen iedere dag tussen 08.00-12.00/14.00-17.00 uur worden opgegeven; behalve op zaterdag. Alleen zoekertjes, die op maandag en donderdag voor 10.00 uur binnen zijn, kunnen de dag daarop (dus dinsdag en vrijdag) verschijnen.

BIOSCOPEN
BOULEVARD (I): 20.15 uur *Moving Violations* (14 jr.).
(II): 21.15 uur *Moving Violations* (14 jr.); 24.00 uur *Het blondje van hiernaast* (18 jr.).
DRIVE-IN: 20.30 uur *A view to a kill* (14 jr.).

*****

WACHTREGELING DOKTOREN
Oranjestad, Madiki, Tanki Flip, Noord, Tanki Leendert, Paradera en Sta. Cruz: dokter R. Tonk, via hospitaal, tel.: 24300 of 32922.
San Nicolas, Savaneta, Pos Chiquito: dokter C.E. Zaandam, via Centro Clinica San Nicolas/Hospitaal, tel.: 48833/24300.

*****

WIT GELE KRUIS: Oranjestad: tel.: 23168; Noord: tel.: 23425; Santa Cruz en Paradera: tel.: 28288/25543; Savaneta en Brazil: tel.: 47020/48301; San Nicolas: tel.: 45906; Dakota: tel.: 29008 (wijkgebouw), 24444 (kantoor).
(voor brandgevallen, ongelukken of een of ander ongeluk gelieve Alarmcentrale op te bellen, tel.: 115)

*****

BOTICA'S (**nachtdienst**)
Oranjestad: Sta. Cruz, tel.: 28028; San Nicolas: San Lucas, tel.: 45119.

*****

DIVERSEN
FLIGHT INFORMATION CENTRE: dagelijks geopend van 07.00-20.00 uur; na 20.00 uur informaties via verkeerstoren.

ESSO SERVICE CENTRE (Oranjestad): **24.00 uur per dag geopend** (alleen gesloten van zondag 20.00 uur tot maandagmorgen 07.00 uur).

DOKTER HORACIO ODUBER HOSPITAAL (tel.: 24300): bezoekuren 15.00-15.45 /18.30-19.30 uur.

ALLIANCE FRANÇAISE D'ARUBA: iedere maandag van 19.30-20.30 uur cursus voor gevorderden en van 20.30-21.30 uur Franse literatuur; dinsdag van 20.00-21.00 uur conversatielessen; woensdag van 19.00-20.00 uur cursus voor beginners - Colegio Arubano, lokaal 61/62.

SPORT
FEDEVETA: 19.45 uur Atlantico Maxell vs FC Roma - terrein RCA.

VOLLEYBALL: 19.45 uur (**heren B-kl.**) Amstel Atom Boys vs Aruba Transport; 20.45 uur (**heren A-kl.**) CBN vs Natural Health Centre/Pepsi Cola - Sporthal.

BASEBALL: 20.00 uur (**A-kl.**) Amstel vs Seroe Pretoe Stars - Lago Sportpark.

*****

ZATERDAG
DIVERSEN
SOCIEDAD ARUBANO DE ORQUIDEOLOGIA: 10.00 uur bijeenkomst - t.h.v. mw. Roose, Wabistraat 13 (nieuwe leden en belangstellenden welkom).

SPORT
VOETBAL: 15.45 uur (**2de divisie**) **Arsenal vs Jong Aruba** - NSC;
(**3de divisie**): Bubali II vs Apar. Stars - Bubali; Estrella II vs Dep. Stadion - Estrella.

BASEBALL: 14.00 uur (**A-kl.**) Marlboro vs Visser Trading - AVC-terrein; Rockets vs Concord - Lago Sportpark.

ZWEMCLUB «BARRACUDA» (**training**): 07.30-10.30 uur Aruba Palmbeach Hotel; 16.00-17.00 uur Americana Hotel.

MUSEO HISTORIKO ARUBANO: openingstijden maandag t/m vrijdag van 09.00-12.00/16.00-19.00 uur; zaterdag van 09.00-12.00 uur.

BUREAU VOOR LEVENS- EN GEZINSMOEILIJKHEDEN (Kerkstraat 17C, tel.: 23145): open maandag t/m vrijdag van 07.30-12.00/13.30-17.00 uur.

STICHTING TOT BEVORDERING VERANTWOORD OUDERSCHAP (Famia Planea): dagelijks van 08.00-12.00/13.00-16.00 uur - Medical Centre, Bernhardstraat 75, San Nicolas, tel.: 48833, toestel 219/225.
Bij de praktijken in het Wit Gele Kruis-gebouw: dinsdag 10.00-12.00 uur te Noord 66, tel.: 23425; 13.00-14.00 uur te Oranjestad, Koningstraat/Emmastraat, tel.: 23168; woensdag: 13.00-15.00 uur te Santa Cruz 39C, tel.: 28288; donderdag: 10.00-12.00 uur te Pampoenastraat 15, Dakota.
Centro di Barrio Dakota, Pampoenastraat 19, tel.: 23822; donderdag 08.00-10.00 uur.
Club Caiquetío, Paradera 47A, tel.: 24280: dinsdag 08.00-10.00 uur.

OPENBARE BIBLIOTHEEK (**openingstijden**)
LEES- EN KRANTENZAAL: maandag t/m vrijdag vanaf 07.30 uur.
UITLENING AFDELING: maandag, woensdag en vrijdag 09.00-11.55/13.30-20.00 uur; dinsdag en donderdag van 13.30-17.30 uur (s morgens gesloten).

FILIAAL SAN NICOLAS: openingstijden maandag, dinsdag en vrijdag van 09.30-12.00/13.30-17.30 uur; woensdag- en donderdagochtend gesloten, in de middaguren geopend; woensdagmiddag geopend tot 19.00 uur.

BIBLIOTHEEK CENTRO DI BARRIO DAKOTA (**openingstijden**): dinsdag van 16.00-20.00 uur en vrijdag van 17.00-19.00 uur.

SHASA (Stichting Hulp aan Slechthorenden Aruba), Engelandstraat (Lionsgebouw t/o Eagleclub), is dagelijks geopend van 08.30-12.00/13.00-16.30 uur.

*****

TELEARUBA
VRIJDAG: 12.00-14.00 uur Take two; 18.00 Johan and Peewit (Return of the Clockwork Smurf); 18.30 Israel presents (Land of their own); 18.45 Telenovela: «Gabriel y Gabriela»; 19.30 Cocktail musical; 20.00 Telenoticias; 20.30 Wrestling; 22.30 International news CNN; 23.300 Sports tonight; 23.30 Sluiting.

ZATERDAG: 18.00 National Geographic (The new Indians); 19.00 Progr. Gobierno Central; 19.30 Knight Rider (Give me Liberty); 20.30 America's Top Ten; 21.00 Estreno (Incubus); 22.30 International news CNN; 23.00 Sports tonight; 23.30 Sluiting.

Rumoer in raadszaal, tijdens heffingen-debat

Publieke tribune ontruimd vergadering daarna geschorst

ORANJESTAD — De openbare Eilandsraads-vergadering over inkomensheffing met 8.2% en de verhoging van de benzineprijs met 25 centen kende gistermiddag rumoerige momenten, die er toe leidden dat voorzitter Frans Wernet tegen half zeven de politie opdracht gaf de publieke tribune te ontruimen en tegelijkertijd de vergadering schorste.

Dit geschiedde nadat het PPA-lid Buchi Henriquez, die tijdens zijn toespraak al door een paar mensen op de tribune herhaalde malen in de rede gevallen werd, klaar was met spreken waarna het publiek rumoerig werd. Toen een persoon op de tribune met luide stem uitriep: "In naam van de koningin, deze regering is corrupt", had de voorzitter er schoon genoeg van en gaf opdracht de tribune te ontruimen. Dit stuitte op nog luidere protesten van het publiek dat op grotere schaal overging tot het roepen van "corrupt" in de richting van de MEP-fractie.

Ook in de zaal zelf raakten de gemoederen ververhit en waren het vooral de leden Benny Nisbet en Buchi Henriquez die fel protesteerden bij de voorzitter voor het laten ontruimen van de tribune. Hierna kreeg het PPA-duo het aan de stok met de MEP-fractie, waarbij men elkaar op beslist geen lieve woorden tracteerde.

Aanvankelijk schorste de voorzitter de vergadering voor vijf minuten, doch dit draaide uit op een vol uur. Bij de hervatting, waarbij het publiek weer toegelaten werd, deelde de voorzitter mee dat gezien het gebeuren naar zijn mening het beste was om op dat moment niet verder door te gaan met vergaderen. "Ik acht het wijselijk dat de hoofden vanavond eerst gekoeld raken, zodat we morgenochtend weer op kalme wijze kunnen doorgaan", aldus voorzitter Wernet, die hierna de vergadering tot hedenmorgen acht uur schorste.

Tegen half vijf was het gistermiddag nog vrij rustig in en buiten de raadszaal. Buiten het parlements-gebouw waren de vakbonden bezig aan hun demonstratie, die naar gelang de kantoren en bedrijven sloten meer deelnemers ging tellen. In de raadszaal waren van buiten af leuzen als «Nos no ta aseptá medida sin mas» en «Nos ta pone gobièrno, nos ta baha gobièrno» duidelijk te horen, waarbij ook niet nagelaten werd het Arubaanse volkslied ten gehore te brengen. Tegen acht uur gisteravond was het zover dat de rust weer tot haar normale proportie terugkeerde. Bij hervatting vanmorgen kwamen die leden, die gisteren in eerste ronde de kans daartoe niet kregen, in eerste ronde aan hun spreekbeurt.

Als eerste spreker kwam vanmorgen Hylopito Tromp (MEP) aan het woord, die blij was dat de spanningen wat opgeklaard waren. Hij benadrukte dat er wanneer er maatregelen moeten worden genomen, men die maatregelen moet nemen en daar ook de verantwoordelijkheid voor moet dragen, hetgeen door de MEP geschiedt. Aan de andere kant vond hij dat er ook wel naar verzachtende maatregelen moet worden uitgekeken. In dit verband haalde hij aan dat Nederland overbruggings-hulp voor de begroting geeft, maar dat ook om sociale hulp moet worden gevraagd. Vele mensen verlaten Aruba om naar Nederland te gaan en daar onder sociale voorzieningen te vallen waardoor zij in tegenstelling tot Aruba waar zij werkloos zijn geworden, nu wel een inkomen hebben. Waarom kan Nederland voor enige jaren deze sociale hulp niet op Aruba uitkeren? zo vroeg de heer Tromp zich af.

Voorts wees hij op de vele advertenties in de kranten over verkoop van huizen en gebouwen omdat mensen niet meer aan hun verplichtingen kunnen voldoen. Hij verzocht het BC bij de regering erop aan te dringen ook maatregelen te treffen waardoor afflossen enz. van hypotheken lichter wordt gemaakt. Ook bij de Tijdelijke Arbeids Voorzieningen (TAV) zou sociale hulp kunnen worden gegeven door meer mensen nuttig werk te laten verrichten. Hij haalde aan hoe de "groep van twintig" verleden jaar in een korte tijd Aruba behoorlijk had schoongemaakt, hetgeen voor het toerisme erg belangrijk is.

Softbal om San Nicolas-beker

SAN NICOLAS — Softball-team «Que Hiciste» begint op zondag in het Arandas Memorial Ballpark aan een softball-toernooi dat vier zondagen in beslag zal nemen. Gestreden zal worden om de «Copa San Nicolas», die beschikbaar gesteld werd door de handel van San Nicolas. De eerste serie wedstrijden aanstaande zondag is als volgt: WEB I - Coca Cola (10 uur), Noord Eagle Stars - Kristalberg (11.30 uur), Boogaloo - Amstel Vets (1 uur), Ayó Stars - Sky Hitters (2.30 uur) en Warawara - Golden Gate (4 uur).

Bij PPA verbazing over haast bij BC

Eilandgebied neemt Tele Aruba op 1 oktober over

ORANJESTAD — Het ligt in de bedoeling dat het eilandgebied Aruba per 1 oktober het televisie-station Tele-Aruba van de Antilliaanse Televisie Maatschappij zal overnemen, zo liet gedeputeerde Frank Croes gisteren tijdens een gesprek met het personeel van TeleAruba weten.

Het ligt in de bedoeling het station zoals het thans is — status quo — met personeel over te nemen waarna een nieuwe vennootschap eventuele reorganisaties ter hand zal nemen. De nieuwe nv zou op papier al klaar zijn, maar wie de zaak gaat besturen is nog niet bekend. In ieder geval beloofde de gedeputeerde aan het personeel dat deze bij de interne structuur van het tv-station inspraak zal krijgen.

De nieuwe nv neemt het station zoals het nu is, terwijl een andere nv zal worden gevormd waarin de overheid meerderheid van de aandelen heeft. Ged. Croes liet op vragen over «blackbox» horen dat hij meer aan kabel-televisie denkt. Er moet dan wel wat meer geïnvesteerd worden, maar we kunnen dan meer kanalen krijgen.

Op vragen of de staf en het personeel aanblijven stelde ged. Frank Croes dat de nieuwe nv dat zal moeten uitmaken. Dat blijft bij de overdracht open. "We willen een tv-plant waar het personeel met plezier en motivatie werkt, aldus ged. Frank Croes.

PPA-leider Benny Nisbet noemde vanmorgen in een gesprek met de Amigoe de onverwachte haast van het Bestuurscollege om nu ineens hals over kop TeleAruba over te gaan nemen erg verdacht. Dit is niet in het belang van eerlijke verkiezingen, aldus de leider van de oranje partij, die vandaag zijn bezwaren aan de regering kenbaar zal maken in een telegram aan de minister-president. De Centrale regering zal er goed aan doen zijn verantwoordelijkheid in deze niet alleen te beseffen maar ook te dragen en rekening te houden dat op 22 november aanstaande verkiezingen zijn. Men heeft nu reeds maandenlang gewacht met de overdracht zodat er geen enkel bezwaar bestaat de overdracht pas na de verkiezing, bijvoorbeeld op 1 december, te doen.

Bouwval van Arendstraat verdwijnt

ORANJESTAD — De "onhygiënische troep" van het voormalige Pension Primavera aan de Arendstraat — welke jarenlang om onbekende redenen door de overheid werd toegelaten — gaat tot voldoening van velen eindelijk verdwijnen.

Enige tijd geleden berichtte de Amigoe reeds dat de heer Blume het vervallen pand had verkocht aan Frits Hibbert. Deze is begonnen met opruimen van de onhygiënische puinhopen en heeft plannen het pand geheel op te knappen en tot een hotel-restaurant met elf kamers in te richten. Hij was voorheen eigenaar van Hotel Caribana en Cristal Water aan de Fergusonstraat, dat destijds in vlammen opging. De herbouw van het pand zal met de nodige voortvarendheid worden aangepakt zodat eind van het jaar het hotel nog in gebruik kan worden genomen. Het pand zal ook een geheel ander aanzien krijgen zodat nog maar weing aan de troosteloze jaren van het oude pand zal herinneren.

Noodgevallen-arts bij Oduber-hospitaal benoemd

ORANJESTAD — Ingaande 8 september werd mej. M. van Broekhoven als dokter voor noodgevallen aangesteld bij het Dr. Horacio Oduber hospitaal.

Tevens werd dokter Van Broekhoven belast met de waarneming voor de psychiater en assistentie van de neuroloog gedurende de vrije uren van voornoemde specialisten. Er werd overgegaan tot aanstelling van dokter Van Broekhoven na overleg met de hospitaal-directie, verschillende specialisten en vertegenwoordigers van de huisartsen als voorbereiding op een regeling met het hospitaal over de benoeming van een permanente dokter voor noodgevallen.

Laatstelijk werd de gedeputeerde voor Volksgezondheid, Frank Croes, door politieke partijen benaderd met het verzoek voor de aanstelling van een dokter voor noodgevallen bij het hospitaal. De gedeputeerde gaf toen te kennen dat deze zaak reeds in studie was. Uit een communique van de Voorlichtings-dienst blijkt, dat dokter Van Broekhoven uitsluitend voor noodgevallen zoals ongevallen die klinische behandeling vereisen, aangesteld werd.

Telefoon-onderbreking

ORANJESTAD — In verband met noodzakelijke werkzaamheden aan het telefoonnet zal morgen, van acht uur 's morgens tot zes uur 's middags, de telefoonverbinding worden afgebroken in een aantal wijken. Deze wijken zijn: Seru Patrishi, Seru Blanco, San Barbola, Modanza en Paradera Zuid.

Van 100 ondertekenaars vergader-verzoek verschijnen er 14

ORANJESTAD — Woensdagavond tijdens een vergadering van Kiwanisclub Aruba in Talk of the Town overhandigde de heer Adrian Reyes in tegenwoordigheid van de voorzitter Dennis Silva een donatie aan de heer Gerardo Kock, trainer van het Kiwanis Little League-team en vertegenwoordiger van de South League. De heer Kock bedankte het bestuur van Kiwanisclub voor deze mooie geste. Men zal baseball-materialen voor de South League bestellen.

Rust in GABA teruggekeerd: Bestuur licht beleid toe

ORANJESTAD — Uit een verklaring van het bestuur van de Gouvernements Arbeiders Bond Aruba (GABA) blijkt dat na een uiteenzetting door het bestuur de rust is teruggekeerd.

Het bestuur van de GABA ontving een brief getekend door honderd leden die om een vergadering verzochten onder meer om een motie van wantrouwen in te dienen. Het bestuur riep de vergadering bijeen, doch slechts veertien van de ondertekenaars van het verzoek om een vergadering te houden, kwamen ook naar de vergadering.

Na de uiteenzetting verzochten de leden maatregelen te nemen tegen de vijf leden die onnodig onrust in de GABA hadden veroorzaakt en de goede naam van het bestuur in het geding hadden gebracht. Het bestuur van de GABA zette uiteen dat toen onregelmatigheden waren gepleegd met de spaargelden van leden — de Amigoe berichtte destijds hierover — het bestuur maatregelen moest nemen waardoor de 250 leden niet de dupe zouden worden. Er moesten fondsen komen om de leden hun spaargelden terug te kunnen betalen. Dit kon gebeuren door verhoging van de contributie en het tijdelijk stoppen van de verzekering. Met nadruk werd door het huidige bestuur uitgelegd dat het part noch deel heeft in de financiële problemen waarin de GABA zich nu bevindt. Een beroep werd gedaan op de leden zich niet meer voor de gek te laten houden door de onruststokers, die zelf oorzaak zijn van de précaire situatie van de GABA-financiën. Na de uiteenzetting boden verschillende leden die het verzoek mede ondertekenden aan het bestuur hun verontschuldigingen. Zij hadden getekend omdat zij verkeerd ingelicht waren.

Tenslotte deed het bestuur een dringend beroep op de leden dat zij ten alle tijde op het GABA-kantoor en bij het bestuur terecht kunnen als zij klachten hebben of inlichtingen wensen.

Luchthavenmeester Nicolaas:

Moeilijk van piraten vliegtuigen af te komen

AEROPUERTO REINA BEATRIX — Op de Arubaanse luchthaven nabij het oude stationsgebouw staan nog veertien piraten-vliegtuigen die Aruba op een of andere manier moet zien kwijt te raken.

Getracht wordt deze te verkopen doch de toestellen verkeren in een dergelijke deplorabele toestand dat zij vermoedelijk alleen gedemonteerd per boot verscheept zullen kunnen worden. Dankzij de internationale aanpak van de strijd tegen deze piraten-vliegtuigen die zich gewoonlijk met vervoer van verdovende middelen en wapens bezig houden en het positiever opstellen in de regio tegen dit soort vliegtuigen, landden er dit jaar tot op heden nog maar slechts drie van dit soort toestellen.

Luchthavenmeester Mike Nicolaas was in Telenoticias zeer voldaan over de achteruitgang van deze problemen. Hij vertelde dat naast landen als Mexico, Venezuela en Guatemala nu ook Colombia zich positiever opstelt in de strijd tegen deze piratenvliegtuigen. In Colombia kan geen vliegtuig — hoe klein ook — meer landen als niet van te voren vergunning wordt gevraagd met opgave van wat men in het land komt doen en wat vervoerd wordt. In verband hiermee moeten vliegtuigen van Aruba die naar Colombia willen vliegen eerst via de luchthaven-meester op Aruba bij Colombia een verzoek tot landen indienen. Men kan pas vertrekken wanneer bedoelde vergunning is verleend.

De heer Nicolaas was ook vol lof over de medewerking die van het Openbaar Ministerie, de politie en de douane wordt ondervonden in de strijd tegen deze piraten-vliegtuigen. De veertien toestellen die nog op de luchthaven staan, vormen niet iets om trots op te zijn en zij geven een lelijke aanblik. Het zal in ieder geval niet gemakkelijk zijn om de toestellen zonder meer te verkopen. Het merendeel kan niet meer de lucht in.

Betico y su grupito

ORANJESTAD — In de «Grawata»- rubriek van het Simar-maandblad Skol i Komunidat van deze maand staat weer een aantal rake opmerkingen.

Wat de viering van Aruba's ingang van de status aparte betreft op 6 januari vermeldt de rubriek: "6 Januari? Natuurlijk, drie koningen: Jan, Beatrix en Melchior?"

Wat de in Miami bestelde politieke stickers betreft schrijft Grawata: "Als je de rekening voor 40.00 dollars aan stickers Made in USA betaalt van je tegoed op een USA-bank, dan is dat toch geen deviezenvlucht. Hoogstens wás het deviezenvlucht".

Wat de onafhankelijkheid van Aruba in 1996 betreft staat in Grawata te lezen: "De aanstaande verkiezingen terug gebracht tot een simpel dilemma: Als de MEP wint, komt de onafhankelijkheid niet in 1996, maar ver daarvoor (status dictatorialis). Als de oppositie wint, komt de onafhankelijkheid niet in 1996 en waarschijnlijk ook niet daarna (status provincialis).

Ook gedeputeerde Van der Kuyp met zijn uitlatingen over het peil van de universiteit van de Antillen moet het ontgelden: "Professor uit Leiden (die Van der Badkuip indertijd heeft laten slagen) op ons verzoek om commentaar op Johnny's recente uitbraaksels over de UNA: "Tja, zo nu en dan geef je iemand de Misser-titel. Daar ontkom je niet aan in dit systeem". «'t Kind met het badwater weggooien», luidt een bekend spreekwoord. Onze vriend Van der Badkuip heeft die klepel ook wel eens horen luiden. Hij maakte ervan «Het kind in het troebele MEP-water verzuipen en het badkuipje aan hoger wal brengen»".

Tenslotte merkt Grawata op: "Betico denkt er zwaar over om bij het volgende Dande-festival op te treden onder de naam «Betico i su Grupito». Dat slaat beter aan bij de mensen", aldus Grawata van Skol i Komunidat van deze maand.

Peterson leidt voortaan Veilig verkeerscoördinatie

ORANJESTAD — Tijdens de woensdagmiddag in het theorie-lokaal van de Politiewacht gehouden maandelijkse vergadering van de Coördinatie Commissie Veilig Verkeer (CCVA) werd de toekomstige commissaris van politie Ronald Peterson tot voorzitter van deze commissie benoemd.

Hij volgt in deze functie voorzitter Walter Kramers op, die aanstaande maandag officieel afscheid van het korps op Aruba neemt en de dag daarop naar Curaçao vertrekt om te werk gesteld te worden bij de staf van de hoofdcommissaris. Vice-voorzitter van de CCVA, Jos van der Schoot, bracht namens de commissieleden dank aan de heer Kramers voor zijn goede leiding, in het bijzonder de «follow up», die de heer Kramers steeds voor zijn rekening nam. Hij heette de heer Peterson welkom en was er van overtuigd, gezien zijn belangstelling voor het verkeer, dat hij een goede opvolger van de heer Kramers zal worden.

Tijdens de vergadering werden enige activiteiten besproken waaronder de nodige voorzieningen voor het oversteken van de cruise-toeristen op de L.G. Smithboulevard, vooral nu in oktober het cruise-seizoen weer begint. Nagegaan zal worden bij de uitgang van het haventerrein een bord te plaatsen met enige aanwijzingen om veilig over te kunnen steken.

Ook de mogelijke verandering van het verkeer op de luchthaven kwam ter sprake. Hier werd gesproken over de mogelijkheid bij de ingang van Bushiri Hotel een voorsorteer-strook te maken zoals bij het Tamarijn Beach Hotel alsmede iets te doen aan het gevaarlijk uit de bus stappen en oversteken ter hoogte van Tamarijn Beach Hotel. Een en ander wordt in studie genomen.

Paradera autorally

PARADERA — In de omgeving van Paradera wordt zondag weer een Paradera carrally gehouden, die om tien uur 's morgens bij de Caiquetioclub van start gaat. De door de heren Lucas en Ovi Croes uitgezette route voert de deelnemers naar het eindpunt te Andicuri. Er wordt er in een A- en B-klasse gereden. Voorts zal er voor de eerste beginners gelegenheid zijn in een C-klasse deel te nemen. De rit duurt ongeveer twee uur en voor de start kan ook nog worden ingeschreven.

Caribische blindenraad op Aruba bijeen

Lidmaatschap van FAVI is van grootste belang

ORANJESTAD — Volgende week donderdag begint op Aruba de driedaagse vergadering van Caribbean Council for the Blind (Caribische blindenraad). De officiële opening van de jaarvergadering geschiedt zaterdag — nadat twee studiedagen zijn gehouden — door de gedeputeerde belast met Sociale Zaken, Grace Bareño. Vanuit alle delen uit de regio komen afgevaardigden van de verschillende aangesloten instellingen naar Aruba, waaronder een aantal vooraanstaande blinden zoals voorzitter van de raad Wilbert Williams uit Jamaica, de directeur van het uitvoerend bureau van de raad Aubrey Webson uit Antigua, een bestuurslid van vereniging voor hulp aan blinden uit Hair Prophete en anderen. Voor zes van de afgevaardigden werd de reis naar Aruba mogelijk gemaakt dankzij de medewerking van de ALM, die vrije passages beschikbaar stelde.

De jaarvergadering van de CCB wordt ieder jaar in één van de lidstaten gehouden. Na de vergadering in september 1984 op Barbados werd ditmaal met medewerking van het bestuur van FAVI Aruba gekozen alhoewel ook Guyana zich als gastland had aangeboden. Naar Guyana zouden echter de reiskosten voor alle leden zeer hoog zijn geweest. De FAVI slaagde erin een gunstige regeling te treffen met Lorenzo Bailey, eigenaar van Bubali Lodge en Chefette Restaurant, waardoor het mogelijk werd de studiedagen aan de vergadering toe te voegen en het evenement zodoende meer kosten- effectief te maken. Het grootste struikelblok voor een goede ontwikkeling van de CCB ligt namelijk in de hoge reiskosten voor de bijeenkomsten.

De Caribbean Council is oorspronkelijk voorgekomen uit een initiatief van de «Royal Commonwealth for the blind» in Groot- Brittannië. Vandaar dat het aanvankelijk alleen ging om de voormalige Britse kolonies in en rond het Caribisch gebied. Het eerste niet- Engelssprekende lid werd Haïti, op de voet gevolgd door de FAVI op Aruba. Daarna sloot ook de «Sosiedat pa Siegunan» van Curaçao zich aan en er worden pogingen gedaan om Suriname, Santo Domingo en Puerto Rico ook bij de groep te krijgen. Ook instellingen op de Bahamas en Bermuda zijn lid van de raad. Reeds geruime tijd zit ook de FAVI in het dagelijkse bestuur van de CCB.

Voor de FAVI en Aruba heeft de CCB zijn nut al meermalen bewezen, als was het alleen door de vier maanden durende opleiding waar de FAVI zijn revalidatie- deskundige naar toe kon sturen, geheel op kosten van de Canadian International Development Agency. Er staan diverse andere gezamenlijke projecten op het programma, waarvoor internationale financiering wordt gezocht en die voor elke instelling op zichzelf onmogelijk zouden zijn.

In het Caribisch gebied neemt de CCB een voortrekkers- positie onder de gehandicapten- organisaties en binnen de CCB bezet de FAVI een belangrijke plaats, als was het alleen maar als medestuwende kracht achter de dynamische jonge, blinde directeur van de organisatie, de van Antigua afkomstige Aubrey Webson. Het uitvoerend bureau is op Antigua gevestigd terwijl op Jamaica zeer slechtziende Arvell Grant kantoor houdt als adjunct-directeur. De CCB wordt financieel op de been gehouden door de Royal Commonwealth Society for the Blind in Engeland, terwijl de gezamenlijke projecten gefinancierd worden door andere internationale instellingen als Helen Keller International in New York en het Canadian National Institute for the Blind in Toronto. Op dit ogenblik wordt gezocht naar Europese steun, vooral uit Scandinavië, waarvoor de FAVI reeds enige tijd doende is contacten te zoeken en te leggen.

Een van de voor Aruba belangrijke punten op de agenda van deze jaarvergadering is de regionale lectuur- voorziening voor visueel gehandicapten. Directie en bestuur van de CCB is er alles aan gelegen om de FALPA daarbij een hoofdrol te laten spelen en er zullen dan ook de nodige besprekingen worden gewijd om de organisatorische en financiële implicaties van een dergelijke opzet grondig te bestuderen. De studiedagen, voorafgaande aan de jaarvergadering, zullen op donderdagochtend aanvangen met een bezoek aan de opname- studios van de FALPA, aan het handenarbeid- sociëteit van de FAVI en aan het FAVI- activiteitencentrum te Tarabana. Het evenement wordt afgesloten op zaterdagavond met een afscheidsfeest op het terras van Chefette Restaurant, hoewel zondagmorgen nog de eerste vergadering zal plaatsvinden van het nieuw te kiezen bestuur van de raad.

ORANJESTAD — De opkomst voor een massale demonstratie van de vakbonds- leden en hun gezinnen was niet zo groot als verwacht. Slechts een groep was gistermiddag rond vier uur (zie foto) bij de Eilandsraadszaal aanwezig.

Zakenvaria

UIT EEN communiqué blijkt dat «Dario's Production» opgericht is met het doel om vanuit lokaliteiten in de districten informatieve radio- programma's uit te zenden over de socio- economische toestand en de veranderingen op staatkundig en politiek gebied, vooral gelet op de aanstaande verkiezingen. Gesteld wordt dat vertegenwoordigers van de handel, vakbonden en politieke partijen uitgenodigd zullen worden voor deze programma's. Dario's Production, onder leiding van J.P. Quijada, zal het eerste programma «Aruba y su Futuro» uitzenden op dinsdag 17 september vanuit het Centro di Barrio Noord. Het onderwerp zal zijn: de gevolgen van de sluiting van Lago en Shell voor Aruba op socio- economisch en cultureel gebied.

ORANJESTAD — In de nieuwe competitie- ronde bi bridgeclub Aruba Ariba namen Bob Lopez Henriquez en Hans Vochs dinsdagavond gedecideerd de leiding met een score van 64.88%, vóór het echtpaar Bilderbeek dat weer verdienstelijk scoorde met 57.14%. Van de veertien paren speelde voorts boven het gemiddelde: Shirley van Bergen / Joke Bermudez 51.79, Ramiro / Roy Alderliste 51.19, Jan Breukelman / Jaap Poot 50.60, Ron Hermelijn / Rik Timmer 50.60, echtpaar Verstarten en André Dekker / Sytze van der Meer 50.30. Het belooft een spannende competitie- ronde te worden.

ABBA realiseert idee Chu Halabi: instructional league

ORANJESTAD — De Amateur Baseball Bond Aruba (ABBA) is van plan om volgende maand voor het eerst te beginnen met een zogenoemde «instructional league», hetgeen een idee is van Marlboro- manager Chu Halabi.

In deze league zullen 24 spelers uit het buitenland gaan spelen, die als beroeps- spelers hebben getekend, samen met Arubaanse en Antilliaanse spelers, die eveneens voor professional getekend hebben. Hierdoor krijgen de toeschouwers de kans om bekende plaatselijke spelers die beroeps zijn geworden, in actie te zien, terwijl ook de lokale baseballers de kans krijgen hun wedstrijdpeil op te voeren.

Het plan is de spelers — tussen zestien en 23 jaar oud — in drie ploegen te verdelen. In totaal zullen er tot eind november / begin december 45 wedstrijden worden gespeeld in deze instructional league. Voor deze wedstrijden zullen de beroeps- spelers niet betaald worden. Wel zal de ABBA hun verblijfkosten, consumpties, was, dokters- en botica- kosten betalen.

Naar vernomen wordt zijn reeds twee van de drie benodigde sponsors gevonden. Geschat wordt dat de instructional league totaal 42.000 gulden zal gaan kosten.

BC oriënteert zich op medisch gebied in Cta Rica, Colombia

ORANJESTAD — In gezelschap van het waarnemend hoofd van de Gezondheidsdienst dr. Bermudez zal de gedeputeerde voor Volksgezondheid Frank Croes naar Colombia en Costa Rica reizen om te zien wat de mogelijkheden daar zijn voor eventuele medische hulp. Ook de internist dr. E. Falconi maakt de reis mee. In Barranquilla (Colombia) en San José (Costa Rica) zal de commissie zich niet alleen van de medische faciliteiten op de hoogte stellen maar ook van de mogelijkheden om patiënten onder te brengen. Het gaat hier vooral om specialistische hulp welke op Aruba nog niet beschikbaar is, omdat de aanschaf van apparatuur voor sommige gevallen een kostbare zaak is. Gedeputeerde Frank Croes heeft zich ook kortgeleden in Venezuela op de hoogte gesteld van de mogelijkheden.

Volleybalzege voor Albo, Natural Health

SANTA CRUZ — In de dames A-klasse volleyball- competitie behaalde Albo, na een spannende strijd, een 3-2-overwinning op koploper Savaneta Six Stars. De setstanden waren: 15-7, 13-15, 15-12, 5-15 en 15-12 voor Albo.

In de heren B-klasse verloor Natural Health Centre tegenstander Centro di Barrio Noord met 2-0. De sets verliepen met 15-3 en 15-9.

Vanavond wordt de competitie in de Sporthal voortgezet met de ontmoetingen Amstel Atom Boys - Aruba Transport (heren-B) en Natural Health Centre tegen Centro di Barrio Noord (heren-A).

Toneel en Pasenshi in Openbare leeszaal

ORANJESTAD — In het kader van de culturele maand presenteert de Openbare Bibliotheek vanavond om half acht een toneel- programma. Dit programma bestaat uit het optreden van de Grupo Memalorin uit Pos Chiquito en een audiovisuele productie, getiteld «Pasenshi», van de bekende Antilliaanse schrijfster Diana Lebacs.

Eman: steeds meer mensen zonder hoop, met spanningen

ORANJESTAD — In een televisie- programma van de Arubaanse Volks Partij (AVP) stond mr. Henny Eman gisteravond uitvoerig stil bij de spanningen en de onzekerheid die bij velen op Aruba bestaat. De spanning stijgt iedere dag met steeds meer mensen zonder hoop.

Vele mensen vertrekken van Aruba omdat zij het niet meer zien zitten. Dat is niet het Aruba dat wij wensen, noch verdienen, aldus de leider van de groene partij. Uitvoerig stond mr. Eman stil bij het reddingsplan dat zijn partij vorig jaar reeds heeft bekend gemaakt. Dit reddingsplan is gebaseerd op wat wij hebben, waarbij onze eigen bevolking het belangrijkste onderdeel vormt. Ons reddingsplan is gebaseerd op practische mogelijkheden voor de komende vier jaren.

In dit verband wees mr. Eman erop dat het volk van Aruba altijd moed toonde, altijd vertrouwen in zichzelf had en een sterk karakter. Hij was ervan overtuigd dat het AVP- reddingsplan een beter Aruba kan brengen. Wat toerisme betreft stond hij stil bij de bouw en uitbreiding van de hotels die in de bouw en hotel- bedrijven de nodige werkgelegenheid kunnen scheppen. Bijzondere aandacht dient besteedt te worden aan meer recreatie- mogelijkheden voor de bezoekers. Ook de vestiging van industrieën omvat het AVP- reddingsplan, waarvoor instemming van alle geledingen op Aruba en ook van Nederland werd gekregen. Ook de wijze van financieren van projecten zal op verantwoorde wijze moeten worden aangepakt.

"Ons vertrouwen in een nieuw Aruba, dat direct na de verkiezingen van 22 november moet komen, is het vertrouwen dat wij in het Arubaanse volk hebben", aldus mr. Henny Eman die benadrukte dat het ditmaal geen normale verkiezingen zullen worden omdat deze verkiezingen een geheel nieuwe periode met een geheel nieuw bestuur moeten inluiden. Daarbij zal de AVP blijven strijden dat iedereen gelijk berechtigd is en er geen groepjes worden gevormd.

WASHINGTON — In het bestuur van de Interamerikaanse ontwikkelingsbank BID is de Boliviaanse econoom Luis A. Arnal als directeur benoemd. Hij vervult die functie niet alleen voor Bolivia maar is ook de vertegenwoordiger van Uruguay en Paraguay. De Boliviaan heeft onder meer in West Duitsland gestudeerd.

Trekkingslijst van de Landsloterij N.A.

19de Trekking **Donderdag 12 SEPTEMBER 1985**

[illegible]

Waarvan proces verbaal was opgemaakt en ondertekend door
Namens de Procureur-Generaal H. R. KEIZERWEERD
De wnd. Directeur S. L. CAPELLA

19de trekking op donderdag 12 september 1985.

1ste PRIJS		2de PRIJS		3de PRIJS	
23623	4.000	19733	2.000	20638	1.000
23624	120.000	19734	50.000	20639	25.000
23625	4.000	19735	2.000	20640	1.000

Getuigen:
J. Th. WILSON
E. A. BAREND

UREN VAN UITBETALING:
CURAÇAO : 8.00—11.30 en 13.30—16.00
ARUBA
Oranjestad : 8.00—12.00 en 13.30—16.30
San Nicolaas : 8.00—11.00 en 14.30—17.00
BONAIRE : 7.30—12.00 en 13.30—16.00
ST. MAARTEN : 7.15—12.30 (op trekkingsdagen gesloten).

Drukkerij „De Curaçaosche Courant" N.V.

Irritatie en spanning stijgen in Tilburg

Liggend schakende Miles behoudt goede perspectieven op eindzege

TILBURG — De positie van Tony Miles in het Interpolis-toernooi is nog steeds liggend, maar zeker niet onderliggend. De Brit raakte welliswaar de leiding in de twee-rondige achtkamp kwijt aan de met Timman remiserende Hubner, maar dat is een tijdelijke zaak. Uit de twee hangpartijen, die Miles heeft gekweekt, haalt hij zeker anderhalf punt.

Timmans positie in het woensdag voor de tweede keer afgebroken duel met Miles is ronduit hopeloos. Zwart kan met toren en pion - het enige wat hem is overgebleven - onmogelijk de op twee vleugels oprukkende witte pionnen van promotie afhouden. Donderdag bleef Miles tegen Dzindzichasjvili gemakkelijk overeind, hoewel hij er bij lag en "Dzin" stond. Dat alleszins merkwaardige schouwspel maakte deel uit van de geheime accoorden, die enkele dagen geleden in Tilburg tot stand zijn gekomen.

De via Israel naar de Verenigde Staten geëmigreerde Rus leek het wel een ludiek idee Miles op zijn beurt met iets ongewoons te confronteren en liet demonstratief zijn stoel wegzetten. Alleen als de Brit zijn klok indrukte, verscheen Dzin als een geest uit de fles aan het schaakbord. Hij voerde dan vrijwel zonder nadenken een zet uit en verdween met een verongelijkt gezicht naar de wedstrijdtafel of naar de perszaal. Deze en gene aanklampend met de mededeling, dat dit eigenlijk niet kon, maar dat hem op de bewuste vergadering niets beters was ingevallen.

De enige die er niet vreemd van opkeek, was Kortsjnoi. Toen hij destijds tijdens de match in Belgrado met een zonneklep op in de zaal verscheen, voerde Spasski zijn zetten ook in staande positie uit. Met een dergelijke mentale oorlogsvoering had 'Dzins' optreden niets te maken. Hij zag er meer uit als een simultaan-gever, die alleen de laatste tegenstander nog onder de knie moet krijgen.

Miles nam ruim de tijd voor het bedenken van tegenmaatregelen en dat was nodig ook. Met een tijdelijk pion-offer creëerde Dzin druk en het witte voordeel werd tastbaar na de manoeuvre, waarbij de zwarte dame op d6 terecht kwam. Op dat moment had Dzin er wellicht beter aan gedaan wat extra bedenktijd te nemen. In plaats daarvan speelde hij vrijwel à tempo de c-pion op, waarna de stelling snel verzandde. Na op de dertigste zet een remise aanbod te hebben geweigerd, speelde de Amerikaan nog vijftien zetten door zonder iets tastbaars te bereiken.

De deelnemers aan de achtkamp gaven - voor het eerst eigenlijk - tekenen van vermoeidheid. Hubner en Timman volgden in de Scheveninger opstelling van het Siciliaans twaalf zetten lang de tweede partij Karpov Kasparov. Het Pa5, waarmee de met zwart spelende Timman afweek, bleek geen geweldige vondst. Het ongunstig gesitueerde paard bleef buiten spel en als Hubner wat meer initiatief had ontplooid, zou hij wellicht kansen hebben gecreëerd. In plaats daarvan bood hij op de twintigste zet remise aan. Ljubojevic deed hetzelfde vier zetten later tegen Romanisjin. De Joegoslavische grootmeester had er - zoals gebruikelijk - onmiddellijk spijt van en probeerde uren lang belangstellenden ervan te overtuigen, dat hij de winst had laten liggen.

Het vreemdst ging het er toe bij Poloegajevski - Kortsjnoi. Sinds Kortsjnoi via Nederland naar Zwitserland uitweek, heeft hij bij diverse gelegenheden zijn vroegere landgenoot uitgemaakt voor een angsthaas en een man zonder karakter tegen wie het gemakkelijk winnen was. Hij bewees dat laatste verschillende keren, waarbij bleek dat vooral in tijdnood Poloegajevski kwetsbaar is. Hij draait dan met een rood hoofd op zijn stoel rond en kan zich nauwelijks in bedwang houden. Dit keer echter werd Kortsjnoi zelf min of meer het slachtoffer van de kunstmatig opgevoerde spanning. Bij het wederzijds tiktak-geweld raakte Kortsjnoi terloops zijn koning aan op weg naar het winnende Tc7. Poloegajevski eiste terstond dat de koning zou worden gespeeld en voorkwam daarmee dat hij onmiddellijk moest opgeven. Bij reconstructie van de zetten bleek Kortsjnoi zijn misgreep te hebben begaan op de 44ste zet: vier zetten dus na de tijdcontrole.

De uitslagen van de partijen uit de elfde ronde zijn als volgt:
Ljubojevic (Joe) - Romanisjin (Sov): 1/2 - 1/2
Poloegajevski (Sov) - Kortsjnoi (Zwi): afgebroken.
Hubner (BRD) - Timman (Ned): 1/2 - 1/2
Dzindzichasjvili (Vst) - Miles (Gbr): afgebroken
De stand na de elfde ronde is: 1. Hubner: 6 pnt. 2. Miles: 5 1/2 en 2 afg. 3. Timman: 5 1/2 en 1 afg. 4. Ljubojevic en Romanisjin: 5 1/2. 6. Kortsjnoi: 5 en 1 afg. 7. Dzindzichasjvili en Poloegajevski: 4 en 1 afg.

UTRECHT — Zal de huidige koploper in de eredivisie Feijenoord het inderdaad rustig aan doen tegen FC Haarlem? Dit in verband met hun eerste optreden in het Europa Cup voetbal komende woensdag. Op bovenstaande foto proberen Ben Wijnstekers en Keje Molenaar Utrechter Johan van de Hooft af te stoppen. Fijenoord won het duel met 2-0.

Voorbeschouwing Nederlands voetbal

Geen moeilijk weekeind voor de koplopers

DEN HAAG — In de zevende ronde van de eredivisie hebben de topclubs een "licht" programma. Koploper Fijenoord speelt thuis tegen FC Haarlem. Het is het weekeinde voor de eerste wedstrijden in de drie Europese bekertoernooien. Feijenoord zal wellicht wat reservekrachten willen opbouwen. Tegen Haarlen, dat in uitwedstrijden weinig presteerde, lijkt dat te kunnen.

Ajax dat al twee keer verloor maar vorige zondag tegen VVV (7-1) de schotvaardigheid kon oppoetsen, speelt uit tegen Heracles, dat vijf keer achter elkaar verloor. Gezien de aanvallende instelling van beide ploegen kan het een leuke partij met veel doelpunten worden.

PSV krijgt Excelsior op bezoek. De Eindhovense kampioenskandidaat kreeg deze week kritiek te slikken voor het povere resultaat in de vooruitgespeelde Europa-cup wedstrijd tegen Avenir Beggen. Het werd in Luxemburg tegen de amateurs slechts 2-0. Het zit er in dat PSV de irritaties daarover zal afreageren op Excelsior.

Een van de leukste wedstrijden van het weekeinde is Go Ahead Eagles - FC Den Bosch. Go Ahead won alle thuiswedstrijden tot nu toe en Den Bosch is de relevatie van het seizoenbegin. Interessant is ook de Limburgse derby Roda JC - Fortuna S. De club uit Sittard, waar de Engelsman Linford lustig scoort, moet de vierde positie op de ranglijst bevestigen tegen de Kerkraadse vereniging, wier bestaan bedreigd wordt door een uitgelekte zwart-geldaffaire.

Bij AZ'67 verliepen de eerste wedstrijden zo slecht (een punt uit zes wedstrijden), dat trainer Joop Brand zich ziek meldde en vervangen werd door zijn assistent Frits Soetekouw. De ex-Ajaxspeler kondigde voor de thuiswedstrijd tegen MVV een totaal andere strijdwijze aan.

Promovendus krijgt FC Twente op bezoek en kan de eerste overwinning behalen. FC Twente immers kampt met veel blessures. Deze week werd middenvelder Roord geopereerd. FC Utrecht kan de nederlagen tegen Go Ahead Eagles en Fijenoord, doen vergeten met een goede prestatie in de thuiswedstrijd tegen NEC. FC Groningen krijgt Sparta op bezoek. De Rotterdamse ploeg raakte in de transferperiode twee spelers (De Wolf en Van den Berg) aan de Noordelijken kwijt.

SCHANSSPRINGEN / FRENSTAT — De Oostduitse schansspringer Jens Weissflog heeft de grand prix op de kunststofbaan van Frenstat in Tsjechoslowakije gewonnen. Hij kwam tot afstanden van 89,5 en 92 meter. Jiri Parma werd tweede en Andreas Bauer derde.

WK-schaken

Vierde partij met licht voordeel Karpov afgebroken

MOSKOU — Anatoli Karpov heeft de vierde partij in de schaakweekamp tegen zijn uitdager Gary Kasparov met licht voordeel afgebroken. De regerende wereldkampioen leverde donderdag zijn 41ste zet onder couvert af, nadat hij de partij had geopend met het dame-gambiet.

In de beginfase hanteerde de met de witte stukken spelende Karpov nagenoeg de zelfde opzet als Kasparov in de derde ontmoeting, die dinsdag in remise eindigde.

De waarnemers in de Tsjaikovski muziekzaal van hotel Peking rekenden op een herhaling van de vorige partij. Tot veler verrassing bleek zowel Karpov als Kasparov geen genoegen te nemen met deling van het punt. Voor Karpov gold, dat het damegambiet hem in de eerder dit jaar gestopte sessie, twee snelle zeges had opgeleverd. Op de achtste zet antwoordde Karpov met Pa6, karakteristiek voor het Nimzo-Indisch. Daarna zetten Karpov zwart sterk onder druk, echter niet krachtig genoeg om de partij voor het afbreken al te beslissen.

12 Cm van wereldrecord

Sovjet-atlete springt nieuw nationaal record

ALMA ATA — Jelena Kokonova uit de Sovjet-Unie heeft tijdens wedstrijden in Alma Ata het wereldrecord verspringen tot op twaalf centimeter benaderd. Met een sprong van 7.31 meter landde de 22-jarige Kokonova twee centimeter verder dan het nationale record van Galina Tajitajakova. Het wereldrecord staat op naam van de Roemeense Anisoara Stanciu-Cusmir.

Op de ranglijst aller tijden is Kokonova derde achter Stanciu en wereldkampioene Heike Drechsler uit de DDR, die 7.40 meter achter haar naam heeft staan. Drechsler is met 7.39 meter eerste op de seizoensranglijst. Kokonova leverde haar prestatie op de openingsdag van de wedstrijden om de atletiekbeker van de Sovjet-Unie in de ijle lucht van Kazakstan.

Jan Jongbloed in het ziekenhuis opgenomen

DEVENTER — Jan Jongbloed, de doelman van Go Ahead Eagles, is donderdag met hartklachten in een Amsterdams ziekenhuis opgenomen. Jongbloed, die op 25 november 45 jaar wordt, is de oudste Nederlandse profvoetballer.

Na afloop van de wedstrijd Haarlem - Go Ahead Eagles van afgelopen zondag voelde Jonbloed zich niet helemaal honderd procent. Hij trainde daarna echter gewoon door met de selectie van de eredivisieclub uit Deventer.

Woensdag keerde Jongbloed normaal terug naar zijn woonplaats Amsterdam. Hij raadpleegde daar een arts, die hem verwees naar een ziekenhuis in de hoofdstad. Jongbloed werd meteen opgenomen op de afdeling hartbewaking.

Surfers zoeken vervoer naar Bonaire

WILLEMSTAD — Een oproep wordt gedaan aan diegenen die in de herfstvakantie aan de Regatta zullen deelnemen en bereid zijn een windsurfer naar Bonaire een lift te geven. Het vervoer voor de planken is inmiddels al geregeld, echter de surfers zelf moeten ook de overtocht maken.

Eenieder die bereid is één of meerdere windsurfers mee te nemen, kan contact opnemen met Roy Botse op het (kantoor) nummer 626133 of thuis op het nummer 616737. Ook eventuele windsurfers die zich nog niet hebben opgegeven, kunnen dit alsnog op dezelfde nummers doen.

Plaats duel België-Oranje is nog niet vastgesteld

De Koninklijke Belgische Voetbal Bond beslist maandag of dinsdag over de plaats van handelen van de interland België - Nederland op 16 oktober. Volgens secretaris Albert Roosens van de KBVB, is de keuze tussen het Heizel-stadion in Brussel en het Olympia-stadion in Brugge.

De accomodatie in Brugge is de thuishaven van zowel Club als Cerkel. Het stadion, met een capaciteit van ongeveer 30.000 toeschouwers, behoort met het Astrid-Park in Brussel, het stadion van Anderlecht, tot de modernere accomodaties in België. Na de ramp in het Heizel-stadion werden alle stadions van de hoogste afdeling in België aan een strenge controle onderworpen. Het Olympia-stadion in Brugge behoorde tot de sportparken die de toets der kritiek volledig doorstonden.

Major League Baseball

NEW YORK — Resultaten van de donderdag gespeelde wedstrijden in de Amerikaanse baseball- competities:

AMERICAN LEAGUE
New York Yankees - Toronto Blue Jays 7-5; Baltimore Orioles- Boston Red Sox 3-1; Chicago White Sox - Minnesota Twins 4-2; California Angels - Texas Rangers 5-3.

NATIONAL LEAGUE
New York Mets - St. Louis Cardinals 7-6; Atlanta Braves - Los Angeles Dodgers 11-6; Cincinnati Reds - San Diego Padres 2-1; Montreal Expos - Philadelphia Phillies 6-3; Pittsburgh Pirates - Chicago Cubs 10-2; Houston Astros - San Francisco Giants 5-2.

PAARDESPORT/BELO HORIZONTE — De Westduitse ruiter Karsten Huck heeft de eerste belangrijke rubriek van het CSIO van Belo Horizonte gewonnen. In de barage bleef hij op Lugano de Braziliaan Andre Johannpeter voor. Diens landgenote Beth Mendes werd derde.

*****

Bridgeclub "Korsou"

WILLEMSTAD — Op 6 september vond de derde competitie- wedstrijd (5de competitie 1985) van bridgeclub Kòrsou plaats. De uitslag daarvan was: 1. mevr. Van den Ende - heer Vos 73.33%; 2. heren Koper - Kroeger 57.50%; 3. heren Van der Pol - Van den Ende 55.71%; 4. dames Vos - De Vries 55.00%; 5. heren Groot- Roerhorst 54.17%; 6. echtpaar De Die 53.33%; 7. mej. Snellers - heer Moenier Alam 51.79%. De rest van het veld scoorde minder dan het gemiddelde van 50%.

De volgende competitie- wedstrijd wordt gespeeld op vrijdag 13 september om 20.00 uur te Scherpenheuvel.

Bridgeclub Asiento

WILLEMSTAD — Afgelopen dinsdagavond werd de derde ronde van de vijfde clubcompetitie van bridgeclub Asiento gespeeld. Het waren weer de heren Van den Ende / Van der Pol, die met de score van 64.88% zegevierden. Van de 8 paren scoorde precies de helft boven het gemiddelde: 1. heren Van den Ende / Van der Pol 64.88%; 2. heren De Vries / Van der Net 57.73%; 3. mevr. Van den Ende / heer Vos 55.36%; 4. dames Kooy / De Paus 51.79%.

Veder maakt het bestuur van de bridgebond van de Nederlandse Antillen bekend dat de Curaçaose viertallen- kampioenschappen zullen plaatsvinden op 20, 24, 27 september en 1 oktober. Inschrijvingen kunnen geschieden bij of bij de heer Van den Ende (tel.: 674156) of bi de heer Vos (tel.: 77736).

Partij 4

WK-schaken: zet voor zet

De vierde partij tussen de twee Russen Karpov (met wit) en Kasparov (met zwart) had het volgende zettenverloop:

1. d2-d4	d7-d5
2. c2-c4	e7-e6
3. Pb1-c3	Lf8-e7
4. Pg1-f3	Pg8-f6
5. Lc1-g5	h7-h6
6. Lg5xf6	Le7xf6
7. e2-e3	0-0
8. Dd1-c2	Pb8-a6
9. Ta1-d1	c7-c5
10. d4xc5	Dd8-a5
11. c4xd5	Pa6xc5
12. Dc2-d2	Tf8-d8
13. Pf3-d4	e6xd5
14. Lf1-e2	Da5-b6
15. 0-0	Pc5-e4
16. Dd2-c2	Pe4xc3
17. Dc2xc3	Lc8-e6
18. Dc3-c2	Ta8-c8
19. Dc2-b1	Tc8-c7
20. Td1-d2	Td8-c8
21. Pd4xe6	f7xe6
22. Le2-g4	Tc7-c4
23. h2-h3	Db6-c6
24. Db1-d3	Kg8-h8
25. Tf1-d1	a7-a5
26. b2-b3	Tc4-c3
27. Dd3-e2	Tc8-f8
28. Lg4-h5	b7-b5
29. Lh5-g6	Lf6-d8
30. Lg6-d3	b5-b4
31. De2-g4	Dc6-e8
32. e3-e4	Ld8-g5
33. Td2-c2	Tc4xc2
34. Ld3xc2	De8-c6
35. Dg4-e2	Dc6-c5
36. Td1-f1	Dc5-c3
37. e4xd5	e6xd5
38. Lc2-b1	Dc3-d2
39. De2-e5	Tf8-d8
40. De5-f5	Kh8-g8

Wit geeft 41ste zet onder couvert af. Vandaag wordt de partij verder gespeeld.

Willy Dewit blijft ook in zesde duel ongeslagen

ATLANTIC CITY — De Canadese zwaargewicht van Nederlandse afkomst Willy Dewit heeft in Atlantic City zijn zesde overwinning op een ri als beroepsbokser behaald. De 24-jarige Dewit, die tijdens de Olympische Spelen van Los Angeles de Nederlander Arnold Vanderlijde uit de finale hield en vervolgens zilver veroverde, versloeg de Amerikaanse kolos (120 kilo) Marion Bridges.

De scheidsrechter greep aan het eind van de tweede ronde al in. Het gevecht kon overigens moeilijk als serieus gelden, omdat het was afgesloten op slechts vier ronden.

De belangrijkste partij van de avond kwam op naam van zwaargewicht Marvis Frazier, de 24-jarige zoon van vroegere wereldkampioen Joe Frazier. De Amerikaan versloeg met moeite de 22-jarige Cubaan Jose Ribalta, die in Florida woont, op punten. Een terechte zege overigens gezien zijn grotere nauwkeurigheid en agressiviteit in de tweede helft van het tien ronden durende gevecht. Het was zijn vijftiende overwinning als prof. Marvis Frazier hoopt nog altijd op nieuwe kans tegen de wereldkampioen Larry Holmes om zijn enige nederlaag tot nu toe uit te wissen. Holmes sloeg Frazier indertijd in de eerste ronde knock out.

Onderzoek wijst uit:

Sporters bezuinigen ook in hun sporten

DEN HAAG — Dalende inkomens hebben geleid tot het teruglopen van het aantal sporters dat meer dan een sport bedrijft. Het totaal aantal beoefenaren van sport bleef gelijk. De verschuiving heeft ertoe geleid dat het aandeel van de goedkopere, ongeorganiseerde sport in het geheel is toegenomen.

Waar de kritische grens van de economische rek ligt, is onbekend. Voor sporters uit de lagere inkomens is hij vrijwel bereikt. Wordt die overschreden dan zeggen meer leden van sportverenigingen hun lidmaatschap op en groeit het ongeorganiseerde sporten verder.

Deze gegevens en verwachtingen heeft Drs. M. Schelvis neergelegd in "Zuinig met sport" op basis van onderzoek dat Interact in Dongen in opdracht van het ministerie van Welzijn, Volksgezondheid en Cultuur deed. Staatssecretaris Van der Reijden heeft het boekje aangeboden aan sportorganisaties, gemeenten en andere instellingen die de komende jaren met de beschreven ontwikkelingen te maken krijgen.

De georganiseerde sporters gaven in 1984 gemiddeld 156 gulden (Ned) uit aan contributie en 207 gulden aan bijkomende kosten. De ongeorganiseerden besteedden er gemiddeld 200 gulden aan. Van de Nederlandse bevolking ouder dan 6 jaar sport 39%. Van alle sporters hield 12% ermee op, waar tegenover een even groot percentage nieuwkomers werd geboekt. Voor de georganiseerde sporters was dit verloop groter: 16%.

Een op de vijf dubbellidmaatschappen werd opgezegd, maar bij gezinnen in de lagere inkomensgroepen is dit het dubbele. Meer dan 4% van alle huishoudingen noemt sport spontaan een kostenpost, waarop bij dalend inkomen in de toekomst wordt bezuinigd. In gezinnen met vijf of meer personen is dit vier maal zo hoog als in eenen tweepersoonshuishoudingen.

MALTA AMSTEL

SPORTAGENDA

SENTRO DEPORTIVO KORSOU
(zwembad)
09.00-12.00/14.00-17.00 uur open voor publiek.

VOETBAL
(Fedeprof)
18.30 uur Indekor vs Scherpenheuvel;
20.30 uur Jong Holland vs Undeba - SUBT-stadion.

(Asiento-toernooi)
19.30 uur Vesta vs Seru Grandi (dames);
21.15 uur Independiente vs PSV (A-kl.) - Rust & Burgh.

.....

ZATERDAG
VOETBAL **(ABVO-toernooi)**
winnaar E vs winnaar F.

LITTLE LEAGUE **(Senioren)**
10.00 uur Libby's vs General Catering;
12.00 uur Pet care vs Love Ice;
14.00 uur Mas Productions vs Amalie;
16.00 uur Video Shack vs Curaçao Wire Products - Suffisantstadion.

SCHAKEN
09.00 uur clubkampioenschappen SV Janwé - BC Janwé.

.....

*****

PAARDENSPORT / DONAUESCHINGEN — De Westduitse dressuurruiter Udo Lange heeft tijdens het CSI van Donaueschingen de grand prix special gewonnen. Hij verzamelde 1403 punten met zijn paradepaardje Fashin. De Zwitserse Christine Stockelberger werd tweede voor Alexa Schulten-Baumer (BRD).

*****

ZOEKERTJES

DINSDAGS EN VRIJDAGS

TE KOOP AANGEBODEN CURACAO

AUTO OLDSMOBILE Omega 1982 of Buick Century 1980, beide in zeer goede staat. Inlichtingen: Gosieweg 73, tel.: 74897.

RUIMTE- BESPARENDE autom. wasmachine met 5 kg. inhoud, geschikt voor klein- behuisden, tel.: 616932 na 18.00 uur.

APPLE II + COMPATIBLE, 64k incl. discdrive, 80 col + color card, f.1.650,-; video- recorder VHS Panasonic f.450,-; bk. pannenset, blauw/wit (nw), f.150,-, tel.: 74808.

HOTPOINT WASAUTOMAAT f.275,-, tel.: 53861.

BLOKKEN VAN 6 duim; 1 auto Citation f.3.500,-; 1 Camaro f.4.000,-; 1 Van f.4.000,-, tel.: 673012.

KAJUIT- ZEILJACHT, polyester, 6 meter, ruim en zeewaardig. Heel fijne familieboot. Ook heel geschikt als vissersboot. Prijs f.9.000,-, kompleet met nieuwe zeilen en bb. motor. Inlicht. tel.: 615125.

BUICK SKYLARK, bouwjaar '82, full automatic. Voor verder inf. tel.: 70004.

MAZDA 616 '79, in prima staat, f.2.500,-; inboedel o.a. vol aut. wasmachine Philips f.250,-; koelkast Indesit, 2-deurs, 4 sterren f.400,-; komplete muziekinstallatie f.400,-; kl. tv f.300,-; 2-persoonsbed + matras f.600,-; grill- bakoven f.100,-; elektr. typemachine Brother f.300,-; eethoek f.75,-; gascomfort f.40,-; gordijnen f.100,-; planten en nog div. andere artikelen, Jan Thiel Oost kavel 30, tel.: 675852.

TOYOTA COROLLA Station '83, f.8.000,-, financiering mogelijk; video- recorder Betamax; Akai reel-to-reel X2000 SD, t.e.a.b., Generaalsweg 64, tel.: 73876.

RENAULT 12TL f.2.500,-; Sony draaitafel f.75,-; boxen f.100,-; Sansui versterker f.200,-, tel.: 671578.

TOYOTA CELICA 1983, NAf.9.500,-, tel.: 671721.

MAZDA 323, wit, bj. '81, prijs f.5.200,-, Witteweg 27, tel.: 626502.

PORCH SALE: eettafel + 6 stoelen f.350,-; 16 dl. Oosthoeks encyclopedie f.450,-; Ricoh Singlex TLS camera f.185,-; stereo radio AM/FM platenspeler + 2 boxen, 220V, f.150,-; prijzenkastje f.90,- Au Bain Marie stainless steel + formica tafel f.400,-; formica keukenplank + steunen, 2.45m lang, f.40,-; handgesneden waldklok f.75,-; tuinbank zonder rug f.50,-; zekeringskasten en elect. 3-polige kabels div.; div. spots v.a. f.10,-; Philips fritessnijder f.55,-; antiek houten beeld, 1.45m. hoog, f.750,-; KDK high pressure afzuigfan f.125,-; vele jrg. Nat. Geographic, Vissport, VT- wonen, Hondenwereld e.a. gebonden als ongebonden; boeken; platen; planten; huish. en keukenartikelen. Za. 14 september van 9-15 uur: Barentslaan 14, tel.: 73869.

4 REGISSEURST à f.10,-; 1 sjoelbak f.65,-; 1 bunkbed + matras f.140,-; 1 rietenstoel f.50,-, tel.: 76530.

OUDE EIKENH. spiegel 1x-1.25m. NAf.250,-; babystoeltje NAf.40,-; wasmachine Hotpoint NAf.125,-, tel.: 75748.

SLAAPKAMERSET: litsjumeaux 1.80x2.00, nachtkastjes, kaptafels in oud- tropisch stijl, mahonie/riet, f.500,-; jongebouvier, 8 weken, reu, beide ouders met stamboom f.450,-; Mazda 929 Stationwagon 1981, met airco, automatic, tape etc., metallic blue, tel.: 77144.

IKELITE UNDERWATER housing + flits, voor Canon camera's, 1 jr. oud, tel.: 672769.

FIAT 127, bouwjaar 1978, f.450,-, tel.: 673298 na 14.00 uur.

MERCURY COUGAR Stationw., i.z.g.s., eind '82, 30.000 km, airco, blauw met., tel.: 675764.

BASSET PUPPIES f.200,-, tel.: 76295.

EIKENHOUTEN eetkamerset; zeskantige tafel; beklede klapstoelen; Tornado 39 met wedstrijd- tuig, Gaastra 6.8 m., Brakkeput Abao 88 (waterkant), tel.: 671440.

MOET WEG deze week: auto Toyota Corolla Standard, bj. juli 1983, 28.000 km + tuff koted, f.7.600,- cash + bodybuilding - set, tel.: 84507.

TE HUUR AANGEBODEN CURACAO

GEMEUBILEERD APPARTEMENT inclusief water en gas, Pergamaweg 4.

GEMEUBILEERD APPARTEMENT, goed gelegen, prijs f.550,-, tel.: 615897.

TE HUUR GEVRAAGD CURACAO

HUIS, APPARTEMENT of tuinhuisje voor ± één jaar, tel.: 81337 na zes uur.

ONGEMEUBILEERD HUIS of flat tot f.500,-, tel.: 83381.

RUIM 1-PERS. appartement, centraal gelegen, tel.: 74049.

TE KOOP AANGEBODEN BONAIRE

AAN DE Kaya Gouverneur Debrot een groot woonhuis, 4 slaapkamers, hypotheek beschikbaar. Inl. Curaçao: 78621.

TE KOOP AANGEBODEN ARUBA

WOONHUIS BIJ Ponton, 3 sl.-ka., 2 badk., grote zitk., eetk., grote keuken, bijkeuken, meidenkam. + badk., voor- en achterporch, eigendomsgr., vr.-pr. f.85.000,-, tussen 6 en 9 pm.: tel.: 32314.

EEN DISHWASHER, tel.: 28175.

BIG FURNITURE sale Friday thru Sunday 9 am - 7 pm: pingpongtafel; 3-deurs linnenkast; houtgesneden bar + krukken; antiek naaimachine; spiegels; boekenkast; sierstukken; verder alles uit solide eikenhout: buffet; eetkamerset; sofa + leunstoelen; porchset; dubbelbed; stapelbed; 1 pers. bedden, damesbureau; studiebureau; theekarretje; Engelse pockets; kinderboeken + speelgoed; kinderzadel, nieuw; grote konijnenhok; hondenhok; volière met valkparkieten; grote papagaaien- kooi; freezer; medicijnkastjes; ladenkast; planten; orchideeën; veel sierpotten; tuin en huishoudelijke gereedschappen, tel.; 21487, Waibstraat 17, Ponton.

WASAUTOMAAT (Westinghouse) f.450,-; koelkast f.275,-; bistro eethoek (wit) f.325,-; bureau / boekenkast f.190,-; kinderporchset (tafel met 4 stoeltjes) f.150,-, tel.: 48992, Savaneta 530.

GOED RUIM huis in zeer goede buurt. De (zeer redelijke) prijs in nader overleg te bepalen. Info. tel.: 27413.

TOYOTA STARLET 1983; airco, 10.000 BTU; Lundia boekenkast; surfplank Klepper S206 met 3 zeilen, tel.: 21609.

AUTO PLYMOUTH Volare 1978, f.3.500,-, tel.: 45174, Weg Fontein 27.

DATSUN BLUEBIRD (180 SSS), bj. '84, financiering mogelijk, Congoweg 85, tel.: 48916.

TE HUUR AANGEBODEN ARUBA

WONING IN rustige buurt, ongemeubileerd, 2 slaapkamers. Tel. inl. na 17.00: 45585 (Aruba), 616370 (Curaçao).

GEM. WOONHUIS te Montaña 17, 3 slaapkamers, 2 badkamers. Inf.: tel.: 32242.

RUIM ONGEM. woning te Boegoeroei, f.500,- / maand. Contact: 23156.

RUIM APPARTEMENT, aparte slaapkamer voor 1 of 2 personen, zaal, eethoek en keuken. Te bevragen: Tunastraat 12, tel.: 21514.

HUIS, STILLE buurt, pracht uitzicht op San Nicolas, Palisiaweg 53, tel.: 46067.

DIVERSEN ARUBA

MARINIER ZOEKT oppashuis voor december en / of januari i.v.m. overkomst echtgenote. Bellen tussen 07.00-13.00 uur alleen op werkdagen: tel.: 47100 tst. 149.

PORCH SALE, ZATERDAG 14 SEPTEMBER

o.a.: Auto (Mitsubishi Colt '82) 2x porchset, eetkamerset, 2x wandmeubel, TV, video, stereoset, wasmachine, bielsen tafel, surfplank, kinderspullen, huishoudelijke artikelen, planten, boeken, etc. etc.

MATANCIA 13, Tel.: 73973

TE KOOP AANGEBODEN EIGENDOMS-TERREIN

te Abrahamsz

Voor inlichtingen:
Tel.: 87475

TE HUUR GEVRAAGD:

Ongemeubileerde **WONING**

tot max. f.400,–/mnd. voor één van onze medewerkers.

B.M.C.
Landhuis Pos Cabal
Tel.: 76077 - 76078

NIEUW

Een koude douche?
Dat probleem is nú afgelopen!
De **MINI DOUCHE GEISER VOOR f. 70,-**
Tel.: 616239
Ook 's avonds.

TE KOOP: WOONHUIS

Kaya Araña E-8

Hypotheek mogelijk.
Tel.: 89760

Boutique Antoinette
Penstraat 32
Tel.: 53787
MODERNE KLEDING
uit Europa, w.o.: rokken, blouses.
Van alle modellen slechts 1 exemplaar.
Ook: kousen en mini-kousen.

Arawak Clay Products
decorative & architectural ceramics
Curaçao, Netherlands Antilles

Handgemaakte Landhuizen vanaf f. 50,-
Tel. 77658
t/o Industriepark z/n
Brievengat
achter Golden Drive-In

Bathline of Nocturnes de Caron

Distributor: PENHA 1708

MARIANNE de WIJS
HAIRSTYLIST
New Wave
KINIKINIWEG 4
TEL.: 79393

TE KOOP:

RENAULT-18 TL-STATION, bouwjaar 1982.

FRIGIDAIRE - vries- koelkast 19 cb.ft. 2 jr. oud.

PORCH SALE: zaterdag 14-9-'85, 11.00 tot 14.00 uur.

Binnenweg - 6 - Tel.: 87007

I.v.m. vertrek
TE KOOP: WEEKEND-HUIS

aan St. Jorisbaai met grote eigen steiger. Schitterend uitzicht. Alles i.z.g.s.
Prijs n.o.t.k.
Tel.: 73498

TE KOOP: TOYOTA CORONA '85
8 mnd. oud
Matancia Kavel 15
Tel.: 77834

MET SPOED GEVRAAGD
per 1 oktober '85
Ongemeubileerd
HUIS
met 3 slaapkamers, in goede buurt, maximaal f.700,- per maand.
Tel. tijdens kantoor 54837
's Avonds na 7 uur 75762
Zondag de hele dag Tel.: 75762

CLIMA CARS
AUTO AIRCONDITIONING
Herst 1A - Tel. 672059 Sta. Rosa

evenflo

Pa kada kompra di Fl. 25,– na produktonan di e famoso marka di Evenflo, bo ta haña un bunita i praktiko nurser sèt, di Evenflo di regalo serka MAMA MIA
* e oferta aki ta dura tanten tin stòk.

MAMA MIA
BLOEMPOT SHOPPING CENTER

TE KOOP:
Antieke kast, bed, bank, tafel, naaimachine, waterfilters, Eendryer, waterpomp, 4 bedden, 30-er jaren slaapkamer en eetkamer meubels, schilderijen, 2de hands airco, lampen, enz.
Tel. afspraak: 623263

TE KOOP: NOG TWEE TEEFJES
Combinatie Great Dane en Bouvier, à f.200,-.
Bocaweg 14 - Tel.: 89665

De lang verwachte
BEAUTY CASES TAS MODEL
zijn aangekomen bij:
LA INDIANA N.V.
Hendrikplein 11

BATIK-KURSUS voor beginners
Voor inlichtingen:
Tel.: 80993

unifot COLON
SUPER PASFOTO-AKTIE
4 zwart-wit pasfoto's voor........ f. 8,50
4 kleuren pasfoto's voor........ f. 10,00
4 kleuren · zwart-wit foto's voor........ f. 15,00

Internationale verhuizers en verschepers
INTERSTERO
Dokweg z/n, achter Maduro Plaza
Curaçao N.A. Tel.: 70140/70141 Telex 3493 Cared N.A.
International moving & Export packing.

SMEERNIPPELS
CARIBBEAN FASTENERS N.V.
INDUSTRIETERREIN (achter Maduro Plaza)
TELEFOON 76227 - TELEX 3408
Ook op zaterdag GEOPEND van 9.30-12.00 uur.

Bernette Overlockmachine
cuts, seams and neatens.
A must, next to your sewing machine.
BERNINA MODES boven Zuikertuintje
ARUBA: Macy Fral

Fabulous Feasts
FROM THE SEA...
Hotel Holland
Restaurant 't Kokkeltje
heeft het gehele weekend
HOLLANDSE VISSPECIALITEITEN
zoals:
* Hollandse garnalen in advokado
* Gerookte sprott op toast
* Uitstekende zeetong
* Tarbot
* Scholl
* Schelvis
* Zalm en forell.
Deze Noordzee vissoorten op een verrukkelijke wijze bereid door onze kok.
't KOKKELTJE Vis Restaurant
met eigen import uit Nederland.
Gaarne reserveren op:
tel.: 81120 of 88014

TE KOOP:
Ruim, geriefelijk **WOONHUIS**
4 slaapkamers en 3 badkamers
Voorzien van alle gemakken waaronder:
— centrale koeling
— warm en koud water in moderne keuken en badkamer
— zwembad
— ruime verzorgde tuin met dripsysteem en deepwellpomp.
Voor afspraak: tel. 73056 tussen 18.00 en 20.00 uur.

Vanaf heden is onze showroom **ook op zaterdag GEOPEND**

Elke zaterdagmorgen van 9.00-12.00 uur kunt U nú ook gezellig en voordelig bij ons Uw inkopen doen!

Licores Maduro
Dokweg z/n
Tfn.: 76233, 76255, 76266.

AAN DE
DONATEURS
van
HET CURACAOSCH MUSEUM:
v. Leeuwenhoekstraat

Op zaterdag a.s. **14 september** zal om **20.30 uur** de expositie
"Imagenes del Folklore de Venezuela"
geopend worden door de
Heer R. Casseres en **Dr. L. Ochoa Terán**
Gelieve dit als een persoonlijke uitnodiging te beschouwen.
Uw aanwezigheid wordt zeer op prijs gesteld.

HET BESTUUR.

ST. ELISABETH HOSPITAAL CURAÇAO

VAKATURE

Op de Operatiekamer is er plaatsingsmogelijkheid voor

OPERATIEKAMER-ASSISTENTEN

Vereiste opleiding:
1. Verpleegkundige diploma A, aangevuld met 2-3 jarige erkende O.K.-opleiding.
2. Diploma O.K.-assistent (N.Z.I.)

Schriftelijke sollicitaties te richten aan het Hoofd van de afdeling Personeelszaken van het St. Elisabeth Hospitaal, Breedestraat 193 (O.), Willemstad, Curacao.

Crediteuren moeten beslissen over uitstel van betaling

Henderson in ernstige financiele problemen

WILLEMSTAD — De supermarkt- keten Henderson Ltd heeft gisteren voorlopige surséance van betaling gekregen tot 11 oktober. Op die datum valt de beslissing, die genomen moet worden door de groep van crediteuren, of het bedrijf inderdaad uitstel van betaling krijgt of dat er voor faillisement gekozen wordt. Inmiddels zijn er twee bewindvoerders aangesteld: een jurist en een accountant die, tezamen met de directie, de beslissingen nemen.

Naar de Amigoe uit welingelichte bron vernam, verkeert deze supermarkt- keten Henderson, welke overigens ook nog andere bedrijven behelst, al enige jaren in financiele problemen. Door de loop der jaren is er dan ook een aantal bezuinigingsmaatregelen genomen waaronder het sluiten van enkele filialen en personeels- afvloeiing. De laatste maanden echter werden de geruchten omtrent financiele problemen van Henderson steeds frequenter, zeker gezien het feit dat Casa Cohen inmiddels ook in andere handen is overgegaan.

Advocaat Huizing is, tezamen met accountant Kwanten van het accountants- kantoor Moret en Limperg, aangesteld als "bewindvoerders" zoals Huizing tegenover de Amigoe verklaarde. De rechter heeft gisteren voorlopige surséance van betaling gegeven tot 11 oktober, zo vervolgde advocaat Huizing, die nog niet veel informatie kon geven. Voor die tijd zullen de crediteuren bij elkaar komen om te bespreken of er uitstel van betaling gegeven zal worden. Het andere alternatief, zo stelde Huizing desgevraagd, is faillissement, dat dan op 11 oktober uitgesproken zal worden.

Van zijde van de directie van Henderson werd slechts via de secretaresse verklaard "geen commentaar" te hebben. Uit goede bronnen vernam de Amigoe echter dat, indien dit bedrijf inderdaad failliet gaat, er ruim 150 werknemers op straat komen te staan. Eveneens vernam de Amigoe dat de crediteuren in principe wel bereid zouden zijn uitstel van betaling te geven. Alvorens dit te doen zal er echter wel een onderzoek worden ingesteld naar het huidige directiebeleid.

Windmolen op vlakte San Pedro

WILLEMSTAD— Kodela opent op 18 septembert om vier uur's middags een windmolen op de Vlakte van San Pedro.

Vrouw aangehouden met vals paspoort

WILLEMSTAD— In Campo Alegre is een buitenlandse vrouw door de politie aangehouden, omdat zij met een vals paspoort het land is binnen gekomen. Bij nader onderzoek kwam aan het licht dat het paspoort van haar zus was. De vrouw werd opgesloten in afwachting van haar verwijdering. Voorts wordt ze op de zwarte lijst geplaatst, zodat ze voorlopig de Antillen niet meer kan binnenkomen.

Shell lichtjes

WILLEMSTAD — "De realiteit van een Curaçao zonder de Shell," luidde het thema gisteravond tijdens forum bij de UNA. Hoewel de "zakelijke informatie" niet veel afweek van hetgeen reeds in legio sombere rapporten is weergegeven, ook tijdens deze bijeenkomst bleek dat velen "emotioneel" nog niet zo goed weten hoe men met deze "fait accompli" moet omspringen. Eén hiervan is ex- premier Minguel Pourier, die gisteren als panellid aanwezig was. Voor hij een stortvloed gaf van enge cijfers en donkere perspectieven verklaarde Pourier dat hij begin dit jaar reeds benaderd was met het verzoek een praatje te houden over deze aangelegenheid. "Ik heb toen heel snel nee gezegd, want de Shell- sluiting is iets waarover niemand eigenlijk wilde nadenken," aldus Pourier, die als argument opgaf dat "we al genoeg problemen aan ons hoofd hebben." Een nachtmerrie volgde daarop, vertelde deze ex- premier. "We zaten met onze bankcollega's — op rekening van onze cliënten uiteraard — in Fort Nassau te dineren toen alle Shell- lichten opeens uitgingen. Het was zo donker als de nacht en ik schrok zwetend wakker," aldus mr Pourier.

Shell- vakbondsleider Roque Koeyers, die stelde wel al lang geweten te hebben dat de Shell zou vertrekken, ging een stapje verder. Hij deelde mee dat veel Shell- werknemers altijd nog niet geloven dat de Shell voorgoed het eiland zal verlaten. De binding met de Shell lijkt overigens al lang te bestaan, zo bleek uit de toelichting van de vakbondsleider. "Toen we als kind het Shell- terrein passeerden werden we altijd attent gemaakt op "het lichtje" van de Shell. Zou die uitgaan, werd eraan toegevoegd, dan zou Curaçao vergaan..."

Zakenvaria

PORSCHE heeft een nieuw model op de markt gebracht namelijk het model 959, waarvan in de komende jaren slechts 200 gebouwd worden. Het is een auto met de allernieuwste ontwikkelingen wat betreft motor, maar ook wat betreft uitvoering en aankleding.

NED- LLOYD in combinatie met KROONVLAG gaat de haven van Curaçao gebruiken als doorvoer- haven voor containers. De containers vertrekken vanuit het Verre Oosten en komen via verschillende havens in Zuid-Amerika, uiteindelijk terecht op Curaçao. Curaçao speelt een belangrijke rol als doorvoer- haven voor Amerika en de EG.

WORLDWEET TRADING INC organiseerde onlangs een informatie- avond, waarbij de firma het pas uitgevonden "lockingsystem" introduceerde. Op de foto de demonstratie van het bewuste systeem.

WILLEMSTAD — Morgen vindt in de Penthouse van het Curaçao Plaza Hotel de officiële installatie plaats van de Kiwanis Club Piscadera. Tijdens een plechtige bijeenkomst zullen de leden van deze nieuwe Curaçaose Kiwanis afdeling, in aanwezigheid van Kiwanis- delegaties van het hoofdkantoor in Chicago, uit Canada, Suriname, St Maarten, Aruba en Bonaire, geinstalleerd worden en zal de overhandiging plaatsvinden van de officiële documenten en club- bescheiden door het hoofdbestuur. De Kiwanis Club Piscadera, die zijn naam ontleent aan de plaats waar de eerste club- vergaderingen werden gehouden, werd op 27 juni van dit jaar opgericht. De club begon met 25 leden en telt nu al dertig actieve leden die wekelijks op de donderdag- avond in het Holiday Beach hotel bijeen zullen komen. In het bestuur hebben zitting Boy Mendez, voorzitter; Eddie de Mei, vice- voorzitter; Haresh Daryanani, secretaris; Supriyo Sen, penningmeester; en Locksley Brodie, Arnold Huizing, Kishore Mukki, Ruben Roosberg, Georges Samander, Han Valkenberg en Bagshi Vassandani als commissarissen. Om aan het hoofdthema van de Kiwanis dit jaar, "de jeugd", bijzondere aandacht te kunnen besteden, zal de Kiwanis Club Piscadera diverse projecten op stapel zetten. Een eerste van deze projecten is het organiseren van een grootse bazaar, die volgens de planning in de maand november zal worden gehouden.

MAN eist intrekking wet

Shell moet drempelbelasting betalen

WILLEMSTAD — De oppositiepartij MAN meent dat de wet waarmee de Shell drempelbelasting van 28 miljoen per jaar afgeschaft is, ingetrokken zou moeten worden nu bekend geworden is dat de Shell het eiland zal verlaten. Men baseert zich hierbij op een toezegging van de minister van Financiën; hij heeft de Staten, vervolgt de MAN, toegezegd dat de wet die aangenomen en getekend is, ongedaan gemaakt zou worden zou de reddingspoging mislukken.

Dit blijkt uit een brief die de fractie van de MAN in het parlement naar de Statenvoorzitter heeft gestuurd. In het schrijven doet men een beroep op de parlementsvoorzitter de betrokken minister te benaderen voor een vergadering met de centrale commissie van de Staten. "Dit aangezien de minister zich alijd nog niet aan zijn woord heeft gehouden en het ernaar uit ziet dat Curaçao verstoken zal blijven van de 28 miljoen gulden," blijkt uit de brief, waarin gesteld wordt dat dit het gevolg is van een "ondoordachte zet" van de betrokken bewindsman.

Het afschaffen van de drempelbelasting verscheen, zoals bekend, op de conditielijst van Shell Curaçao. Dit en de 15% loonkorting van de werknemers van de Shell- bedrijven werden eind juni in de Staten aangenomen en kort daarop, op verzoek van de Shell, getekend. Toen werd evenwel ook een door alle partijen gesteunde motie aangenomen, waarin staat dat de drempelbelastingwet ingetrokken zou worden, mocht de Shell toch vertrekken. "De minister heeft dit ook daarna weer tegenover het parlement herhaald, aldus de MAN, die stelt dat het de hoogste tijd is dat de minister het parlement hierover inlicht.

America's Watch:

Situatie mensenrechtengebied in El Salvador slecht

WASHINGTON — De situatie op mensenrechtengebied in El Salvador is nog steeds «verschrikkelijk». Zo stelt America's Watch vast over het El Salvador onder de christendemocratische president Jose Napoleon Duarte.

Na vijftien maanden burgerbewind is het nog steeds slecht gesteld met de mensenrechten, aldus de Amerikaanse organisatie welke zich met mensenrechtenzaken bezig houdt en welke onafhankelijk opereert. In zijn jaar- overzicht uit men de beschuldiging aan het Duarte- bewind dat men het oorlogsrecht en de mensenrechten meermalen heeft geschonden. Politieke moorden worden verweten aan de linkse guerrillabeweging. Ook maakt deze zich schuldig aan ontvoeringen en aan aanvallen op burgers, welke aanvallen werden opgevoerd. De extreemrechtse doodseskaders hebben de dood en verdwijning op hun geweten van zeker 173 mensen. Het moet America's Watch van het hart dat men in Washington ten onrechte de indruk wekt dat de meeste politieke moorden door de guerrillabeweging worden gepleegd.

Stakingsgolf in Uruguay gevolg spoorweg-staking

MONTEVIDEO — Maandag is in verschillende industrie- en bedrijfstakken in Uruguay een uur gestaakt uit solidariteit met het personeel van de spoorwegen dat al 25 dagen in staking is. De actie was uitgeroepen door het vakverbond PIT.

Bij botsing bussen Peru: 19 doden

LIMA — Bij een aanrijding tussen twee autobussen zijn in Peru negentien doden gevallen en 26 gewonden. Het ongeluk gebeurde in het grensgebied met Chili.

De botsing deed zich voor bij kilometerpaal 1076 van de Panamerikaanse weg in de omgeving van Moquegua. Het was een frontale botsing, waarbij beide voertuigen heel hard hebben moeten hebben gereden. De bussen reden ook midden op de weg in een gebied dat erg nevelachtig is. Een van de bussen reed in de richting van Chili. Onder de gewonden bevonden zich twee Argentijnen.

WILLEMSTAD — Gistermiddag kon de pers kennis maken met de "zo noodzakelijke" nieuwe stafofficier voorlichting Tempel die onlangs deze taak op zich nam. Voorheen werden de voorlichtings-werkzaamheden door de Kolonel der Mariniers Hiemstra vervuld, die hiertoe echter nooit officieel was aangesteld. Daar de Koninklijke Marine zich er wel van bewust is dat een dergelijke functie vervuld moet worden, zal stafofficier Tempel zich intensief met de pers bezighouden. Kolonel Hiemstra, die gisteren een kort welkomstwoord tot de aanwezige pers richtte, verklaarde zeer blij te zijn dat er eindelijk iemand, zij het niet "full- time", in deze functie is aangesteld.

Op de foto stafofficier Tempel en Kolonel Hiemstra die in december Curaçao zal verlaten, in aanwezigheid van enkele persmensen waaronder een afgevaardigde van de Regerings Voorlichtings Dienst (RVD), Chaco Castro.

LONDEN — In geval van oorlog stromen 100.000 VS- soldaten Engeland binnen en wordt het Britse leger volledig overvleugeld. Zo is overeengekomen in geheim overleg tussen Londen en de VS.

Socialisten herdenken verdeeld 11 september

Pinochet heeft geen belang aan Democratisch verbond

SANTIAGO — Bij de herdenking van de twaalfde verjaardag van de militaire staatsgreep in Chili welke Augusto Pinochet aan de macht bracht hebben zich incidenten voorgedaan in Vina del Mar bij het graf van de door Pinochet afgezette gekozen president Salvador Allende. Pinochet liet nogmaals duidelijk merken dat hij niet van plan is snel op te stappen.

De toenemende roep om de democratisering te versnellen laat Pinochet aan zich voorbijgaan. Hij benadrukte tenminste op de herdenkingsdag dat alles volgens zijn planning zijn beloop krijgt. De grondwet biedt de mogelijkheid dat hij in 1989 aan zijn tweede ambtsperiode begint welke dan in 1997 eindigt, zo liet hij fijntjes weten. Volgens hem kost het trouwens veel moeite politieke samenhang te ontdekken bij het akkoord van het Democratisch verbond van elf partijen welke streven naar versnelde democratisering. Hij, Pinochet, zou aan hun akkoord best wel waarde willen toekennen als de ondertekenaars kunnen bewijzen dat het bij hun eisen niet gaat om een tactisch verbond en ook niet om de macht te grijpen. Hij noemde dan wel niet de namen van de ondertekenaars, hij maakte wel duidelijk dat hij hen geen belang toekende. Voor de rest maakte hij van de gelegenheid gebruik om de communisten weer eens flink aan te pakken. Het leger is de meest duidelijke garantie dat de totalitair Marxistische dreiging geen kans krijgt en dat Chili een land blijft waar de instituties gehandhaafd blijven, wat tot uitdrukking kwam in 1980 toen via een plebisciet de nu geldende grondwet zo overtuigend werd aanvaard. Pinochet had twee uur nodig om de lof te zingen op het militaire bewind en om zijn tegenstanders in de hoek een flink pakslaag te geven.

Ongeveer duizend mensen verzamelden zich bij het graf van de op 11 september 1973 om het leven gekomen Allende. Op de bescheiden graftombe werden de Chileense vlag en bloemen gelegd, vooral rode bloemen, de kleur van zijn socialistische partij. Op de tombe staat overigens niet de naam van Salvador Allende maar wel die van een zwager gebeiteld. Veel van de aanwezigen waren vrouwen die in het zwart gekleed waren. Er werden anti- regerings- leuzen geroepen en de sprekers benadrukten de noodzaak dat het socialistische kamp zich verenigt. Maar de bijeenkomst toonde duidelijk de verdeeldheid binnen het rode kamp aan. Zo werd oud- minister Carlos Briones, leider van een der socialistische facties, uitgejouwd onder zijn toespraak. Hij behoort tot de gematigde groep en onderschreef het akkoord van het Democratisch verbond. Men riep hem toe: Niet tekenen. Niet tekenen.

Er werden op verschillende begraafplaatsen in Chili waar herdenkingen van gevallenen bij en na de staatsgreep werden gehouden in totaal zo'n dertig arrestaties verricht. Speciaal werden herdacht de drie opponenten van het militaire bewind die eind maart ontvoerd werden en vermoord door personeel van de Carabinieri- politie. De verjaardag werd ook buiten Chili herdacht.

Het weer

WEERSVERWACHTING GELDIG tot morgenmiddag 12 uur. Aanvankelijk veel bewolking in de middag en avond. Opklaringen met kans op nog een plaatselijke bui. Zwakke tot matige zuid- oostelijke wind. OVERZICHT: De tropische depressie, die zich gisteren in de tropical wave in het oostelijk Caribisch Gebied heeft gevormd bevindt zich thans ruim ten noorden van de Benedenwindse Eilanden en trekt in west, noord- westelijke richting weg. Hoewel de bewolking zich wel over de eilanden heeft uitgestrekt trekt het samenhangende slecht weer gebied voornamelijk ten noorden langs. In de loop van de middag en avond zullen zich opklaringen voordoen.

WILLEMSTAD— In de afgelopen 24 uur vonden er 17 aanrijdingen plaats, waarbij vijf gewonden vielen en een schade van 10.050 gulden genoteerd werd.

Caracas stil over doorzetten benoeming Reich als VS-ambassadeur

CARACAS — Bij Buitenlandse zaken in Caracas heeft men zich van commentaar onthouden in verband met de berichten dat Washington de benoeming van Otto Juan Reich doorzet als ambassadeur of de Verenigde Staten in Venezuela. Reich is een tot Amerikaan genaturaliseerde Cubaan die bekend staat om zijn militante anti- communistische houding. Van Venezolaanse zijde heeft men zijn bezwaren tegen deze benoeming ingebracht en ook in het Amerikaanse congres blijkt er verzet te bestaan tegen deze benoeming. De Venezolaanse regeringspartij Accion Democratica heeft al eerder verklaard dat de benoeming van Reich in Caracas «een vergissing» zou zijn en dat hij «niet welkom is in Venezuela».

WASHINGTON — Volgens VS-president Reagan heeft Etiopie het programma van hervestiging van hongersnood- slachtoffers versoepeld. Ook heeft men toegestemd in meer voedsel- transporten.

Grote belangstelling in Curaçao Yachtclub

Regatta is met uitreiking prijzen gisteren afgerond

WILLEMSTAD — Op een zeer druk bezette patio van de Curaçao Yacht Club, werden gisteravond de verschillende trofeeën overhandigd, de sponsors bedankt, en anderen die een grote bijdrage hadden geleverd aan de Regatta Simon Bolivar 2, in het zonnetje gezet. Daarnaast werd een groot aantal tickets verloot waarbij de twee richting Rio de Janeiro zeer in trek waren.

Onder diegenen die even in de spotlights werden gezet was Tom Thoma, de voorzitter van de AWA, die gedurende het weekeinde zowel de start als de finish op Barabara Beach verzorgde. Ook de piloten van het vliegtuig, dat enige problemen ondervond bijvoorbeeld door gebrek aan brandstof, werden voor hun werkzaamheden van harte bedankt. Ondanks het feit dat de organisatie geen bestuursleden in het zonnetje wilde zetten, werd daar een uitzondering voor gemaakt voor wat betreft de heer Kooijman die vooral op het gebied van administratieve rompslomp zoals het regelen van de paspoorten ontzettend veel werk heeft verricht. Het is dan ook aan hem te danken dat er in Venezuela geen problemen zijn geweest met paspoorten of bootcontrole, reden genoeg om hem een kleinigheid te overhandigen.

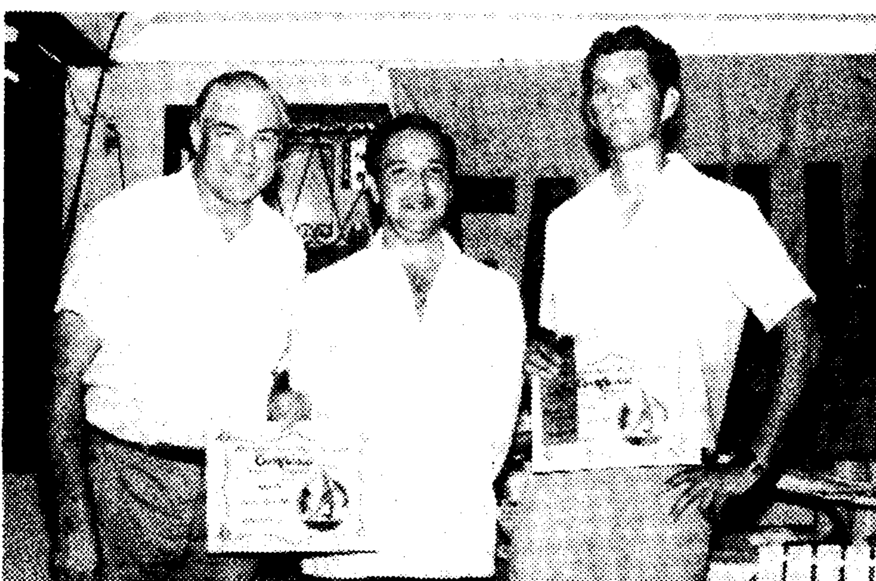
Gisteravond werden ook de trofeeën, certificaten en flessen drank uitgereikt. Van de langzame jachten mochten de bemannings- leden van de "Suzanne", "Jan Haring" en "Twentse Ros" de bijbehorende bekers van respectievelijk de eerste, tweede en derde plaats in ontvangst nemen. Bij de snelle jachten waren dit de "Windhush 2", "Demarage" en de "Praywind". In de sunfish- categorie was er slechts één deelnemer die zich aan de oversteek waagde. Alex Roose, die Cumarebo zeilend bereikte, ging dan ook met de eerste prijs naar huis.

Van de zestien windsurfers, kwamen er slechts vier "op de plank" in de haven van Cumarebo aan. De overige twaalf moesten het eerder opgeven. Henny Lebbink triomfeerde in deze categorie en ging met een prachtige trofee naar huis, terwijl Renee Fricke op de tweede plaats eindigde en Jens Vlietstra de derde plaats in beslag nam. De vierde surfer die binnenkwam was de Arubaan Fredericks. Windsurfer Stoffels kreeg gisteren ook een aandenken overhandigd, echter van de bemanning van zijn volgboot. Deze hadden bijgehouden hoeveel keer Stoffels in het eerste uur van de tocht, daarna gaf hij het op, in het water terecht kwam. Onder grote hilariteit pakte hij dan ook twee "zwemvleugeltjes" uit. Dat de man, die volgens zeggen 63 keer in het water terecht kwam, er niet zo mee zat bleek wel uit het feit dat hij de rest van de avond met zijn "vleugeltjes" om liep en zich daarbij "zeer veilig voelde", aldus verklaarde hij.

De catamaran- klasse was er één apart. Deze zeilers hadden met elkaar afgesproken er geen wedstrijd van te maken. De trofeeën voor deze categorie werden gisteravond dan ook verloot. Ook de volgboten, die immers aan het succes van hun "beschermelingen" hadden bijgedragen, kregen gisteravond een certificaat, vaantje en fles drank, waarbij gelijk de oproep werd gedaan een volgende keer weer mee te doen als volgboot.

De Barbeque in Cumarebo kwam uiteraard aan de orde. Beloofd is dat er in 1987, bij de volgende Regatta, een speciale "catering- commissie" in het leven geroepen zal worden, die er voor moet zorgen dat de BBQ dan tot in de puntjes verzorgd is. Er werd dan ook gevraagd om op de evaluatie- formulieren die werden rondgedeeld en waarop de deelnemers hun aanbevelingen, klachten en positieve aspecten naar voren konden brengen, de kwestie van de BBQ niet te noemen. De organisatie is zich hier immers goed van bewust.

Na de pauze vond de loting plaats van de tickets naar de verschillende bestemmingen waaronder Rio de Janeiro, Paramaribo, Costa Rica en Sta Domingo. Ook waren er enkele ferry -tickets naar Coro te verloten en een Stereo Sound Machine. Uiteraard werd gisteren speciale aandacht geschonken aan alle sponsors dankzij wie het zelfs mogelijk is gebleken om een bedrag aan de CITRO te doen toekomen. Ook deze werden gevraagd een volgende keer weer van de partij te zijn.

...de motor achter het gebeuren: de heer Kooijman, in gezelschap van de Venezolaanse consul Luis Ochoa Teran en Marcel Kooijman aan wie de Amigoe veel dank verschuldigd is voor het prettige verblijf aan boord van de "Ilona"...

...een heie grote trofee ging naar Henny Lebbink, de trotse windsurf- kampioen in deze Regatta, naast hem de nummers drie (Jens Vlietstra) en twee (Renee Fricke) met achter hem de heer Fricke, één van de actieve coördinatoren. Links van Lebbink de heer Kooijman en de Venezolaanse Consul...

...de trotse winnaars van de langzame jachten vlnr de kapiteins van respectievelijk de "Jan Haring", "Suzanne" en de "Twentse Ros"...

Ingezonden

Arm Nederlandse Antillen

DE HOPELOZE verdeeldheid van de Nederlandse Antillen heeft zich nimmer te voren zo duidelijk gemanifesteerd als in deze tijd van financieel, socio-economische malaise. Juist nu ons land behoefte heeft aan kundige bestuurders, blijkt keer op keer de incapaciteit en visieloosheid van de traditionele volksvertegenwoordigers.

Het gebrek aan integriteit en vakkundigheid zal een zwarte bladzijde vormen in de geschiedenis van ons volk en vaderland. Als stuurloos schip zwalken wij maar wat rond terwijl de bemanning wanhopig van de ene naar de andere reling rent elkaar vertwijfeld toeschreeuwend. De zogenaamde experts die het allemaal beter weten, zijn talloos en hun theorieën klinken het volk als abacadabra in de oren.

Arm Antillen, door kleinzieligheid en Jan Salie- geest wordt hij verscheurd. De grote Antilliaanse geesten laten het afweten wegens gebrek aan vertrouwen in volk en vaderland. De weg van de minste weerstand is "de route" geworden en velen hebben hier reeds gebruik van gemaakt. Schaapjes op het droge, het beloofde land en na ons «la déluge».

Arm Antillen, Suriname, jouw zuster, lijdt en gaat gebukt onder het militair regime. Men spiegelt zich zacht aan andermans fouten. Nog is het niet te laat, het roer kan nog steeds gewend worden. De koppen dienen bij elkaar gestoken te worden, onderlinge vetes en eigen belang moeten opzij worden geschoven en het belang van het vaderland ons aller plicht. De «point of no return» is zeer alarmerend en desastreus dicht benaderd gevonden. De afgrond gaapt ons tegemoet terwijl de radikale koers- wijziging nog steeds op zich laat wachten.

Arm Antillen, zulk een vrije val zal generaties lang doordreunen.

JUNIOR DE PREE

Greenpeace

ALS GROOT bewonderaarster van de milieu- actiegroep Green Peace zou ik graag willen reageren op hetgeen op woensdag 11 september in de Amigoe werd vermeld. Hopelijk spreek ik niet alleen namens mezelf maar ook namens vele andere Antillianen wanneer ik zeg dat ik zeer dankbaar ben voor alles wat deze milieu- beschermingsgroep voor het milieu gedaan heeft en nog steeds doet.

Wij hebben deze aarde maar "te leen" gekregen, moeten ervoor zorgen dat zij die na ons komen ook kunnen genieten van al het mooie van de natuur. Ook op onze eilanden kunnen we dagelijks genieten van o.a. de schone zee. Dat deze zee in de toekomst gebruikt zou kunnen worden om zwaar radioactief afval van de geïndustrialiseerde landen in te dumpen, moeten we tegen elke prijs zien te voorkomen.

«Masha danki», Green Peace, voor deze attendering. Hopelijk reageert de Antilliaanse regering op deze belangrijke attendering en volgt er een onderhoud met Green Peace met als resultaat een Antilliaanse delegatie die in Londen zal pleiten voor een schone zee voor ons en voor ons nageslacht.

M.REIJNAERT-HILHORST

Ingezonden

Adieu Shell

NADAT IK vanochtend ongeveer de inhoud hoorde van het contract dat Venezuela Curaçao binnen drie weken wil laten tekenen, begreep ik niet dat dit contract zelfs maar in overweging wordt genomen, of "positief" wordt genoemd. Al ben ik een leek op het gebied van wetten en contracten, tòch lijkt mij dit contract zeer onvoordelig voor Curaçao. Na deze drie jaar zal Venezuela zeker een andere weg vinden om zijn olie kwijt te raken, wordt er in Pernis momenteel niet een installatie gebouwd om de zware olie te verwerken? Waarschijnlijk straks veel goedkoper dan de oude raffinaderij op Curaçao! Hoeveel zal het kosten om de water- en electriciteit- voorzieningen (die op instorten staan) te vernieuwen? Mag Venezuela een onbeperkt aantal arbeidskrachten hier naar toe halen? Goed voor hun werkloosheid, slecht voor de onze!

Laten we niet weer de fouten maken als eens met Texas Instruments en anderen, en niet alleen blijven zitten met mooie lege fabrieks- hallen, maar nu met een verouderde raffinaderij. Laten we Shell definitief vaarwel zeggen, nu, met alles wat een raffinaderij met zich meebrengt.

Van de grote schadeclaims (waar Shell zo bang voor is), voor alle verontreiniging en vergiftiging van onze zee, onze lucht en onze grond, kunnen wij een paar prachtige toeristische gebieden ontwikkelen op Caracasbaai en Bullenbaai. Geen van de eilanden in de buurt heeft een binnenwater zoals, het Spaanse Water is uniek! Met een contract met een Club Mediterranée of Club Orient of iets dergelijks, wat «low rate» hotels, een mooi restaurant in Fort Beekenburg, heel veel watersport, halen wij een heel ander soort toerist hier naar toe, als gepensioneerde Amerikanen, die hier niets te «spenden» hebben, hier naar toe worden gelokt met een ongelooflijk lage (verliesgevende!) tarieven, bijna allemaal ontevreden weggaan en intussen is ons toerisme (zeer kunstmatig) in stijgende lijn.

Wij kunnen met onze stranden nu eenmaal niet concurreren met eilanden als Aruba en Sint Maarten. Laten wij het "andere" mooie, wat wij hebben gaan ontwikkelen en meer de "DOE"- toeristen hier naar toe proberen te halen.

AGNES DURGARAM

Recordaantal lopers ingeschreven voor 10-km

WILLEMSTAD — Dit jaar hebben zich een record- aantal deelnemers ingeschreven voor de tweede Fatumloop voor aanstaande zondag. Om precies half zeven zullen meer dan 600 atleten vanaf het Fatum-gebouw op Rooi Katochi starten.

Onder de deelnemers vinden we bekende lopers zoals Anthony Owers, die de eerste editie won in de tijd van 33.07, Rudsel Martina en Aichi Belioso. Evenals vorig jaar wordt weer veel publiek langs de route verwacht.

Na de start bij het Fatumgebouw gaan de lopers de Cas Coraweg af, via de Van Engelenweg de Sta.Rosaweg op tot aan de stoplichten bij de Seru Loraweg. Via deze heuvelachtige weg loopt men de Caracasbaaiweg af richting Salinja en draait men links de Dr. Maalweg op. Bij het kruispunt met de Bramendiweg rechts af en langs het clubgebouw van de CVV Willemstad naar het SUBT- stadion.

Overzicht passagiersverkeer

WILLEMSTAD— In het passagiers- verkeer van de maand augustus ten opzichte van augustus vorig jaar viel een toename te bespeuren van 3268 transito-, 614 Dominikaanse en 439 Surinaamse passagiers. Daarnaast was er een afname van 915 vertrekkende, 2249 inter- insulaire en 789 Venezolaanse passagiers.

Remitido

Overtime so?

NO SOLAMENTE overtime mester wordu redusí pero tambe tur e hendenan ku ta traha na e departamentu NDC (Nothing Doing Corporation) di gobièrno di Kòrsou. E departamento aki ta eksistí di tur e hendenan ku gobièrno no tin trabou adekuado pa nan of ku e hende ta di banda robes. Nan ta gana plaka si, anto esaki ta plaka di belastingku nos tin di paga. Mi ta puntra mi mes na kua parti di mundu ta eksistí un departamentu NDC asina ku por gasta nos plaka di belasting asina.

Gobièrno mester buska un luga na unda tur e hendenan aki por keda henter dia "ter beschikking". Mas, esun ku no ta bin no ta wordu pagá (ganashi atrobe). Si gobièrno tin mester di hende na kualkier lugá nan por skohe den e "pool" di hende aki i manda nan pa hasi e trabou.

Asina'ki sin hasi trabou tambe ta un sorto di overtime ku mester wordu redusí. Mi ta skirbi esaki pasombra mi ta paga belasting i mi ta haña ku e plaka ta wordu malgastá.

W.F.CASIMIRI

Costa Rica herinnert Managua nogmaals aan democratie- belofte

SAN JOSE — Costa Rica heeft fel gereageerd op uitlatingen van de Nicaraguaanse president Daniel Ortega waar deze El Salvador, Honduras en Costa Rca verweet de pogingen van de Contadora- groep om tot een vredesverdrag te komen te dwarsbomen en zelfs de grond in te boren. Volgens de Costaricaanse minister van Buitenlandse zaken Carlos Jose Gutierrez is deze reactie alleen het gevolg aan het feit dat Managua zich boos maakt dat zijn drie buurlanden de Sandinisten herinnerd hebben aan hun in 1979 plechtig gedane beloften voor het front van de Organisatie van Amerikaanse Staten (OAS). Managua, zo herhaalde San Jose nogmaals, beloofde toen dat er geheel vrije verkiezingen zouden worden gehouden, dat er een democratische regering zou komen in Managua en dat de eerbiediging van de mensenrechten gegarandeerd was voor alle Nicaraguanen. Volgens minister Gutierrez is Managua deze toezeggingen niet nagekomen.

Fit - Festival van Bernadette groep

WILLEMSTAD— De Padvindsters- groep Bernadette VIII van Santa Maria houdt deze week een Fit Festival voor leidsters, kabouters en padvindsters. Deze week oefent eenieder voor zichzelf thuis en op 15 september wordt er een praktische evaluatie gehouden in Geoffrey's Gym te Santa Maria en Mahaai van tien uur 's morgens tot een uur 's middags. Deze activiteit is in het kader van het 25-jarig bestaan van de groep.

BONAIRE AGENDA

POLITIE: 8000
BRANDWEER: 8222
TAXICENTRALE: 8845
HOSPITAAL: 8900

LANDFILL te Lagoen: maandag t/m vrijdag van 08.00-16.00 uur; zaterdag 08.00-12.00 uur.

OPENBARE BIBLIOTHEEK
(openingstijden voor het publiek)
maandag en donderdag van 14.00-18.00 uur; dinsdag en vrijdag van 08.00-12.00/14.00-17.00 uur; zaterdag van 10.00-12.00 uur)
(openingstijden voor lezers)
woensdag van 14.00-19.00 uur.

POSTSLUITING: maandag t m vrijdag aangetekende stukken 15.45 uur; gewone stukken 16.30 uur.

SERVICE CLUBS
Kiwanis: donderdagavond 19.30 uur - Hotel Bonaire.
Lions: informatie E. Felipa, tel.: 8546/8238.
Round Table: elke tweede maandag - Buurtcentrum Terra Corra.
Rotary: woensdag 12.00 uur-Hotel Bonaire.

BESTUURSKANTOOR EN BEVOLKING: 08.00-12.00/14.00-15.30 uur loketten geopend.

KERKDIENSTEN
Sint Bernarduskerk Kralendijk:
dagelijks 18.45 uur; zondag 08.30 en 19.00 uur.
Coromotokerk Antriol:
dagelijks 19.30 uur; zondag 09.00 en 18.00 uur
Ludovicuskerk Rincon:
dagelijks, ook zondag, 19.30 uur.

KLACHTENBEZORGING doorgeven aan mevr. A. Wong- Loi- Sing, Noord Salinja z/n.

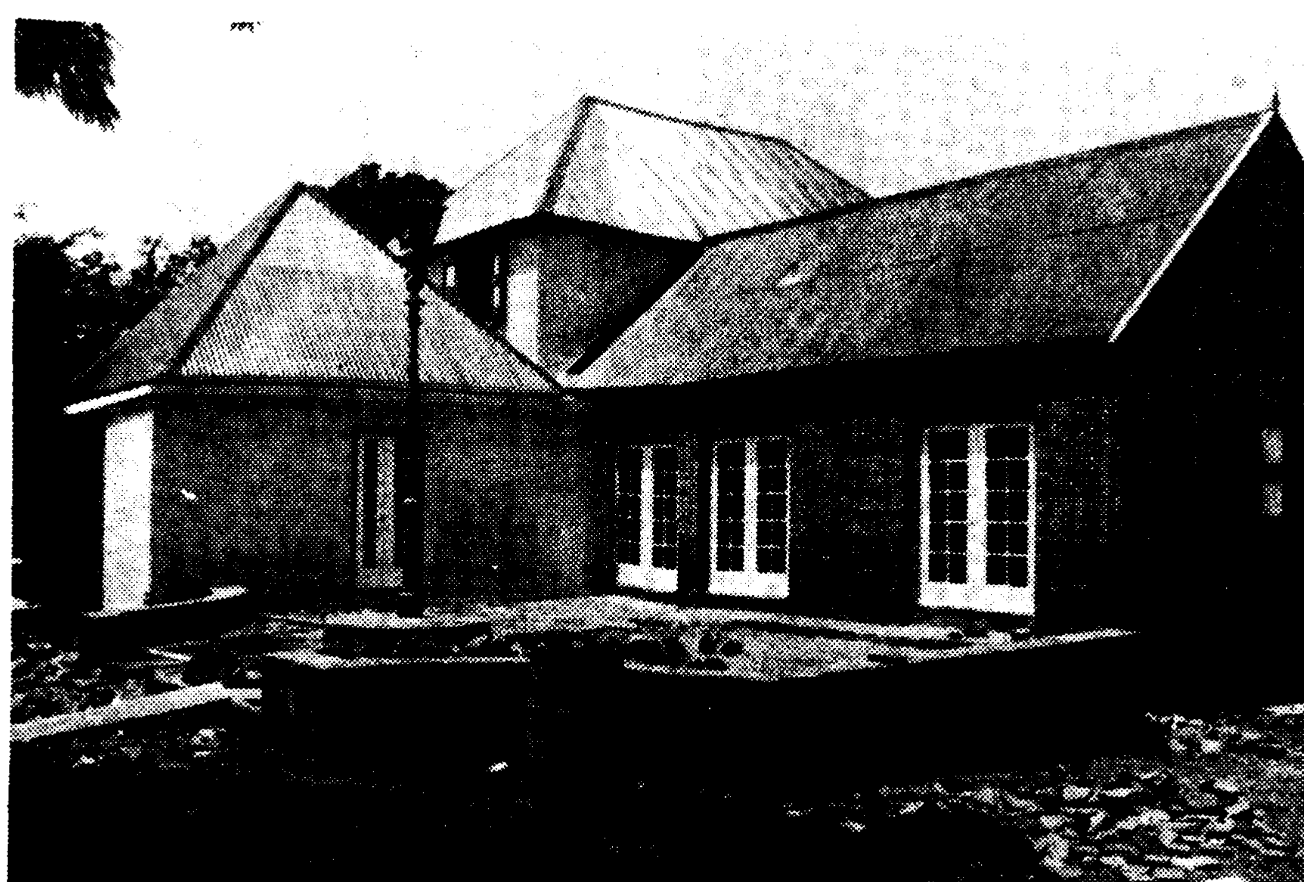
Recreatieve fietstocht

KRALENDIJK — Eind van deze maand wordt er een fietstocht georganiseerd voor jong en oud die langs de mooiste plekjes op Bonaire leidt.

Het noordelijke deel van het eiland wordt verkend en de fietsende deelnemers vertrekken vanaf Bonaire Beach- hotel en gaan vervolgens langs de Toeristenweg en het Gotomeer via Rincon en Noord di Saliña terug naar het uitgangspunt BBH. Het organiserend comite vermoedt ongeveer drie uur nodig te hebben voor deze toeristische tocht.

Onderweg is er gelegenheid om water of limonade te drinken terwijl op deze posten ook enkele vragen gesteld worden waarmee een prijsje te verdienen valt.

De fietstocht wordt begeleid door de politie en de EHBO en als voorwaarde voor deelname wordt bepaald dat er op een degelijke fiets wordt gereden. Kinderen onder 12 jaar kunnen slechts onder geleide van een oudere deelnemen. De commissie waar men zich op kan geven bestaat uit de actieve damesgroep Barbara Bodifee tel. 8953, Danielle Gustowski tel. 8910, Irena Janga en Janny de Jong tel. 8198.

...het Donckerhuis aan de achterkant...

Statiaans museum in opgeknapt Donckerhuis

SINT EUSTATIUS — Op zondag 8 september was eindelijk de grote dag aangebroken voor de Historical Foundation. Na maanden van hard werken kon het Donckerhuis in gebruik worden genomen als museum voor deze stichting. Tal van genodigden, ook van buiten het eiland, waren gekomen om de opening bij te wonen.

Al jarenlang is het bestuur van de Historical Foundation op zoek geweest naar een nieuwe lokatie voor het museum, daar het oude te klein was geworden. Door een speling van het lot raakte bekend dat het Donckerhuis geveild zou worden. Binnen enkele weken na het bekend worden van dit nieuws was de financiële kant rond en kon er een bod worden gedaan op het Donckerhuis. Het Donckerhuis, ook wel Graaffhuis genoemd, werd door Simonz Doncker in 1760 gebouwd. In de loop der jaren is er het een ander aangebouwd en is het huis zesmaal van eigenaar verwisseld.

Het gerestaureerde pand telt op de begane grond een aantal expositie- ruimtes. De ruimte op de eerste verdieping is in zeventiende eeuwse stijl ingericht met diverse meubelstukken die dankzij de welwillende medewerking van enkele Statiaanse bewoners in bruikleen zijn gegeven.

Door de contacten, die de Historical Foundation in de loop der jaren heeft opgebouwd met de Universiteit in Williamsburg, Virginia, is het voor Statiaanse studenten mogelijk met een beurs aan dit college te studeren. De vondst van een goed geconserveerd indiaans skelet, eerder dit jaar door de archeologische groep uit Leiden, heeft de kennis van de pre- Colombiaanse geschiedenis van het eiland vergroot. Dit skelet zal na terugkeer uit Nederland eveneens tentoongesteld worden in het museum.

Het museum is dagelijks opengesteld voor het publiek.

Pinochets record

SANTIAGO — De twaalfde verjaardag van de militaire staatsgreep in Chili welke generaal Augusto Pinochet aan de macht bracht betekende woensdag ook dat Pinochet een Chileens record verbrak. Hij is de president met de langste ambtstermijn. Hij is nu aan de helft van zijn ambtstermijn van acht jaar volgens de in 1981 van kracht geworden grondwet. De verjaardag van de staatsgreep en de nationale feestdag begon met een Eucharistieviering uit dankbaarheid.

Mede namens zijn zuster, broers, zwager en overige familieleden, maken wij het overlijden bekend van onze innig geliefde vader, schoonvader, groot- en overgrootvader:

EMILIO MAXIMILIANO DE JONGH

Jessie en George Jacobs
Judith en Ronald Kershner (U.S.A.)
Myron Jacobs
Lorissa Kershner (U.S.A.)
Nick Kershner (U.S.A.)

De teraardebestelling zal plaatsvinden op maandag 16 september 1985 om 5 uur, vertrekkende vanuit de R.K. kerk van de Heilige Maagd van Fatima te Suffisant naar de begraafplaats Morada Santa te Pottelier.
Vóór de begrafenis zal een heilige mis worden opgedragen in de Fatima-kerk.

Gelegenheid tot rouwbeklag vanaf 2.00 (twee) uur.
Verzoeke geen bezoek aan huis en geen bloemen.
Desgewenst in de plaats daarvan een bijdrage aan het Koningin Wilhelmina Fonds.

Zelfs Koninklijke Marine gaat in de fout

Ellis: positie Abraham boven krachten gegroeid

KRALENDIJK — Demissionair minister voor Ontwikkelings- samenwerking Rudy Ellis toont zich enigszins gebelgd over een uitlating van algemeen adviseur van het BC Jopie Abraham die opmerkte dat Ellis een zeer passieve houding heeft aangenomen bij het oplossen van de salarisproblemen. Rudy Ellis, partijleider van de UPB stelt echter dat hij gesprekken voert met het voltallige BC. Daarbij wordt Abraham niet beschouwd als lid van het Bonaireaanse BC, aldus Ellis en derhalve is er met Abraham niets te bespreken.

Jopie Abraham weet niets van de gesprekken die gevoerd zijn met beide gedeputeerden Monchin Soliana en Franklin Crestian. Evenmin is hij op de hoogte van de inhoud van het gesprek dat gevoerd werd met wnd gezaghebber Avelino Cicilia, aldus Ellis. Volgens Rudy Ellis bleek het BC juist de medewerking en het begrip van de minister op prijs te stellen; hoewel Ellis met duidelijkheid stelt, dat de opzet niet direct is om hulp te verlenen aan het Bonaireaanse BC, dan wel aan de gemeenschap.

PLAATS

Ex- minister Ellis persoonlijk veroordeelt volledig de houding die algemeen adviseur Jopie Abraham inneemt tegen de Centrale regering in het algemeen en tegenover Ellis als minister in het bijzonder. Wat Abraham uit het oog verliest, aldus Rudy Ellis, is dat een onnodige polarisatie in het geheel niet meehelpt begrip voor elkaar op te brengen. Een goede verstandhouding en een goede samenwerking is in deze moeilijke tijden onontbeerlijk. Hoewel ex- minister Ellis daarover niet wil uitweiden veroordeelt hij ook de houding die algemeen adviseur Jopie Abraham aanneemt tegenover de leden van het Bestuurscollege. Steeds vaker wordt er bi bepaalde gelegenheden gevraagd waarom de gedeputeerde of de gezaghebber niet aanwezig is, aldus Rudy Ellis die meent dat de positie van algemeen adviseur ver boven de krachten is gegroeid. Duidelijk werd dat, aldus Ellis op de Dag van Bonaire. Tijdens het officiele gedeelte werd algemeen adviseur Jopie Abraham door de ceremoniemeester als eerste genoemd terwijl de eerste burger, de door Ellis zeer gewaardeerde wnd gezaghebber Avelino Cicilia pas in een later stadium werd welkom geheten. (Dergelijke protocolaire missers kunnen moeilijk in de schoenen van Abraham als genodigde geschoven worden RED).

Volgens Rudy Ellis komt het algemeen adviseurschap ook op andere eilanden voor; Ellis wenst niet in te gaan op de verhoudingen aldaar, maar stelt wel dat op Bonaire de gewoonte is om gezaghebber en gedeputeerden de plaats en het respect te geven dat aan de functie verbonden is.

Ook het gesprek dat algemeen adviseur Jopie Abraham onlangs heeft gevoerd met de directeur van de Nationale Luchtvaartschool in Maastricht is bij de heer Ellis niet in goede aarde gevallen. Het gesprek dat op Bonaire gevoerd werd betrof de mogelijkheid om piloten voor hun vliegbrevet op te leiden. Met verwondering heeft de UPB- leider geconstateerd, dat dit gesprek met de algemeen adviseur werd gevoerd in stede van de gedeputeerde van Toerisme, Algemene zaken of Economische zaken. Zelfs de Koninklijke Marine maakt dezelfde fout, aldus Ellis want bij een oefening op Klein Bonaire werd door de commandant van de marine een geschenk aangeboden aan Abraham, terwijl de wnd gezaghebber nergens te bespeuren viel. Tenslotte stelt Rudy Ellis dat dit kleinigheden lijken, maar juist deze kleinigheden geven een persoon steeds meer macht die uiteindelijk schade zullen aanbrengen aan het democratisch bestel.

Abraham over financiele problemen

Bonaire wordt benadeeld met passief representatie kabinet

KRALENDIJK — Zoals bekend hebben de leerkrachten van Bonaire afgelopen maandag en dinsdag actie gevoerd die er toe geleid heeft, dat de leerkrachten en ambtenaren de tweede helft van hun salaris uitbetaald hebben gekregen. Het BC vindt het echter momenteel uiterst belangrijk om de bevolking een duidelijk beeld te geven van de huidige financiele situatie. Volgens algemeen adviseur Jopie Abraham werd het BC bij de bestuursovername in juli 1983 geconfronteerd met een erfenis van het voorgaande BC. Dit bleek een aanzienlijk tekort te zijn op de begroting.

Het is voor de overheid geenzins eenvoudig om gezien de momentele situatie op financieel gebied in de gehele Antillen, meer inkomsten te verkrijgen als in de voorgaande jaren mogelijk was. De sluiting van de Lago, de sluiting van de Shell, de problemen die ook voor het BC van Curaçao oprijzen, maar evenzeer voor het BC van Aruba en de Centrale regering zijn reeds bekend. Ook de Bonaireaanse overheid kon de afgelopen dagen weer de schulden niet betalen en dat betrof de salarissen van de overheidswerknemers en de leerkrachten. Voor de overheid is het belangrijk dat de gemeenschap ervan doordrongen is dat de problemen van nu niet in een korte tijd opgelost kunnen worden. Daarbij mag niet uit het oog verloren worden, dat Bonairte steeds afhankelijk is van de financiele hulp die afkomstig is van de Centrale regering. Het ziet er trouwens ook naar uit, dat de moeilijkheden op Curaçao en Aruba veroorzaken dat deze eilanden geen financiele hulp aan Bonaire kunnen geven. Dat maakt de problemen voor Bonaire aanzienlijk groter en dat is ook de reden geweest dat Abraham bij zijn laatste bezoek aan Nederland het probleem kenbaar heeft gemaakt aan de vaste commissie in de Nederlandse Tweede Kamer.

Het BC heeft begin deze week alles in het werk gesteld om met de leerkrachten tot overeenstemming te komen, waarbij algemeen adviseur Jopie Abraham voor ogen hield dat ieder recht heeft op de betaling aan het eind van de werkmaand. Een groot probleem is echter, dat van de maandelijkse toelage van de Centrale regering aan Bonaire een gedeelte wordt ingehouden ter afbetaling van oude schulden. Het BC kan dus niet over de gehele bijdrage beschikken. Toch wist het BC in overleg met de minister van Financien Gilbert de Paula 500.000 gulden te krijgen die de salarisschuld kon oplossen. Het is echter wel betreurenswaardig, aldus Jopie Abraham dat de oplossing door het sturen van geld bereikt moest worden nadat de lichte acties van de leerkrachten uiteindelkijk een climax bereikten. Wat echter in werkelijkheid is gebeurd, aldus Jopie Abraham is dat het BC na besprekingen met de M&C bank en de ABN bank en de minister van Financien een bedrag ter dekking naar Bonaire gestuurd kon worden.

Dit financiele probleem, zoals reeds verschillende malen naar voren gebracht is, moet echter niet gezien worden als een plotseling optredend probleem, maar mede veroorzaakt door een drastische verlaging van de inkomsten van de overheid, zeker niet losstaande van de internationale recessie die zich overal ter wereld doet voelen. Bovendien blijken de kosten die de overheid heeft niet vergelijkbaar met de inkomsten. Het BC heeft al noodgedwongen maatregelen moeten nemen om de kosten te drukken en dat treft elke inwoner van Bonaire direct of indirect. Het is niet te verwachten dat de situatie spoedig gunstiger zal zijn en het BC hoopt dan ook van harte dat de bevolking zich terdege op de hoogte stelt van wat er gaande is en wat de oorzaak is van de problemen waarvoor de gemeenschap zich nu gesteld ziet. De eilandelijke overheid is niet vertegenwoordigd in de regering van de Antillen, aldus Abraham en het is ook bekend dat dit PDB bestuurscollege niet dezelfde steun ontvangt als voorheen, toen het Bonaireaanse BC en de vertegenwoordiger in de regering dezelfde partijsignatuur droegen. Bonaire wordt benadeeld, aldus Abraham omdat de vertegenwoordiging van Bonaire in de Centrale regering volledig passief is. (Bonaire wordt trouwens in het geheel niet meer vertegenwoordigd sedert het ontslag van minister Ellis en de opstelling als onafhankelijk statenlid van Wout RED)

Wat belangrijk is voor Bonaire en met name voor de werknemers, de huismoeders, de vaders en moeders en alle kinderen die nog op school gaan, aldus Abraham is om eensgezindheid te demonstreren tussen eilandelijke overheid en bevolking.

Wij kunnen niet toestaan, aldus Abraham dat in de ti d dat investeerders aangetrokken moeten worden om werkgelegenheid te verkrijgen en waar de zustereilanden in moeilijkheden verkeren en vele stappen achteruit moeten doen nu het hoofd in de schoot te leggen en het gehele proces van een nieuwe ontwikkeling om de levensstandaard op Bonaire te verbeteren teniet te doen. Het is zeer goed voor de bevolking om te weten, dat hetgeen nu allemaal gebeurt niet op de rekening van het huidige BC geschreven kan worden.

WARSCHAU — Wegens uitlandigheid doet kard. Glemp niet mee aan de Poolse parlementsverkiezing. Solidariteit heeft opgeroepen tot boycot daarvan.

Problemen bij Avondmavo gesignaleerd

POB: tegen borgsommen bij avond-onderwijs

KRALENDIJK — Nadat de Partido Obero Bonairiano (POB) erop gewezen had, dat zich een aantal onregelmatigheden in de scholen had voorgedaan, bleken er vele positieve reacties zowel van leerkrachten als van ouders binnengekomen te zijn. Woordvoerder Elias Bernabela van de POB meent dan ook, dat het de taak is van de gedeputeerde van Onderwijs om een diepgaand onderzoek in te stellen naar de gang van zaken.

Het is de POB trouwens opgevallen, dat er zich aan de Avondmavo ook een aantal problemen voordoet. Eveneens wenst de POB dat daar een onderzoek naar ingesteld wordt, zodat de bevolking weet wat er gaande is. Uiteindelijk, aldus Bernabela, pompt de overheid zeer veel geld in deze avondopleidingen om de leerkrachten uit te betalen, maar ook om de cursussen te coördineren. De POB is echter van mening, dat deze avondcursussen ten gerieve van de leerling gegeven moeten worden en niet alleen maar om de leerkrachten een financieel extraatje te bezorgen. De overheid subsidieert het onderwijs, maar dan zal er wel een rechtvaardige verdeling moeten zijn. Nu ziet het er naar uit, aldus de POB dat de minstdraagkrachtigen de zwaarste last te dragen krijgen.

Inmiddels is wel gebleken, aldus de POB woordvoerder dat de resultaten van de Avondmavo uiterst slecht bleken te zijn. Ook de leiding van de school is niet goed, maar eist wel dat de ouders van de jeugdige studenten een borgsom van honderd gulden betalen. De POB blijft tegen het systeem dat Avondmavo, Hotelvakschool, DOW en DWD zelf geld innen. In het verleden heeft dit diverse malen aanleiding gegeven tot fraude en andere onplezierige zaken. Als er een afdeling van de overheid is die geld int, dan is dat de afdeling Financien, aldus de POB maar nog beter gebeurt dat via de Ontvanger. De overheid heeft momenteel ook mogelijkheid tot het geven van cursussen geschapen terwijl het geld dat daarvoor betaald wordt niet in de kas van de overheid komt, die echter wel de ambtenaar belast met de leiding en de leerkrachten uitbetaalt. De POB is duidelijk tegen het betalen van borgsommen op de manier waarop dat nu gaat. Kan het niet anders, aldus Elias Bernabela van de POB dan zal het geld uiteindelijk in de kas van de overheid terecht moeten komen.

» stockmarket « NEWS

NEW YORK 10.15 A.M.

BritishP.	1,3445	JanYen.	0,4133
GermanM.	34,53	CanD.	72,88
Gold	322,30	Silver	6,05

NEW YORK STOCK EXCHANGE

Allied Stores	54 5/8	unch	IBM	127	unch
Apache Corp.	11	unch	ITT	32 7/8 -	1/2
Amer.T.& T.	20 7/8 -	1/4	Lone Star Ind.	26	unch
Beatrice Co's	34 1/4 +	1/2	McDonalds	65 5/8 -	3/8
Burroughs	63 1/8 -	1	Natl.Distil.	32 1/2 -	1/4
Campbell RL	22 1/2	unch	Natl.Presto	27 3/4 -	1/8
Chrysler	36 7/8 -	1/4	NCR	32 1/8 -	1 1/4
Coca Cola	68 1/4 +	1/4	Pantry Pr.	6 1/2 +	1/4
Digital Eqm.	106 1/4 +	1 3/8	Pepsico	57 7/8 -	1/8
Dupont	55 5/8 +	1/2	Seagram	37 3/4 -	1 1/4
East.Kodak	43 1/4	unch	Sears	34 1/2 -	1/8
Foster Wheeler	12 -	1/8	Sunshine M.	6 1/8	unch
Genl.El.	59 5/8 -	3/8	Texas Instr.	94 1/4 +	5/8
Genl.Dynamics	75 1/4 -	2 1/2	United Airl.	53 1/2 -	1/2
Georgia Pac.	22 -	1/4	Union Pac.	47 1/8 -	1/8
Genl.Motors	67 3/4	unch	United Tech.	38 1/8 -	5/8
Gilette	60 -	1/4	Warner Comm.	31 1/8 -	1/8
Hammerm.P.	40 3/4 -	1/4	Warner Lamb.	39	unch
Homest.M.	24 1/4 -	1/4	West.El.	38 5/8 +	1/2
Hutton	33 5/8 -	1/8	Xerox	50 7/8 -	1/2

DOW JONES
Industrials 1312,39 - 7,05
Transportation 663,27 - 6,09

AMERICAN STOCK EXCHANGE
Computer & Technology 96,18 - 0,45
Precious Metals 74,65 - 0,53
REUTER.

CLOSING MARKET COMMENT SEPTEMBER 12,1985
The Bears remained in control today as the market continued to move lower in moderately active trading. The Dow fell 7.05 points to 1312.39, with the transports and utilities also weak. Gainers once again trailed declines by nearly three to one. General Foods, General Dynamics, Disney, and Philip Morris were all point-plus casualties today. Several utility issues appeared on today's most active roster and slid to new yearly lows. Revlon and Beatrice Companies bucked today's decline and rallied in heavy trading. Triton Energy and Smucker (J.M.) also climbed. The Bulls remain on the defensive as the Dow draws ever closer to the 1300 level with all measures sliding below their mid-august lows. One thing the market may have going for it is the fact that fewer market participants seem to be expecting much on the upside.
E.F.HUTTON RESEARCH.

Koersen Centrale Bank

NOTERINGEN CENTRALE BANK VAN DE NEDERLANDSE ANTILLEN GELDIG OP VRIJDAG 13 SEPTEMBER 1985 EN TOT NADER ORDER:

US DOLLAR	1.77	1.79	1.81
CAN DOLLAR	1.28	1.30	1.32
PND STERLING	2.32	2.375	2.435
NED GLD	53.81	54.53	55.33
BOLIVAR	—	—	
ZW FRANCS	74.65	74.37	75.17
FR FRANCS	18.78	19.88	20.58
DUITSE MARK	60.57	61.29	62.09
SUR GLD	—	100.07	102.59
IT LIRE	0.59	0.89	0.95

KOERSEN VAN DE OBLIGATIELENINGEN VAN DE NEDERLANDSE ANTILLEN UITGEGEVEN DOOR HET DEPARTEMENT VAN FINANCIEN EN GELDIG VANAF HEDEN 13 SEPTEMBER 1985 EN TOT NADER ORDER.

9.75 %	OBLIGATIELENINGEN PER 85/89	99.18
13 %	OBLIGATIELENINGEN PER 86/90	108.24
12.5 %	OBLIGATIELENINGEN PER 1986	103.27
12 %	OBLIGATIELENINGEN PER 88/92	107.82
10.5 %	OBLIGATIELENINGEN PER 1988	101.20
10.25 %	OBLIGATIELENINGEN 1985 PER 1990	100.50

HET EFFECTIEVE RENDEMENT OP ALLE OBLIGATIELENINGEN BEDRAAGT 10.11%.
DE AANKOOP VAN OBLIGATIELENINGEN KAN GESCHIEDEN BIJ HET LOKALE BANKWEZEN.

WEEKEND

your friendly guide...

ÑAPA

AMIGOE

WEEKEND BIJLAGE

VRIJDAG 13 SEPTEMBER 1985

Op 1 september 1960 werd de rechtspersoon Sociale Verzekeringsbank bij Landsverordening ingesteld. Deze Bank kreeg tot taak de uitvoering van de Sociale Verzekeringen of verzekeringen met een overwegend sociaal karakter. Inmiddels hebben al velen vele mensen kunnen profiteren van deze sociale verzekeringen, want het is een indrukwekkend rijtje dat thans onder de uitvoering valt van deze Sociale Verzekeringsbank. De sociale verzekeringswetten die thans voor de Bank worden uitgevoerd zijn de wetten op:

- **de ziekteverzekering;**
- **de ongevallenverzekering;**
- **de algemene ouderdomsverzekering;**
- **[illegible]voorziening;**
- **[illegible]**
- **de cessantiaregeling.**

Sociale Verzekeringsbank 25 jaar

De Sociale Verzekeringsbank wil haar 25-jarig bestaan niet zonder meer laten verlopen. [illegible] een seminar georganiseerd voor [illegible] der van de sociale verzekerings- instituten van de Engels- sprekende landen van het Caraïbisch gebied. De Bank doet dat in samenwerking met de International Social Security Association (de I.S.S.A.) waarbij zijzelf uiteraard is aangesloten. Dit seminar zal plaatsvinden van 17 tot 27 september aanstaande in het Concord Hotel. De deelnemers zullen zich tijdens deze dagen bezinnen op de financiële, sociale, economische en juridische aspecten van sociale verzekeringen.

Sprekers tijdens dit seminar zijn: de heren Joseph Suchel en Alvaro Castro Guittierrez, die beide werkzaam zijn bij de International Social Security Organisation; de heer H. Riffert, die directeur is van het Gemeenschappelijk Administratie Kantoor van sociale verzekeringen (het G.A.K.) te Amsterdam; de heer L.D. Knoff uit de Verenigde Staten en de heer Drs. Erwin Calmes van de Sociale Verzekeringsbank hier te lande.

De heer Calmes zal in zijn inleiding een verhandeling geven over de sociale zekerheid in de Nederlandse Antillen; daarin zullen dan alle bestaande regelingen t.a.v. de sociale verzekeringen en voorzieningen aan bod komen.

zie blz. 3

Te licht bevonden

BANKEN ZIJN NIET voor of tegen apartheid, maar wel voor het behoud van hun geld. Bankiers zijn gespecialiseerd in de afweging van risico's. Ze hebben gewikt, gewogen en Zuid-Afrika te licht bevonden. De risico's verbonden aan leningen aan Zuid-Afrika na maanden van rassenonlusten, toenemende binnenlandse oppositie, een onzekere politieke toekomst en een krampachtig bewind, zijn te groot. Daarom weigeren de banken nu, of zijn ze zeer terughoudend, om kortlopende leningen, die onder normale omstandigheden altijd automatisch worden verlengd, opnieuw te financieren.

Hierdoor is Zuid-Afrika plotseling in ernstige financiële problemen gekomen. Het land heeft direct dollars nodig om aan zijn lopende krediet- verplichtingen te kunnen voldoen. Nu de banken weigeren de kortlopende leningen te verlengen, werd Zuid-Afrika gedwongen om uitstel van zijn schuldbetalingen aan te kondigen. Dit moet voor de blanke Zuidafrikanen psychologisch buitengewoon vernederend zijn. Het bankwezen, dat bolwerk van conservatisme en traditioneel een steunpilaar van Zuid-Afrika, laat het apartheidsregime vallen als een baksteen.

ZUID-AFRIKA IS het jongste land dat hardhandig met de macht van de internationale geldmarken kennis maakt. Stopzetting van de automatische herfinanciering van kortlopende kredieten — de zogenoemde *roll overs* — vormde in augustus 1982 de inleiding voor het bijna bankroet van Mexico. Daarna struikelden alle Latijns-Amerikaanse landen op de weigering van de banken kredieten nog langer automatisch te verlengen en begon het moeizame proces van herstructurering van de Latijns-Amerikaanse schulden. President Botha in Zuid-Afrika mag er nu al vast aan herinnerd worden dat in Latijns-Amerika de schuldencrisis nagenoeg alle zuidamerikaanse generaals ten val heeft gebracht.

Vorig jaar liep Continental Illinois, de achtste bank van de Verenigde Staten, stuk op de portefeuille kortlopende kredieten die de overige banken weigerden te verlengen. Conti Illinois werd gered door de Amerikaanse centrale bank met een geldinjectie van 4,5 miljard dollar.

De vraag is nu of de banken bereid zijn de schulden van Zuid-Afrika te herstructureren en of de centrale banken van de Westerse landen Zuid-Afrika te hulp willen komen. Mede onder druk van de anti-apartheids- bewegingen in de Westerse landen is de kans daarop niet erg groot. De komende weken beloven wat dat betreft nog spannend te worden.

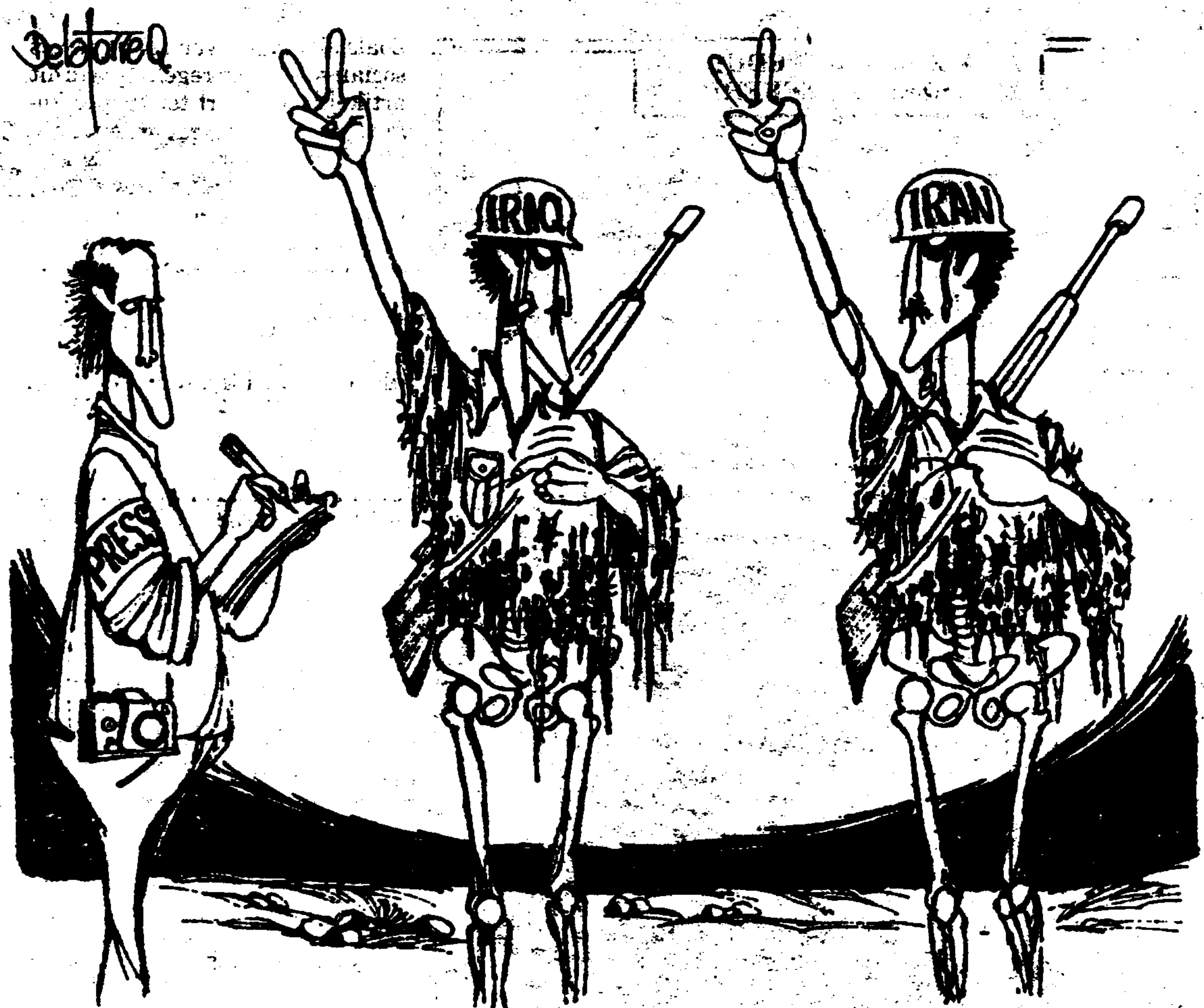
Een snel dalende koers van de rand, oplopende inflatie, mogelijke beperkingen op de inwisselbaarheid van buitenlandse valuta zijn onheilspellende ontwikkelingen voor een land. Ze leiden tot het ontstaan van een zwarte geldmarkt. Het binnenlandse financiële stelsel wordt dan sterk uitgehold. De kapitaalvlucht, die nu al grote vormen aanneemt, zal dan nog verder worden aangewakkerd. De Zuidafrikaanse bewindslieden hoeven slechts te kijken naar de rampzalige ervaringen die de Zuidamerikaanse schuldenlanden met dit soort ontwikkelingen hebben opgedaan.

EEN FINANCIELE CRISIS in Zuid-Afrika zal ook internationale gevolgen hebben. In grote delen van zuidelijk Afrika is de rand geaccepteerd als betaalmiddel. Andere Afrikaanse landen zullen onherroepelijk in een crisis van de rand worden meegesleept. Het internationale financiële stelsel zal een Zuidafrikaanse wanbetaling wel kunnen weerstaan. Tenslotte gaat het, met een buitenlandse schuld van 17 miljard dollar en kortlopende schulden van 12 miljard, om hanteerbare bedragen vergeleken met de reusachtige schulden van Latijns Amerika. Het internationale financiële stelsel heeft de crisis in die landen trouwens ook geabsorbeerd. Zuid-Afrika beschikt ook nog over een goudreserve van ruim 2 miljard dollar. Te weinig om een liquiditeits- crisis te voorkomen, maar genoeg om de solvabiliteit van Zuid-Afrika niet in twijfel te trekken.

De grootste repercussies heeft de harde opstelling van de banken op binnenlands terrein. Waar jarenlange acties, VN-resoluties, beschaafde diplomatieke druk en dreigementen met economische boycots niets hebben opgeleverd, slagen de bankiers in enkele dagen. Ze draaien de geldkraan dicht omdat de risico's te groot worden en Zuid-Afrika ligt op zijn knieën. (NRC) □

BUITENLANDSE KRANTEN

An Added View

Cartoonists & Writers Syndicate DE LA TORRE O/El Espectador/Bogota

The Readers' Forum

Vrije handel

Het Amerikaanse Congres teruggekeerd van reces staat voor één uiterst enerverende taak. Op de senatoren en afgevaardigden liggen namelijk enkele honderden voorstellen te wachten, die allemaal gericht zijn op één doel: Beperking van de import van buitenlandse artikelen in de Verenigde Staten. In menig regeringsgebouw in de wereld zullen de ontwikkelingen daar ook met spanning gevolgd worden. Hoewel het wel even kan duren voordat Senaat en Huis van Afgevaardigden zich door de rijstebrijberg hebben geworsteld, worden in Washington zo ongeveer half oktober de eerste wetgevende resultaten verwacht. De uitslag is nog grotendeels onzeker, maar het is inmiddels wel duidelijk geworden, dat veel Amerikaanse volksvertegenwoordigers het vaste voornemen hebben hun tanden aan het buitenland te laten zien.

Sinds de effecten van president Reagans economische politiek zich al vrij snel vertaalden in een gigantisch begrotingstekort — met als gevolg een hoge dollarkoers en een hoge rente — is de discussie over protectionistische maatregelen in de Verenigde Staten in alle hevigheid losgebarsten. West-Europa en Japan zijn al menigmaal hard op de vingers getikt, maar tot nu toe leidden de onderhandelingen, zij het soms onder flinke dreiging, tot vrijwillige overeenkomsten. Tot voor kort leken ook in regering en Congres de voorstanders van de 'vrije handel' nog altijd een comfortabele meerderheid te hebben.

Hoewel veel economische deskundigen en de gezaghebbende Amerikaanse kranten zich nog altijd met felle commentaren verzetten tegen elke vorm van protectionisme, heeft het er alle schijn van dat het Congres voor een belangrijk deel 'om' is. Woordvoerders van zowel de Democratische als de Republikeinse Partij laten, nadat ze hebben verklaard altijd fervent voorstander te zijn geweest van 'vrije handel', desalniettemin weten de oneerlijke handels- praktijken van Japanners, Europeanen, Zuidkoreanen en Brazilianen niet langer te zullen toleren.

De militante houding in het Congres is vooral ontstaan, nadat eindeloos verwoede pogingen daartoe nog steeds geen overeenstemming is bereikt over een begroting die het tekort aanzienlijk zal beperken. Recente berekeningen wijzen er zelfs op dat beperkingen op een aantal fronten volledig zijn weggevaagd door aangepaste economische basisgegevens. Het tekort dreigt daardoor zelfs nog op te lopen. Een ander tekort, dat op de handelsbalans, zal dit jaar waarschijnlijk een record van 150 miljard dollar bereiken. Voor het eerst sinds 1914 zal Amerika zich dit jaar moeten scharen onder de landen die voor een groter bedrag bij het buitenland in de schuld staan dan ze zelf uit het buitenland te goed hebben.

Merkwaardig genoeg bestaat er over het beste medicijn nauwelijks verschil van mening. De koers van de dollar moet omlaag en dat kan alleen via verlaging van het begrotingstekort, zo geeft ook menig voorstander van import- beperkende maatregelen toe. Economen hebben verzekerd, dat import- barrières de dollarkoers zelfs nog omhoog zullen stuwen. Uit die zelfde berekeningen blijkt ook dat een daling van de koers met 20 procent het begrotingstekort alleen al met ongeveer een derde kan verminderen. Hoewel de dollar de laatste maanden wat is gedaald, ligt de koers nog steeds op het gemiddelde niveau van 1984.

De Amerikanen blijken in ieder geval steeds minder bereid de hand in eigen boezem te steken. De volgend jaar te houden verkiezingen voor het hele Huis van Afgevaardigden en een derde deel van de Senaat spelen daarbij ongetwijfeld een rol. Aangezien in veel Amerikaanse districten en staten het protectionisme een 'hot item' is geworden, beschouwen veel senatoren en afgevaardigden in door werkloosheid getroffen gebieden het als een zaak van politiek overleven. In veel analyses wordt er daarnaast verwezen op gewezen dat Amerika nu eenmaal het summum is van de consumptiestaat, waarin veel meer geld wordt uitgegeven dan bespaard.

Het feit, dat de Verenigde Staten de grootste consumptiemarkt in de wereld vormen, heeft er bij voorbeeld toe geleid dat de industrie nogal eenzijdig en eigenzinnig op de binnenlandse markt gericht is. Op veranderingen in die markt is vaak niet of te laat gereageerd. Toen Amerikanen als gevolg van de energiecrises van 1973 en 1979 een aanzienlijk grotere belangstelling kregen voor kleinere auto's, waren die uitsluitend voorhanden uit West-Europa en vooral Japan. Ook de Amerikaanse automobielfabrikanten zijn inmiddels kleinere auto's gaan produceren, maar de opgelopen achterstand is vooralsnog onoverbrugbaar gebleken.

President Reagan heeft tot nu toe 'de vrije handel' hoog in zijn vaandel gevoerd, maar hij leek desondanks gevoelig voor de groeiende roep in zijn land om tegenmaatregelen. Sinds hij eind vorig jaar werd herkozen en er geen derde termijn voor hem mogelijk is, stelt de president zich op dit terrein echter duidelijk onafhankelijker op. Hoewel de woede van de Amerikanen zich vooral richt op landen als Japan, Taiwan en Zuid-Korea, staan er ook voor Europa grote belangen op het spel. Behalve mogelijke directe maatregelen tegen landen van de EEG, zou West-Europa ook te lijden hebben van tegen Japan gerichte maatregelen. Aangenomen mag immers worden, dat Japan ten koste van de EEG compensatie zal zoeken voor dat deel van de markt dat door Amerikaanse maatregelen verloren dreigt te gaan.

De Amerikaanse president heeft er intussen echter blijk van gegeven een confrontatie met het Congres niet uit de weg te willen gaan. Tegen de raad van enkele van zijn adviseurs in weigerde hij demonstratief hulp te verlenen aan de Amerikaanse schoenindustrie. Hoewel niet aangenomen mag worden, dat de president de hele golf van maatregelen op dit terrein tegen zal of wil houden, betekent die weigering toch een duidelijk signaal, dat er de komende maanden nog meer veto's van de president te verwachten zijn. Nog meer hoop biedt de toelichting van president Reagan bij zijn besluit: 'protectionisme is niet effectief en buitengewoon kostbaar'. □

(Uit de Haagsche Courant)

Sociale Verzekerings Bank

DE ALGEMENE WEDUWEN- EN WEZENVERZEKERING

Deze verzekering is erop gericht weduwen en wezen te verzekeren tegen de geldelijke gevolgen wegens overlijden van de echtgenoot respectievelijk de vader of de moeder. De bedragen die in deze situatie uitgekeerd worden aan weduwen en/of wezen, zijn afhankelijk van de leeftijd van betrokkenen. Voor weduwen kan dat variëren van 128 gulden tot 287 gulden per maand; voor wezen (en half wezen) van 94 tot 128 gulden per maand.

De premie wordt ook in dit geval vastgesteld op basis van het loon van de verzekerden en eveneens geheven door de Inspectie der Belastingen.

Opmerkenswaard is dat de uitkering van het wezenpensioen aan een ander kan geschieden dan aan wie het kind wettelijk vertegenwoordigt. Daarnaast wordt in de informatiebron ook aangegeven dat het wezenpensioen vervalt, wanneer natuurli ke niet door de vader erkende kinderen door de vader worden erkend. Het meest opmerkelijk is echter de trouwpremie: de weduwe die hertrouwt, wordt een uitkering ineens verleend ter grootte van het jaarbedrag van het weduwpensioen!

DE ONGEVALLENVERZEKERING

Wanneer een werknemer ten gevolge van een bedrijfsongeval verhinderd is zijn werk te vervullen, dekt de verplichte ongevallenverzekering de kosten die daarvan het gevolg zijn voor de werknemer. Het gaat er hierbij vooral om, of een ongeval ook aangemerkt moet worden als een **bedrijfsongeval.** Als dat laatste namelijk niet het geval is, dan heeft de verzekerde natuurlijk wel aanspraken, maar dan alleen krachtens de ziekteverzekering.

Het slachtoffer van een bedrijfsongeval heeft recht op geneeskundige behandeling en verpleging en een loonvervangende uitkering. Het zg ongevallengeld wordt als volgt uitgekeerd:
De eerste 52 weken ontvangt zowel de gehuwde als de ongehuwde 100% van zijn dagloon. Een ongehuwde ontvangt echter — wanneer hij in een ziekeninrichting verpleegd moet worden — 70% van zijn dagloon. Na een jaar wordt de uitkering teruggebracht tot 80% (gehuwd of niet), terwijl wederom de ongehuwde bij verpleging in een ziekeninrichting een vermindering van zijn uitkering zal ervaren. Is er sprake van een gedeeltelijke arbeidsongeschiktheid, dan wordt een evenredig deel in mindering gebracht op het uit te keren bedrag.

Ook bij de ongevallen- verzekering is het de werkgever die jaarlijks premie hiervoor betaalt aan de Sociale Verzekeringsbank. Afhankelijk van de gevarenklasse waarin een bedrijf wordt gerangschikt, varieert dit bedrag van 0,5 tot 5,06, berekend naar het dagloon van de werknemer. Deze premies worden gestort in het door de SVB beheerde Ongevallenfonds.

Zoals al aangegeven zullen de zes sociale wetten en regelingen in dit artikel in het kort ter sprake komen. Wie preciesere informatie wenst kan terecht op het Bureau van de SVB op zijn of haar eiland; er is een uitstekend boekwerkje uitgeven door de SVB met bijna alle informatie die men graag zou willen zien. De taal waarin dit boekwerkje is geschreven, vertoont overeenkomst met wetteksten (zoals te verwachten was). Men kan echter in zijn algemeenheid stellen, dat wie — in alle eerlijkheid — van mening is dat zijn situatie van dien aard is, dat hulp van overheidswege geboden is, bij de Sociale Verzekeringsbank terecht kan. Dat wordt en werd op twee manieren gerealiseerd. Ten eerste door de VOLKS-VERZEKERING, die gericht is op alle mensen in een bepaalde situatie (men denke aan ouderdom, aan weduwen en wezen). Ten tweede door de WERKNEMERS- VERZEKERING (ook wel arbeiders- verzekering genoemd) die alleen geldt voor hen die in loondienst werkzaam zijn (of werkzaam zijn in een dienst die daarmee vergelijkbaar is (men denke aan de ongevallen of ziekteverzekering).

DE ZIEKTENVERZEKERING

De bedoeling van deze verzekering (verplicht voor alle werknemers) is diezelfde werknemers het recht te verschaffen van geneeskundige behandeling en verpleging met ingang van de dag van de ziektemelding tot ten hoogste 2 jaren nadien.

Naast deze geneeskundige behandeling en verpleging heeft de werknemer ook recht op het zogenaamde ziekengeld. Dat is 80% van het dagloon voor iedere gehuwde werknemer en 70% voor de ongehuwde werknemer, tenzij hij kostwinner is. Een ongehuwde werknemer ontvangt slechts 50% van het dagloon, indien hij voor zijn verpleging in een ziekteverzekering moet worden opgenomen.
Onder deze ziekteverzekering vallen ook vrouwelijke werknemers die in verwachting zijn. Dertig dagen voorafgaande aan de vermoedelijke datum van bevalling tot dertig dagen daarna wordt zo iemand geacht arbeidsongeschikt te zijn; haar salaris gaat dan — zoals bekend — normaal door.

De kosten verbonden aan deze verzekering, worden gedragen door de werkgever. Deze is verplicht per werknemer een jaarlijkse premie te betalen aan de Sociale Verzekeringsbank. De premie bedraagt 7% van het dagloon van de werknemer, en wordt gestort in het Ziektefonds dat door de S.V.B. beheerd wordt.

25 jaar

DE OUDERDOMS VOORZIENING

Deze regeling heeft ten doel om 60- en 61-jarigen die in behoeftige omstandigheden verkeren en die in verband met hun leeftijd nog niet voor ouderdomspensioen in aanmerking komen, een uitkering toe te kennen. Uiteraard zijn hieraan ook weer bepaalde voorwaarden verbonden, maar het is een uitkering die a.h.w. voorziet in onvoorziene omstandigheden.

Vandaar dat deze uitkering alleen op aanvraag wordt toegekend. Zo'n aanvraag moet ingediend worden bij de SVB, die de juistheid van de verstrekte gegevens onderzoekt en op basis van bevindingen haar conclusies trekt.

DE CESSANTIAREGELING

Van de sociale verzekering is de cessantiaregeling waarschijnlijk de meest besprokene. Nog pas kon men in de kranten een verzoek van de K.v.K. en V.B.C. aan de regering lezen tot herinvoering van de leeftijdsgrens van 62 jaar in de cessantiaregeling. De cessantiaregeling is het sinterklaas- cadeautje van 1983 aan werkgevers, en heeft betrekking op een uitkering ineens aan die werknemers die buiten hun toedoen ontslagen worden. Deze uitkering-ineens komt ten laste van de werkgever, met dien verstande dat zij in geval van faillissement en surseance van betaling door de bank wordt betaald. Personen die werkzaam zijn bij een publiekrechtelijk lichaam, beambten en leerkrachten worden — als het over de cessantiaregeling gaat — niet beschouwd als werknemer.

De uitkering ineens wordt vastgesteld op basis van het laatstgenoten loon en bedraagt:
— voor het eerste t/m het tiende volle dienstjaar: één weekloon per dienstjaar;
— voor het elfde t/m het twintigste volle dienstjaar: één en een kwart maal het weekloon per dienstjaar;
— voor de daarop volgende dienstjaren: tweemaal het weekloon per dienstjaar.
Afwijkingen op de cessantiaregeling zijn alleen mogelijk ten gunste van de werknemers. Werkgevers zijn verplicht jaarlijks ten behoeve van werknemers in hun dienst een bijdrage te doen aan de SVB voor het cessantiafonds. Deze bijdrage bedraagt thans 30 gulden per jaar per werknemer.

DE UITVOERING VAN DE SOCIALE VERZEKERING

De uiteindelijke verantwoordelijkheid voor de uitvoering van de hierbovengenoemde regelingen berust bij de minister van Arbeid en Sociale Zaken. De Sociale Verzekeringsbank is belast met de uitvoering ervan. De SVB is een rechtspersoon, d.w.z. heeft een eigen vermogen en kan zelfstandig aan het rechtsverkeer deelnemen.

Zij heeft een kantoor op Curaçao en Aruba en agentschappen op Bonaire en St. Maarten. Voor meer informatie stelt zij gaarne haar boekje KORT OVERZICHT VAN DE SOCIALE VERZEKERING ter beschikking.

DE ALGEMENE OUDERDOMSVERZEKERING

Deze verzekering voorziet in een tegemoetkoming in de geldelijke gevolgen van ouderdom. Zij is bestemd voor de gehele bevolking, waardoor iedereen die verzekerd is geweest, bij het bereiken van de 62-jarige leeftijd een ouderdomspensioen kan ontvangen. Het bedrag van het ouderdomspensioen voor alleenstaanden is 287 gulden bij een volledige verzekering gedurende 47 jaar; het ouderdomspensioen van de gehuwde man en dat van de gehuwde vrouw (die als kostwinner is aan te merken) bedraagt — eveneens bij volledige verzekering van 47 jaar — 487 gulden. Is men niet de gehele tijd verzekerd geweest dan worden percentages in mindering gebracht, afhankelijk van welke jaren precies men geen premie betaalde.

Men moet het ouderdomspensioen wel aanvragen. Slechts in een enkel geval wordt het ambtshalve toegekend. Zo'n aanvrage zal men waarschijnlijk niet snel vergeten, want men heeft er jarenlang zelf de premie voor betaald. Deze wordt namelijk door de Inspectie der Belastingen geheven. Het premie- percentage is 7 1/2% van het inkomen tot een bepaald maximum.

Henry Habibes "Yiu di Tera" gedoopt:

Een stijlvolle culturele morgen

Toen me verzocht werd aan te treden op een vrije dag ter bijwoning van de doopplechtigheid van een nieuwe gedichtenbundel, heb ik toch wel even de wenkbrauwen gefronst. Naar mijn idee de eerste normale reactie. Maar niet lang daarna besloot ik om in ieder geval eerst even in de bundel te neuzen, want je kunt nooit weten! Nou, ik heb er geen spijt van gehad. Of misschien moet ik zeggen dat ik het heel jammer zou hebben gevonden, als het een en ander van horen zeggen tot mij was gekomen. De bundel heeft me namelijk in zijn ban gekregen. Ik heb hem herhaaldelijk in de hand genomen en heb steeds verbaasd gestaan over de rijke inhoud ervan. En ineens vond ik dat ik naar die doopplechtigheid toe moest.

Aangezien deze op mij een bijzondere indruk heeft gemaakt, en daar de bundel op zich extra aandacht vereist, wil ik deze keer mezelf beperken tot het weergeven van mijn indrukken van die culturele morgen. De volgende keer zal ik mij verdiepen in de gedichten zelf.

Zondagmorgen 8 september, weinig of geen wind, snikheet, patio van landhuis Habaai. Bij de ingang worden de genodigden verwelkomd door het hoofd van de Sectie Cultuur, Pacheco Domacassé. Gauw een plaats e zoeken, want het feest kan elk moment beginnen (zelf ben ik 10 minuten te laat). Omstreeks 10.50 opent een ambtenaar van de Sectie Cultuur, mej. Ingrid Ruiz, de bijeenkomst. Pacheco Domacassé mediteert hardop over cultuur. Dit is voor hem alles wat de mens doet voor z'n vooruitgang. Het belangrijkste op aarde voor de mens is hoe te overleven en vooruit te komen. In deze gedachten past de dichter Henry Habibe. Hij vertelt z'n (Arubaanse) volk niet wie het ooit schade heeft berokkend, maar wel wat het moet doen om vooruit te komen. Habibe is een profeet van Arubaanse komaf. Al heel lang geleden heeft hij zijn bezorgdheid geuit om de toekomst van zijn eiland.

Hierna kwam de padrino van de bundel, de neerlandicus Jules Marchena, aan het woord. De fout van de meeste neerlandici is, dat ze altijd menen dat er ergens meer in zit dan de auteur of dichter op het eerste gezicht tot uitdrukking brengt. Het lijken mensen met een basiscursus anotomie op zak. Maar Jules Marchena was heel goed. Hij vergeleek Henry Habibe met Pierre Lauffer voor de aanwezigen, en kwam tot drie opmerkelijke karakteristieken:

a. bij beiden liefde voor hun eiland,
b. beiden hebben een sterke voorleur voor een barokke stijl, met veel dynamiek suggerende werkwoorden.
c. een zeer expressieve visie op de zee stellen zij ten toon.

Als z'n stellingen illustreerde Jules met gedichten en/of passages van beide dichters. Men zou de indruk kunnen krijgen dat Henry Habibe een epigoon is van Pierre, maar het tegendeel is waar. De romanticus Pierre, gelukkig in zijn fantasieën, staat lijnrecht tegenover de sociale realist Henry Habibe. Hij is de stem van de roepende in de (Arubaanse) woestijn.

Jules heeft een korte, maar gedegen analyse van het werk gegeven. Af en toe werd hij te emotioneel en ging hij jagen om bepaalde vormen van dynamiek tot uitdrukking te brengen. Hierdoor dreigde het een en ander verloren te gaan voor de aanwezigen, ware het niet dat de geluidstechnicus op professionele wijze de wegvliegende lettergrepen opving.

Vervolgens kwam Henry zelf aan het woord. Hij vergeleek Pierre, zijn grote voorbeeld, met een schrijnwerker die het Papiaments heeft bewerkt en gestyleerd.

Ineens stond er een dame op en liep naar een microfoon. Het bleek Laura Quast te zijn. Aanvankelijk fungeerde ze als een soort inleidster voor de dichter. Na de doopplechtigheid droeg ze diverse gedichten voor met ritmische begeleiding van de groep ISSOCO.

Ik had het gevoel dat voordracht en ritme niet goed met elkaar samengingen. Pas in het gedicht "LANTA PARA WATAPANA!" (Watapana, sta op!) hadden ze elkaar naar mijn mening gevonden (maar dit kan ook aan mijn ritmische aanleg hebben gelegen). Ik vraag me af of dat ritmische er zo nodig bij moest zijn. De gedichten zijn al zwaar dynamisch geladen, Laura Quast heeft alles voor een goede act, dit moet toch voldoende zijn. De groep ISSOCO op zich voor de intermezzo's was fantastisch, maar dat zijn ze altijd.

En toen moet er iets mis met me zijn gegaan! De doopplechtigheid zou verricht worden door de Gezaghebber. Pacheco Domacessé opende de champagnefles onder de galerij (om niemand met champagne nat te maken), iedereen groepeerde zich rondom de „boreling", de Gezaghebber hief de fles en ... ineens daar de stem van Jules Marchena, de padrino, in het Latijn: "Ego te baptizo ... etc." IK wist niet wat ik hoorde. Normaliter is een padrino in onze contreien iemand die zo goed als nooit naar de kerk gaat, en daarom een paar dagen voor de doop hele horden mensen in rep en roer brengt om het Credo op papier te krijgen, zodat hij toch nog iets in de kerk kan prevelen.

Maar hier, nee. De celebrant liet het vocht stromen, de padrino doopte met woorden. En nog wel in het Latijn. Ik heb de laatste reizen van de Paus niet helemaal gevolgd, maar als hij zoveel vernaderd heeft ... Enfin, Jules sprak Latijn. Mijn verbazing, gecombineerd met de weinige woorden Latijn die ik ken (habemus Papam) hebben mij belet te controleren of de naamvallen goed waren. Ik heb daarna een flinke slok sherry genomen en ben toen gauw weggegaan.

Onderweg naar huis hoorde ik Laura Quast steeds weer: "Lanta para Watapana! Lanta para Watapana!" (Sta op, watapana, sta op, watapana!). De volgende keer iets over dit gedicht en al die andere in de bundel. ▢

Pablo Walter

"Yiu di Tera"
Drukkerij Edukaprint
m.m.v. Sectie Cultuur v/h Eilandgebied Curaçao

FOTOWEDSTRIJD

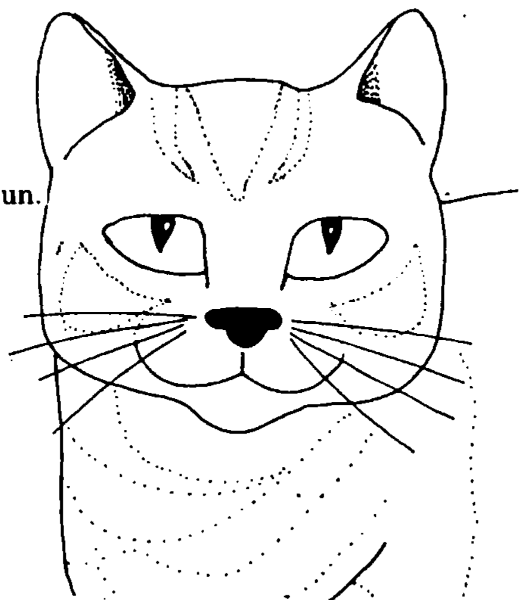
Nu de vakantie voorbij is lijkt het goed de fotowedstrijd nog even in herinnering te brengen: HET KIND (de jeugd tot en met 18 jaar) OP DE NEDERLANDSE ANTILLEN. Kijkt U uw eigen foto's nog even door; misschien is er een foto bij waarvan U zegt dat juist die goed zou zijn voor de wedstrijd.

Het organiserend comité heeft inmiddels van het jeugdblad TINA vernomen dat het graag aandacht zal besteden aan het resultaat van deze wedstrijd; ook HOLLAND HERALD is bereid — als de kwaliteit naar genoegen is — foto's van deze wedstrijd te publiceren.

Tot 1 oktober aanstaande kunnen foto's ingezonden worden. Zie daartoe de affiches in de diverse winkels. Meer informatie kunt U verkrijgen bij de firma Hagemeyer Curaçao N.V., tel. 54810.

E PUSHI I E RATONNAN

Den un kas tabata biba
mashá felis di nan
un famia grandi di raton.

Riba un bon dia a yega
un pushi hambrá
ku a kuminsá kome nan un pa un.

Ratonnan den purá a reuní
bati kabes disidí di keda
poko dia bon skondí.

Pushi a keda sin kuminda
i el a pensa komo triki
di laga pasa ku ta morto e ta.

Den sala pushi a tira kurpa abou
e no a move ni rabu ni orea
wowo sí a keda na un skref.

Ratonnan a para wak i bisa:
'Maske bo bira un saku di wesu
den bo skernania nos lo no pisa.'

***

Un hende bibu
bo no ta nèk
ku kualke triki.

BO MES KOMO HUES(2)

Na aña 1941 a presentá siguiente kaso sivil den Corte Supremo. Un hòmber ta akusá su kasá di a kometé adulterio (overspel). A base di esaki e ta pidi divorsio. Ta resultá ku ta e hòmber mes a kumbiní ku un amigu di djé pa esaki kometé e adulterio ku su kasá. E muher NO tabata sa di e plan ku su kasá y e amigu a traha. Defensa di e muhé dilanti di hues ta ku lokual el a hasi no por ser konsiderá como adulterio, ya ku ta su kasá mes a traha e plan, y por lo tanto e ta kòmplise. Bo mes como hues; bo ta haña ku tabatin adulterio den e kaso aki?

J.G. de Windt

Mira pág. 11.

Den e kaso di siman pasá, ku por sierto tabata un desishon di Korte di Hustisia di Amsterdam, mi kier remarká ku den desishonnan mas resién di Korte Supremo, nan no ta komparti e mesun opinión den semehante kasonan, ku ta envolví un "eierschedel". E opinión ta, ku e sla mester ta di tal indole, ku e lo por a okashoná morto di un hende ku un kráneo normal tambe.

EEN LERAAR MOET ZIJN WAAR AANPRIJZEN

...Wim Rutgers (r) voor de klas...

De Amigoe-recensent en leraar Nederlands aan het Colegio Arubano Wim Rutgers heeft een uniek boek geschreven. "De Caraïbische jeugdboeken van Miep Diekmann" heet het en het heeft de bescheiden ondertitel. "Een leesverslag". Maar het is veel meer dan dat. Voor het eerst in het Nederlandse taalgebied onderzoekt hij tien jeugdromans in hun onderlinge samenhang. Daarbij gebruikt hij de onderzoeksmethode die tot nog toe bij literatuur voor volwassenen gebruikt werd. Wim Rutgers daarover: "Het is onzin te denken dat jeugdliteratuur tweederangsliteratuur of nauwelijks echte literatuur is. Ik vond het een uitdaging om een serieuze analyse op jeugdliteratuur toe te passen en te kijken of ze door de mand valt, of dat je daarin ook een structuur kunt aanwijzen die je in boeken voor volwassenen herkent. Het blijkt dat de boeken van Miep Diekmann wat dit betreft glorieus geslaagd zijn."

Rutgers is er niet zo gelukkig mee, dat jeugdliteratuur tot nog toe vooral bekeken werd op andere dan literaire kwaliteiten, zoals opvoedkundige of sociologische. "Er is bijvoorbeeld een Nijmeegse scriptie geweest die vooral op de opvoedkundige waarde let van "Gewoon een straatje". Daarin komt de schrijver tot de conclusie dat het eerste hoofdstuk volstrekt overbodig is.

Maar als je het boek gewoon als een roman voor volwassenen leest, dan zie je dat het thema van het boek de verhouding tussen vroeger en nu is. En het eerste hoofdstuk gaat juist over vroeger; dat zet meteen het hele thema over. Laat je het eerste hoofdstuk weg, dan valt het hele boek literair gezien in duigen en blijft er niets van over. Als je alleen op de opvoedkundige waarde let, zou je misschien zeggen dat het eerste hoofdstuk weg moet, maar als je let op de literaire structuur van zo'n werk, dan is zo'n eerste hoofdstuk absoluut noodzakelijk."

Van elk boek geeft Rutgers eerst een samenvatting en daarna gaat hij kijken hoe Miep Diekmann het werk in elkaar gezet heeft. Rutgers probeert daarbij een aantal vragen te beantwoorden, zoals:

Wie zijn de hoofdfiguren?
Wat doen ze?
Wat is hun karakter?
Wat is de stijl? Waar speelt het verhaal zich af?
In welke tijd speelt het zich af?
Om welke ideeën draait het boek?

In een derde afdeling vergelijkt Rutgers het werk met de voorgaande werken van Miep Diekmann en met uitspraken die ze over haar boeken gedaan heeft. Rutgers: "Ik heb voor deze aanpak gekozen, omdat het boek allereerst bedoeld was voor de hoogste klassen van de middelbare school. Het is een benadering die de laatste jaren op de scholen sterk in de belangstelling staat. Ik wil de leerlingen confronteren met de leeservaring van iemand die meer heeft gelezen. Dan kunnen ze hun eigen ervaringen vergelijken met de mijne en op die manier misschien meer in het boek zien. Wat dat betreft is een leraar ook een beetje iemand die op de markt zijn waar staat aan te prijzen: je probeert het een beetje te laten zien, zoals jij vindt dat het is. Het is een hulp als ze de boeken op de eindexamenlijst zetten."

Twintig jaar geleden was het nog volstrekt ondenkbaar dat jeugdboeken op de literatuurlijst voor het eindexamen van de middelbare school voorkwamen.

Dat dit nu wel gebeurt, vindt Rutgers absoluut geen teken van een daling van het onderwijsniveau. "Wij hebben welbewust een aantal jeugdboeken op de lijst niet alleen toegelaten, maar in feite toegejuicht. Ook vanuit ons uitgangspunt dat jeugdboeken principieel niet anders zijn dan literatuur voor volwassenen. In jeugdboeken is veel te zien en veel te beleven, ook voor de lessen, zodat deze boeken juist uitermate geschikt materiaal zijn.

En wij willen met Antilliaanse jeugdliteratuur beginnen. Dan kom je automatisch bij de figuur van Miep Diekmann terecht. Zij heeft niet alleen een aantal jeugdboeken geschreven die zich op de Antillen afspelen, ze heeft ook veel gedaan voor de ontwikkeling van de Antilliaanse jeugdliteratuur met het begeleiden van schrijfsters als Sonia Garmers en Diana Lebacs op Curaçao en recentelijk Desiré Gorrea en Josette Daal op Aruba."

Rutgers beschrijft niet alle Antilliaanse werken van Miep Diekmann. Hij laat de boeken voor kinderen op de basisschool buiten beschouwing. Ook de eerste vier werken betrekt hij niet in zijn studie. Rutgers: "Die zijn heel anders. Miep Diekmann schreef toen nog in een Sissy Marxveldt-stijl. De hoofdfiguren zijn nog Nederlanders die op de Antillen wonen en de situatie van buitenaf bekijken. Ze zijn niet geïntegreerd in de Antilliaanse samenleving, terwijl de Nederlandse hoofdfiguren uit haar latere werken, zoals in "De dagen van Olim," juist wel proberen deel te worden van de Antilliaanse maatschappij."

Daarmee is Miep Diekmann een unicum in de Nederlandse literatuur over de Antillen. Rutgers: "Nederlandse amateurs die kortere of langere tijd op de Antillen geweest zijn, nemen altijd een Nederlandse hoofdfiguur die duidelijk buiten de Antilliaanse maatschappij staat. Dat zie je bij Fabricius. "Het geheim van het oude landhuis" en bij het verfilmde "Duel in de diepte". Maar Miep Diekmann schrijft zelfs boeken waarin alleen maar Antillianen voorkomen, zoals "Padu is gek". Ze doet geen concessies om het boek dichter bij een Nederlands publiek te brengen, ze beschrijft de authentieke levensgemeenschappen van de Antillen."

Als leraar merkt Rutgers dat de Antilliaanse leerlingen de beschreven werkelijkheid herkennen als de hunne. "Het is opvallend dat je meestal tegen de kinderen moet zeggen dat Miep Diekmann een Nederlandse auteur is. Mijn ervaring is dat ze altijd denken dat ze een Antilliaanse is."

Unieke studie van Wim Rutgers over Miep Diekmann

Een ander opvallend punt vindt Rutgers dat Miep Diekmann een van de eersten geweest is die serieuze onderwerpen in jeugdboeken behandelde. "Alle hoofdfiguren van Miep Diekmann komen op een kritiek moment in hun leven te staan. Het is ook een moment op de grens van het echte onbezorgde kind zijn en het volwassen worden. Kleine kinderen komen voor beslissingen te staan. Ze moeten een eigen keuze maken en ze moeten voor die keuze instaan en er de verantwoordelijkheid voor nemen. Er zijn geen volwassenen die de helpende hand bieden. In "Marijn bij de lorredraaiers", dat grote jeugdboek over de tijd van de slavernij op Curaçao, moet de hoofdfiguur plotseling de taak van zijn ouders overnemen die bij de grote orkaan van 1681 omgekomen zijn. Ik vind zulke hoofdfiguren heel belangrijk voor jeugdige lezers. Zij komen op een gegeven moment ook voor het nemen van zelfstandige beslissingen te staan en ze kunnen dan vergelijken hoe Miep Diekmann figuren in een vergelijkbare situatie beschreven heeft."

Dus toch een opvoedkundige ondertoon?

Rutgers: "Jazeker. Er zit in haar latere werken ook een hele sterke politieke tendens. In "Dan ben je nergens meer" spreekt ze een duidelijke voorkeur uit voor een zelfstandig Curaçao en toont ze in feite een anti-Nederlandse houding. Maar het is niet zo dat die tendens overheerst. Centraal staan het verhaal en de levensechte situaties. Het zijn verhalen die goed in elkaar zitten en als extra komt er dan nog een bepaalde tendens bij voor de kinderen. Ze laat in haar verhalen ook vaak zien dat kinderen volwassen moeten worden, ook als ze eigenlijk liever kind willen blijven. Ze is helemaal afgestapt van avonturenverhalen voor de jeugd, omdat ze over reële problemen schrijft, zoals een roman voor wolwassen dat ook doet. Het enige verschil is dat het taalgebruik van Miep Diekmann natuurlijk eenvoudiger is dan in een boek voor volwassenen. Maar een boek als "En de groeten van Elio" kan door iemand van vijftien jaar gelezen worden, maar iemand van vijftig jaar leest het met hetzelfde plezier."

Rutgers concludeert in zijn studie dat Miep Diekmanns Caribische jeudboeken helemaal passen bij de hoofdstroming van de Caribische literatuur. "Miep Diekmann beschrijft personen die zich zelfstandig ontwikkelen, die eigen beslissingen nemen, los van maatschappelijke vooroordelen. Dat is ook een element uit de boeken van de belangrijke Nederlandstalige schrijvers voor volwassenen, zoals Cola Debrot, Boeli van Leeuwen en Tip Marugg." □

Jos de Roo

Wim Rutgers, De Caraïbische jeugdboeken van Miep Diekmann. Een leesverslag. Uitgeverij Charuba / Oranjestad. Leopols / Den Haag. 198 blz.

De grote baas

Zo te zien waren we die hete middag de enige overlevenden en goed voor een praatje in de schaduw van de flamboyant. "Wie had ooit kunnen denken dat de Shell nog eens zijn poorten zou sluiten", zei hij op een gegeven ogenblik.

"U werkt bij de Shell?", ik wees op de onafscheidelijke helm; het ding leek wel op zijn hoofd te zijn vastgegroeid. Zonder helm was hij niet dezelfde man, zou ik hem nooit herkennen.

"Ikzelf ben gepensioneerd, maar mijn zoon werkt er nog", hij keek me veelbetekenend aan. "Hé, vertelt U eens hoe het vroeger was", zeurde ik. Ineens levendig, terwijl hij elk woord met een klap op de leuning van de verveloze bank benadrukte: "Luister señora, ik ben maar een gewone arbeider, maar ik heb altijd veel gewerkt, masja doero mes!". Er klonk voldoening door in zijn stem. "Dat had ik van de Hollanders gezien. Ik heb goed gekeken, hoe ze het deden en mijn vrouw ook. Toen we pas getrouwd waren, ging ik 's avonds paranderen en mijn kasá bleef thuis". Hij lachte een rij gave witte tanden bloot, waartussen goud blikkerde. De señora weet misschien wel dat zoiets gewoon is op doesji Corsow." Hij leek even niet op zijn gemak, maar ik toverde een lachje tevoorschijn dat van alles kon betekenen." Toch had mijn vrouw er bezwaar tegen en uit respect voor haar en de kinderen ging ik niet meer op paranda. Ik raakte veel vrienden kwijt maar hield hopie plaka over. Daar heb ik toen een huisje van gebouwd. Danki a Dios! Ik heb veel geluk gehad", zei hij nederig.

"Ja, vroeger was werken heilig", zei ik. "Je kon een Hollander geen groter plezier doen dan door te zeggen dat ie een harde werker was".

"Vroeger hadden de mensen op Curaçao meer respect voor het gezag ook", zei hij. Als vroeger iemand lui was op het werk en de baas kwam eraan, dan begon hij vlug te werken tot de baas weer weg was, bo komprondé? Deze dagen blijven ze rustig zitten en geven de baas nog een grote mond ook, omdat ze toch niet ontslagen kunnen worden. De señora weet misschien wel dat Papa Godet daarvoor gezorgd heeft."Ik knikte instemmend en hij vervolgde: "Wat e vroeger deden was ook niet goed. Toen kon de baas als iemand niet wou overwerken hem zomaar ontslaan. Daarom hebben ze nu de vakbonden, maar ik zeg mevrouw ...". hij maakte een wanhopig gebaar.

"Ik weet wat U bedoelt", zei ik, "goed beschouwd is er eigenlijk niets veranderd".

"Juist! Mei '69, de strijd van de arbeiders, de vakbonden, het lijkt allemaal voor niets geweest. Als de grote baas het wil, worden ze toch ontslagen", hij stond zuchtend op. "Wat zegt U zoon ervan?" "Wat kan hij zeggen. Mi ta baj kas señora". Hij stapte in een grote amerikaan uit een ver verleden." Taworo ku Dios ke!"

"Dag meneer, tot ziens!" □

Tjoema

Onmogelijk zich neutraal tegenover hem op te stellen

Ds Boesak: gevreesd, gehaat en door velen aanbeden

DOMINEE ALLAN BOESAK die door de zuidafrikaanse veiligheidspolitie gearresteerd werd is een zeer omstreden man in zijn eigen land, maar ook een van de meest formidabele opponenten van de regering.

Deze in het Nederlandse kampen gepromoveerde predikant is president van de Wereldbond van de Gereformeerde kerken, vicevoorzitter van de Zuidafrikaanse Raad van Kerken, vice-voorzitter van het moderamen van de Nederlandse gereformeerde zendingskerk en studentenpastor aan de universiteit van West-Kaapland waar voornamelijk kleurlingstudenten studeren. Maar naast al die kerkelijke functies is hij ook beschermheer van het Verenigd Democratisch Front (UDF) een van de sterkste anti-apartheids- bewegingen in het land.

Deze combinatie van religieuze en politieke rollen wordt Boesak niet altijd in dank afgenomen en zijn tegenstanders verwijten hem weleens dat hij zijn positie als geestelijke misbruikt voor politieke doeleinden. Voor Boesak zelf is er nooit enige tegenspraak tussen de religie en de politiek geweest—hij baseert zijn politieke overtuigingen juist op zijn godsdienstige opvattingen.

Boesak was bijvoorbeeld in 1982 de grote drijfkracht achter de succesvolle campagne om het apartheids- beleid tot een ketterij te verklaren. Hierdoor verkreeg hij een zeer krachtig wapen tegen de regering, want sindsdien kon hij de goedkeuring van God zelf voor al zijn handelingen aanvoeren. Als christen ga je je toch twee keer bedenken voordat je een milder oordeel over de apartheid uitspreekt en daardoor rechtstreeks tegen de wil van God ingaat.

Boesaks uitgangspunt was dat (omdat de regering een antichristelijk beleid voerde) deze al zijn legitimiteit had verloren. Daarom mocht het regime ook niet meer gehoorzaamheid van de burgers aan zijn wetten verwachten. Talloze keren bepleitte Boesak burgerlijke ongehoorzaamheid om de regering in het nauw te drijven. „Het is een alternatief voor geweld en het is een waardig middel om onze door God gegeven rechten in ons eigen land op te eisen. Dit is politiek van de weigering", aldus Boesak.

'TUINKABOUTERS'

De dominee heeft zich meermalen tegen geweld uitgesproken, maar toonde tevens begrip voor diegenen die wel geweld pleegden. Na een bezoek aan ANC-leider Oliver Tambo in Lusaka beschreef hij deze als 'een zacht-geaarde christen' en 'een reus vergeleken met de tuinkabouters die Zuid-Afrika regeren'.

Het lijdt geen twijfel dat Boesak door duizenden mensen aanbeden wordt. Hij heeft een zeer dynamisch karakter en is een briljante orator. Hij kan een gehoor tot de toppen van extase en razernij voeren.

Onder de overgrote meerderheid van de blanken is hij echter zeer gehaat. Hij beschreef de blanken al als 'de kinderen van Adolf Hitler, van nature gewelddadige mensen' en noemde het Zuidafrikaanse leger 'de meest perfecte moordmachine in de geschiedenis'. Zelfs Nobelprijswinnaar bisschop Desmond Tutu dwingt vaak nog bewondering bij conservatieve blanken af vanwege zijn onmiskenbare menselijkheid en moed, maar Boesak wordt gevreesd en gehaat.

BLINDELINGS

Waarom wordt juist hij zo gevreesd? Waarschijnlijk komt dit omdat hij zo'n charismatische uitstraling heeft dat duizenden mensen, vooral jongeren, hem blindelings volgen. Bovendien is het onmogelijk om je neutraal tegenover hem op te stellen. Of je haat hem, of je aanbidt hem. Ook onder de kleurlingen, de groep waartoe hij zelf behoort, is men verdeeld over hem. Het moderamen van zijn eigen kerk heeft bijvoorbeeld maar erg magertjes gereageerd op zijn aanhouding door te zeggen dat men erop vertrouwde dat hij zo spoedig mogelijk formeel voor een gerechtshof aangeklaagd of anders vrijgelaten zal worden.

Vele mensen namen het hem erg kwalijk dat terwijl hij de ene bijeenkomst na de andere toesprak om de scholenboycot van de grond te krijgen zijn eigen kinderen op particuliere katholieken scholen waren, waar helemaal niet geboycot werd. Zijn aanzien leed ook schade toen hij in februari erkende een verhouding met een andere vrouw te hebben gehad.

De politie volgde Boesaks bewegingen al geruime tijd, maar de onmiddellijke aanleiding voor zijn aanhouding was waarschijnlijk de beoogde mars naar de Pollsmoorgevangenis waar ANC-leider Nelson Mandela gevangen zit en de consumenten- boycot tegen blanke ondernemingen. Eerder nog zei Boesak uitdagend op een vergadering: „Met deze boycot zullen wij de blanken laten zien waartoe wij in staat zijn. De boycot zal voortgaan totdat ik, Allan Boesak, zeg dat het voorbij is".

Vanwaar hij nu ergens in Pretoria gevangen zit zal Boesak wel geen gelegenheid hebben om het einde van de boycot aan te kondigen, zelfs al zou hij het willen. ☐

(Uit de Haagsche Courant)

Concilium aan bisschoppensynode:

Gezamenlijke inspanning allen nodig en twintig jaar vooruit zien

NIJMEGEN — De dit najaar te houden bijzondere bisschoppensynode van de Rooms-katholieke kerk vindt plaats in een sfeer van verharding, ontmoediging en onverschilligheid. Dat staat in een brief, die de aan het Internationale theologische tijdschrift Concilium verbonden theologen hebben geschreven aan die synode. Het tijdschrift is geboren uit het tweede Vaticaans concilie, terwijl de bijzondere bisschoppensynode zich zal bezighouden met wat er in de sindsdien verlopen twee decennia is gebeurd op basis van toen genomen besluiten binnen de RK kerk.

De vrouwelijke en mannelijke theologen van Concilium vinden het contrast tussen de weerklank van het concilie en de atmosfeer aan de vooravond van de synode „een zeer verontrustend teken". Zij vragen zich af of de gelovigen wel voldoende belang hechten aan de komende synode en of zij niet bij voorbaat de mogelijkheid uitsluiten, dat het een levende voortzetting zal worden van het concilie. Ook stellen zij de vraag of de gelovigen de bisschoppen wel voldoende steun geven om hun opdracht te vervullen op de wijze, zoals die door Vaticanum II is geformuleerd.

Naar de theologen menen heeft het concilie de gelovigen veel rijkdommen van de authentieke christelijke traditie teruggegeven „en hun geloof, hoop en liefde nieuw leven ingeblazen". Naar hun overtuiging heeft het volk Gods een nieuw vertrouwen in zichzelf en in de kerk gevonden: „het heeft zich de bijbel, de Eucharistie, de ambten en de liturgie opnieuw eigen gemaakt".

De theologie vestigen er de aandacht op, dat de synode niet alleen de bisschoppen raakt die zijn uitgenodigd of vertegenwoordigd, maar alle mannen en vrouwen uit de plaatselijke kerken. De synode is niet alleen de gebiedster of beoordelende instantie van het concilie, zij is er de dienares van en dient zich aan het oordeel van het concilie te onderwerpen, aldus de open brief.

Na een beschrijving van de ontwikkeling, die zich de afgelopen twintig jaar hebben voorgedaan in de RK kerk en de omgeving waarbinnen zich zich wereldwijd beweegt, stelt de open brief dat het volk Gods op zoek is gegaan naar een nieuw zelfbewustzijn.

Dat gebeurde vanaf het ogenblik waarop het is gaan luisteren naar de stem van de armen, van de vrouwen, van Afrika, Latijns-Amerika en Azie, van de onderdrukte kerken in Oost en West, in Noord en Zuid.

Velen gaan, aldus de theologen, gebukt onder het gebrek in vooruitgang wat betreft de oecumene, de status van de vrouw in de kerk, de organisatie van de kerkelijke ambten, de verantwoordelijkheid van de basisgemeenten. Ook noemen de theologen in dit verband de legitieme en traditionele autonomie van de religieuze orden.

Tegenover deze situatie doen de theologen een beroep op het geloof en de hoop van alle katholieken en willen hen deelgenoot maken van hun overtuiging, dat de geest van Jezus Christus ook vandaag de kerk kracht kan geven.

Voor het welslagen van de van 25 november tot en met 8 december te houden synode achten de aan Concilium verbonden theologen twee voorwaarden onmisbaar. De eerste is een gezamenlijke inspanning van alle gelovigen om de bisschoppen te helpen hun opdracht ten volle waar te maken en niet twintig jaar om te zien maar twintig jaar vooruit. De tweede hangt van de bisschoppen zelf af. De Concilium-theologen smeken de bisschoppen van de synode 1985 „dezelfde vindingrijkheid, hetzelfde onafhankelijke oordeel, dezelfde moed en dezelfde hoop uit te dragen".

In dit verband halen de theologen passages aan uit de openingstoespraak van paus Johannes XXIII tot de toenmalige bisschoppen, waarin hij hen op het hart bond niet naar onheilsprofeten te luisteren die rampen aankondigen, maar zich te laten leiden door de geest Gods, die nieuwe dingen kan bewerken.

Deze verklaring is vertaald in zeven talen en wordt op hetzelfde tijdstip over de hele wereld verspreid. De volledige tekst wordt opgenomen in het oktobernummer van Concilium, dat eveneens in zeven talen verschijnt. De hoofdredactie omvat 36 theologen, onder wie de Braziliaanse bevrijdingstheoloog Leonardo Boff zijn Peruaanse collega Gustavo Gutierrez en de beide in het Duits Turbingen docerende theologen Hans Kung en Jurgen Moltmann. Van Nederlandse zijde maakt van de hoofdredactie onder meer deel uit prof. Edward Schillebeeckx uit Nijmegen. ☐

Paus ziet graag RK universiteit in Cameroun

Menswetenschappen van belang voor Derde wereld

YAOUNDE — In een ontmoeting met intellectuelen, hoogleraren en studenten heeft Paus Johannes Paulus II de wens geuit tot stichting van een Rooms-Katholiek instituut voor hoger onderwijs, nu de protestanten daarin al zijn voorgegaan.

In zijn toespraak ging de paus in op de betekenis van beoefening der natuurwetenschappen, „die zoveel voor de menselijke vooruitgang kunnen betekenen, vooral in de ontwikkelingslanden". Jammer vond hij het, dat bi de inspanning die Camerquin zich getroost voor het op peil brengen van het universitaire onderricht, de beroepskansen van afgestudeerden in het geheel geen gelijke tred houden met de aanwas van het aantal studenten.

Daarnaast dient aandacht te worden geschonken aan de menswetenschappen, bovenal filosofie en theologie, omdat het erom gaat een mensbeeld te verwerkelijken waarbij „gerechtigheid" geen loze uitdrukking blijft, betoogde de paus. Gerechtigheid moet worden toegespitst op de concrete mens en zijn behoeften, verklaarde hij. „Filosofische bespiegelingen over de waarde van het individu met zijn rechten en plichten en over de betrekkingen tussen mensen onderling in gezin en samenleving, moeten ertoe leiden dat tegemoet wordt gekomen aan de verwachtingen en noden van allen die honger lijden, onderdak en werk zoeken, die als vrouw of kind niet tot hun recht komen of niet in vrijheid een woonplaats kunnen kiezen", aldus Johannes Paulus II.

De paus waarschuwde tegen het van elkaar scheiden van evangelie en cultuur: „om niet iets oppervlakkigs te blijven moet het evangelie vervlochten raken met de cultuur", verklaarde hij.

Daarom moeten priesters en leken er gezamenlijk voor zorgen dat „het zaad van het christendom echte Afrikaanse vrucht voortbrengt".

In 1990 moet kerk financieel op eigen benen staan

Italiaanse staat laat RK kerk los

ROME — De Italiaanse kerk wordt over enkele jaren pas echt 'volwassen', wanneer ze niet meer bij de staat om financiële steun zal kunnen aankloppen.

De tienduizenden priesters worden dan geheel afhankelijk van de inhoud van de collecteschaal en dus van de goedgeefsheid van de gelovigen, precies zoals dat in andere katholieke landen allang het geval is.

Deze ingrijpende verandering volgt uit het nieuwe concordaat dat tussen het Vaticaan (als vertegenwoordiger van de Italiaanse kerk) en de Italiaanse staat is gesloten. Het concordaat liet een regeling van deze financiële kwestie over aan een commissie, en deze heeft nu haar voorstellen gelanceerd.

Voor de katholieke kerk zal het even wennen zijn, want met het verleden wordt radicaal gebroken.

En het is nog maar de vraag hoe de Italiaanse kerkgangers en gelovigen op de veranderingen zullen reageren. Want zij zijn het op wie de pastoors, kapelaans en bisschoppen voor het stoffelijk voedsel aangewezen zullen zijn.

Sinds het begin van de eeuw worden de bedienaren van het katholiek geloof in Italië door de overheid onderhouden en betaald. De geestelijken leven weliswaar van de inkomsten die hun parochie, hun orde of hun gemeenschap trekt uit haar bezittingen en de staat springt slechts bij, als die inkomsten geen aanvaardbaar minimum halen. Maar de bezittingen van de kerk brengen de laatste tijd zo weinig op dat de Italiaanse overheid in feite de pastoors, kapelaans en bisschoppen volledig op haar loonlijst heeft staan. De kerk bezit in Italië ongeveer 740.000 hectaren grond, dat is 2,5 procent van heel Italië. Maar dit land, voor het grootste deel verpacht of zelf bewerkt, levert nauwelijks nog iets op, niet genoeg in elk geval voor het levensonderhoud van de 39.000 priesters die Italië rijk is. Lukt het de gewone priester en de bisschop niet om in 1984 met eigen bezit per maand minimaal respectievelijk 600.000 en 800.000 lire per maand te verdienen (ruim f. 1100 en ruim f. 1500), dan vult de staat hun inkomen tot die bedragen aan.

Dit jaar betaalt de staat aan de kerkelijke bedienaren in totaal f. 600 miljoen, bijna f. 2,5 miljoen meer dan vorig jaar. Maar daar blijft het niet bij, de Italiaanse staat neemt ook de bouw van de nieuwe kerken en de restauratie en onderhoud van kerken met monumentale waarde voor zijn rekening. De totale kosten hiervan. F. 40 tot f. 50 miljoen per jaar. De kerkelijke personen en instellingen betalen geen belasting, ook niet als zij wereldlijke aktiviteiten bedrijven, en wat dit de gemeenschap scheelt, valt niet eens bij benadering te zeggen.

De nieuwe regeling brengt de katholieke kerk meer op één lijn met al die andere groeperingen en verenigingen die zich in Italië met de religie bezighouden (en die zoals de protestantse kerk juist geen priveleges van de overheid wensen). De grootste verandering voor de Italianen is, dat zij voortaan zelf hun pastoors en bisschoppen (287 in Italië) moeten gaan onderhouden.

Hiervoor wordt een soort kerkbelasting ingesteld, jaarlijks over te maken aan een financieel instituut dat in elk bisdom wordt opgericht en dat de inkomsten en uitgaven van de lokale kerken gaat administreren. De kerkbelasting is aftrekbaar van de inkomstenbelasting, maar alleen tot een bedrag van 1 miljoen per jaar (f. 1850).

DOOR DE MAND

In Italië vraagt men zich af hoeveel katholieken dan door de mand zullen vallen. Volgens de kerkelijke statistiek is nu rond 90 procent van de Italiaanse bevolking katholiek. Als deze katholieken voor hun 'lidmaatschap' zullen moeten betalen, kan dat percentage wel eens gehalveerd worden, zo wordt verwacht.

In elk geval zal de kerk moeten gaan bezuinigen en reorganiseren, als ze in het volgende decennium nog volledig wil meedraaien. Betaalt bijvoorbeeld slechts 30 procent van alle Italiaanse belastingbetalers 250.000 lire per jaar f. 460) aan de kerk, dan ontvangt de kerk nog maar de helft van de steun en inkomsten- aanvulling die zij nu van de staat ontvangt.

Maar volgens sommige parochie-geestelijken maakt de nieuwe regeling de gelovigen bewuster, actiever en hopelijk een genereuzer lid van de lokale kerkgemeenschap.

De zware last op de kerkelijke balans is ook, dat de bouw van nieuwe kerken en de reparatie van bestaande kerken voortaan niet meer voor rekening van de staat komen. De katholieken zullen zelf voor de kosten daarvan moeten opdraaien. De staat betaalt alleen nog het onderhoud van die kerken die als monumentaal of historisch worden aangemerkt (nu 3070 stuks).

VIJF JAAR

Deze veranderingen zijn uiteraard te drastisch om ineens te kunnen worden doorgevoerd. De kerk krijgt dan ook een aanloopperiode van vijf jaar, waarin de bedragen en subsidies op niveau van 1984 zullen worden gehandhaafd. In 1990 wordt het pas menens. De Italiaanse staat bespaart er in totaal waarschijnlijk een miljard per jaar mee. (Uit De Gelderlander) □

Paus over onontbindbaar huwelijk en verantwoord ouderschap

Kerk heeft oog voor grote problemen door bevolkingsaanwas

BAMENDA — Op de vijfde dag van zijn reis door Afrika heeft paus Johannes Paulus II in Bamenda, hoofdstad van de noordoostelijke provincie van Cameroun, gewezen op de onontbindbaarheid van het huwelijk, gesloten tussen twee echtelieden. In de misviering die aan het gezin was gewijd veroordeelde de paus abortus en riep hij bisschoppen, priesters, religieuzen en leken van Afrika op, zich in te spannen om systematisch natuurlijke methoden voor gezinsplanning ingang te doen vinden op Afrikaanse bodem.

Weliswaar is de tegen het leven gerichte mentaliteit sterker in de geindustrialiseerde landen, aldus de paus, toch moet er rekening mee worden gehouden dat die haar uitstraling heeft in ontwikkelingslanden. ,,Dat wordt dan voorgesteld als een noodzakelijke stap op de weg naar ontwikkeling en vooruitgang", stelde Johannes Paulus II vast.

De verdediging van het leven door de kerk betekent niet, dat deze geen oog zou hebben voor de grote problemen, die de bevolkingsaanwas in sommige delen van de wereld oplevert. Ook betekent het niet dat de kerk voorbij gaat aan de moeilijke situaties waarvoor echtparen kunnen komen te staan bij het verantwoord doorgeven van leven, zei de paus. Verantwoord ouderschap met behulp van natuurlijke methoden ter voorkoming van zwangerschap is een morele noodzakelijkheid waarvan niet kan worden afgeweken, als de Afrikaanse kerk in overeenstemming wil blijven met de leer van de wereldkerk, betoogde de paus.

Op de regeringen van de landen op het Afrikaanse continent deed de paus een dringend beroep, het ,,charta van het gezin" van het Vaticaan ten volle te respecteren en toe te passen. Hij verzekerde dat de RK kerk met allen wil samenwerken die zich op het terrein van de rechten van het gezin bewegen en legde er de nadruk op, dat overal waar de positie van het gezin verzwakt, de toekomst van de samenleving wordt bedreigd.

Naar de mening van Johannes Paulus II zijn zowel het welzijn van het individu als dat van het gezin alleen daar gegarandeerd, waar de gebruiken en wetten alsmede de politieke instellingen en het onderwijs bijdragen hun versterking van huwelijk en gezin. Het volk van Cameroun riep hij op zich niet door ideologieen in de war te laten brengen die staat en samenleving de mogelijkheid bieden de rechten van het gezin aan zich te trekken. Hij zinspeelde daarmee op de gezinsplanningspolitiek van Afrikaanse overheden.

De mensen zouden zich niet moeten laten leiden door egoistisch materialisme en het zoveel mogelijk consumeren, ,,een streven dat in andere delen van de wereld zoveel leed heeft veroorzaakt", betoogde de paus met luide stemverheffing. □

● Het Vaticaan: binnen vijf jaar op eigen (financiële) benen.

LANG LEVE WILLEM FR
PRIJS EN LO

De Ñapa is nogal aan het herdenken, de laatste weken (350 jaar Protestantisme op Curaçao, 40 jaar Verenigde Naties, buiten Curaçao) en dan kan de literatuur niet achterblijven!
Het was op zaterdag 1 september j.l. 64 jaar geleden dat de grootste Nederlandse schrijver van na de Tweede Wereldoorlog in Amsterdam geboren werd. Willem Frederik Hermans wist al vroeg waarin het vluchtige geheim van de beroemdheid school: in het oudworden. Althans dat beweerde hij ooit eens in een interview. De werkelijkheid heeft hem nu ingehaald. Dat hij de bekendste, beroemdste en grootste is, heeft een recent onderzoek aangetoond.

In het boekje „Waarom schrijven" (Amsterdam 1983) vertelt Hermans hoe hij het besluit nam om zijn eerste boek te schrijven, hij was toen vier jaar. Hij zocht een voorbeeld: de gedachte het zonder voorbeeld te proberen kwam nog niet bij mij op die komt bij de meeste schrijvers trouwens helemaal nooit op", vertelt hij. Daarna pakte hij stiekem een penhouder met kroontjespen en een potje galnoteninkt. Als hij enkele krassen in zijn schrift heeft gezet, gooit hij het potje inkt om. Of hij het per ongeluk deed, vertelt hij er niet bij. Als beloning krijgt hij enkele flinke oorvegen van zijn moeder.

Wie dit leest, zal begrijpen waarom Hermans in zijn latere leven zoveel prijzen zal weigeren. Eén keer is zo'n prijs ook een echte klap geweest. Dat was in 1973 toen de minister van Onderwijs e.d., de heer Engels, Hermans de P.C. Hooftprijs wilde geven. Een slaperige secretaresse maakte een tikfout en een suffe minister las zijn eigen brief niet waardoor het prijzengeld van de ene dag op de andere veranderde van f. 18.000 in f. 8.000. Hermans reageerde met een passend briefje: "die komt bij de meeste schrijvers trouwens helemaal nooit op".....

„Excellentie,

Het culturele leven is vol gevaren en niet gemakkelijk. Niet alleen is het voor een typist niet gemakkelijk geen tik fouten te maken, blijkbaar is het zelfs voor een minister niet gemakkelijk altijd precies te weten wat hij ondertekent.

Men kan nauwelijks verwachten dat een schrijver zich bijzonder vereerd zal voelen wanneer hij bekroond wordt door een minister wiens handtekening van de ene dag op de andere f. 10.000,-- in waarde daalt. Ik heb daarom besloten geen prijs te aanvaarden. Met verschuldige hoogachting, Willem Frederik Hermans (NRC-Handelsblad, 12 januari 1973)

De P.C. Hooftprijs dus niet, wel accepteerde Hermans in 1977 de Grote Prijs der Nederlandse Letteren. Maar die werd dan ook door een echte Koning uitgereikt en het bedrag was nu echt f. 18.000,--. Een Koning kun je niets weigeren, helemaal die van België niet. België heeft altijd veel betekend voor Hermans.

Al kwamen de prijzen dan niet allemaal daar terecht waar ze hoorden, de andere eerbewijzen waar een goed schrijver recht op heeft, verhandelingen over zijn werk, kwamen er steeds meer. Hermans is de enige naoorlogse auteur aan wie al twee proefschriften gewijd zijn. In 1975 verscheen in Pretoria de dissertatie van H.M. de Roos „Ik en zelf, 'n ondersoek na die vertellersrol aan die hand van drie ik — vertellings van W.F. Hermans" en in 1972 verscheen al „Eenheid en versplintering" geschreven door Michael Dupuis, een boek dat een onderzoek wilde zijn naar thema's, motieven en vormen in verband met de problematiek van de enkeling in het verhalend werk van Hermans. Dit proefschrift is in 1984 herdrukt; aangevuld verscheen het bij uitgeverij Bzztôh onder de titel „Hermans dynamiek".

... *W.F. Hermans (foto Ed van der Elsken)* ...

SPECIALE AANDACHT

Een andere vorm om een schrijver te eren is de speciale tijdschrift- levering. Dat lot trof Hermans driemaal. In 1971 verscheen Raster met een Hermansnummer, in 1981 Tirade en in mei 1985, ruim op tijd voor de verjaardag, verscheen Bzzlletin met een nummer dat grotendeels aan Hermans is gewijd. Van deze drie lijkt het Tiradenr. misplaatst, het Rasternr. laat nog steeds een serieuze indruk achter en Bzzlletin 126 is ook niet mis. Het nummer is door gelouterde bewonderaars in elkaar gezet. Als gastredacteur trad Freddy de Vree op, al jaren adept, en de Mohammed van Hermans, Frans A. Janssen is co-auteur van een intervieuw, hij verzorgde een bibliografie en hij schreef een artikel over een echt Hermans-onderwijs:„ Schrijven als fototoestel" is de titel.

Er is wel iets mis met dit erenummer. De vraag is nl. waarom er aan herhaling gedaan moet worden. W.A.M. de Moor mag weer optreden met zijn oriëntatie in Hermans poëzie (weliswaar herzien) en redacteur De Vree draagt een herschreven reprise bij van zijn artikel over „De God Denkbaar Denkbaar de God". Waarom dat zo moet, wordt niet duidelijk gemaakt en toch zegt De Vree een voorstander van helderheid te zijn. De drie alinea's getut over niet binnen gekomen bijdragen in de verantwoording van De Vree lijken mij ook overbodig, net zoals het humorloze imitatie — getrap tegen de deugnieten van Tirade. Van Hermans had hij kunnen leren dat polemiek ook altijd grappig moet zijn, en het dodelijk venijn moet eraf druipen. Alleen wat tobberig schelden werkt niet.

Het moet toch mogelijk zijn over een volwassen tijdschriftnummer samen te stellen als men voldoende tijd voor de produktie neemt en de juiste mensen uitnodigt. Misschien volgend jaar, als Hermans 65 wordt? Het lijkt mij iets voor het deftigste culturele blad van Nederland De Gids.
Al noemt Hermans in Bzzlletin De Gids — redacteur Mulisch een mislukte lyceïst die een „krankjorum filosofische onzinturf" heeft geschreven; het moet mogelijk zijn een eerbetoon te organiseren dat tijdschrift en schrijver waardig is.

Interessant in dit Bzzletinnummer is het interview dat Janssen en De Vree Hermans hebben afgenomen. Schriftelijk omdat de interviewers bang waren anders te gezapig te worden. Een bijzonder argument, het lijkt me niet te pleiten voor de kritische kracht van de heren. Een belangwekkende vraag in het interview is die naar de nuttigheid in de kunst, een vraag die verderop wordt uitgebreid tot „Is er in het leven iets nuttig?" Hermans antwoordt o.a. dat schrijvers ten onrechte vaak niet beseffen hoe nuttig ze zijn:„ Zelfs aan een slecht verkochte dichtbundel verdienen tientallen mensen hun brood ..." Opvallend is dat Hermans aan dit uitsluitend economische nut niet de opmerking verbindt die hij jaren geleden in dit verband maakte, nl. dat schrijvers moeten laten zien wat andere mensen alleen maar durven denken. Die onthullende en zuiverende functie werd ook elders door hem benadrukt, toen hij wees op het feit dat het einde van zijn boeken moet werken als een katharsis vaak in de vorm van een masochistisch delirium.

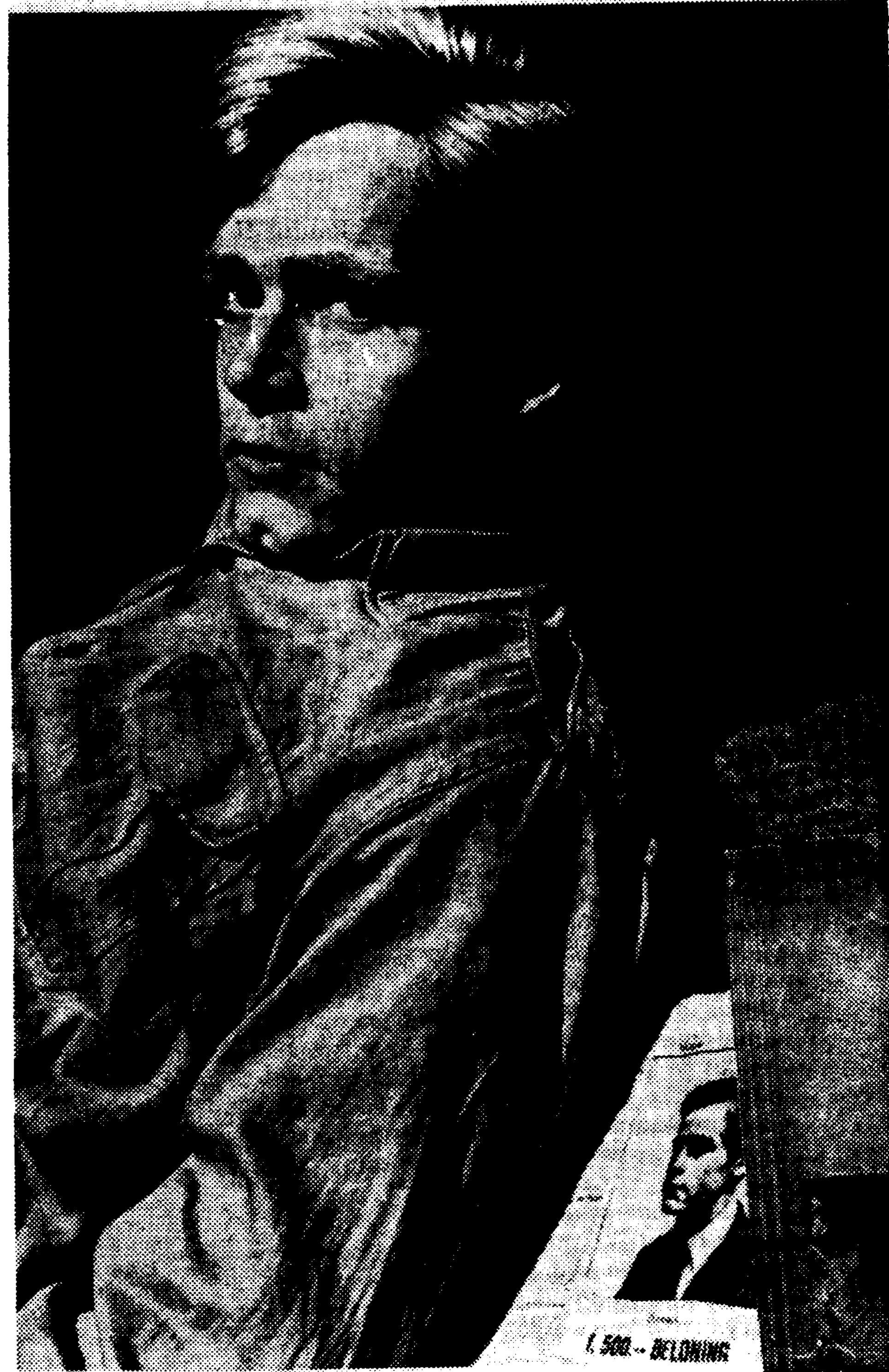
Van een ander aspect van Hermans schrijverschap, de polemiek, is het nut genoegzaam bekend. De polemiek is voor Hermans de enige mogelijkheid om andere boeken en schrijvers te vernietigen, zodat er ruimte ontstaat voor wat hij wil beweren.

De antwoorden op de algemene nuttigheidsvraag spitsen zich toe op het afmaken van werkzaamheden, op het afronden van wat éénmaal begonnen is. Ze lijken erop neer te komen dat iemand die echt intelligent is, het aan zijn intelligentie verplicht is zijn studie af te maken en niet als een luiaard door het leven te gaan.
Dit laatste lijkt mooi aan te sluiten bij eerdere tirade's van Hermans tegen de verkwisting van alles wat de aarde voortbrengt en iedereen die revolutie op touw denkt te maken zetten, zoals bijv. de provo's (vgl. de bundel „Klaas kwam niet") Hermans heeft het niet begrepen op revoluties die alleen maar bloed en materiaal kosten en nooit iets opleveren.

Aan de stijl van W.F. Hermans wordt door twee zeer uiteenlopende auteurs aandacht besteed. Johan Polak schrijft over „De klassieke schoonheid in de proëmia van de romans van Willem Frederik Hermans" en Frida Balk-Smit Duyzentkunst houdt het qua titel iets eenvoudiger: „De stijl van Willem Frederik Hermans".

Stijl, dat is de kracht van combinatie, / van context, die gewone woorden glans verleent. Vanuit die omschrijving van Horatius vertelt Polak in zijn beschouwing waarin hij wijst op de functie van het begin van Hermans romans die soms een symbolische (De donkere kamer van Damocles) en soms een exponerende (Onder Professoren) functie zouden hebben. Deze bijdrage lijkt me iets te gecondenseerd geschreven, hooggestemd is ze wel.

In de bijdrage van Balk - Smit Duyzent - kunst wordt uitgegaan van het adagium: Le stijle c'est l'homme. De zegswijze wordt toegelicht met: „Lezen is niet kunnen ontkomen aan de werkelijkheid van de schrijver, zijn wereld binnen gaan en kennis met hem maken. Alle taalmiddelen die in een unieke combinatie de man aan de lezer tonen, vormen tezamen zijn stijl". De schrijfster illustreert deze gebeurtenis heel overtuigend door haar weer gave van een voor haar zeer opbeurende historische gebeurtenis (de intocht van de Canadezen in Amsterdam, mei 1945)

ƐDERIK HERMANS,
ꟻGEZANG

die door lezing van „De tranen der acacia's waarin de hoofdpersoon Arthur Muttah hetzelfde overkomt, vreemd verstoord wordt. In de rest van het artikel laat ze dan zien hoe Hermans gebruik maakt van bepaalde middelen zoals zinsvormen, werkwoordstijden, alinea-rangschikking, waardoor een onontwarbaar waak-halfslaap- en droom- beleven ontstaat, zowel voor de romanpersonages als voor de lezer. Deftig gezegd: „het stijlprocédé (...) wordt gekenmerkt door het feit dat de monologue intèrieur van het personage en de feiten- registratie van de schrijver ongemerkt in elkaar overgaan".

Het artikel van Henriëtte Roos over de „Beeldspraak bij Willem Frederik Hermans" sluit aan bij bovengenoemde twee artikelen omdat de schrijfster de beeldspraak ook als een specifiek stijlmiddel wil zien en onderzoeken, met name „de mogelijkheden van beeldspraak, waardoor een uitgebreid metaforisch proces zich binnen de verhaalstructuur voltrekt". Het gaat hier om rijmende beelden die binnen het verhaal ervoor kunnen zorgen dat de lezer die lijnen ziet die de auteur hem wil laten zien.

Voor het werk van Hermans, waarin het hoe van het schrijven zo sterk samen hangt met de interpretatie van de inhoud kunnen deze artikelen verhelderend werken. Ze lijken me ook nuttiger dan de uitgebreide opsomming waarin het artikel „literatuur als levenswijze" van G.F.H. de Raat is blijven steken. Aan het belangrijke uitgangspunt van dit artikel „de grote waarde die de literatuur en het schrijverschap voor Hermans vertegenwoordigen" had met een beetje meer moeite een keurig essay kunnen worden gewijd. Het artikel lijkt nu iets te veel met schaar en lijmpot tot stand te zijn gebracht, terwijl er toch heel wat leeswerk aan ten grondslag moet liggen.

Over het geheel genomen is de Bzzlletin aflevering sterk wisselend van karakter en dat is jammer.

NOG MEER AANDACHT

Als De Vree en Janssen ervan geweten hadden, dan had een ander belangrijk artikel over een aspect van Hermans' werk waarschijnlijk ook in Bzzlletin gestaan. Ik bedoel het artikel dat eind 1984 verscheen in „Literatuur, tijdschrift over Nederlandse letterkunde" en dat het scenario van de film „ Als twee druppels water" (de verfilming van „De donkere kamer van Damocles) tot onderwerp heeft. Die film kwam oorspronkelijk in 1963 uit en kwam in 1984 weer in het nieuws, t.g.v. een Rademakers-retrospective. De auteur van het artikel, Saskia de Vries, heeft de ontwikkelingen in het scenario op de voet gevolgd, vooral daar waar de vraag over het al of niet bestaan van Dorbeck (in het boek) of Farrbe (in het oorspronkelijk scenario een rol speelt steunend o.a. op uitspraken van Hermans uit een oud interview en regie aanwijzingen komt ze tot de conclusie dat de film laat zien (of dat Hermans wil laten zien) dat het eigenlijk niet uitmaakt of Dorbeck/Farrbe niet bestaat. Osewoudt moet zelf verantwoordelijk geacht worden voor zijn daden. De vraag of Dorbeck/Farrbe bestaan heeft, is minder belangrijk dan het feit dat de mens verantwoordelijk is voor zijn eigen daden. Ik kan niet nalaten om even te wijzen op het feit dat Mulisch, vele jaren later, in **De Aanslag** hetzelfde thema gebruikt. Hij laat Truus Coster in de donkere Haarlemse cel tegen Anton Steenwijk zeggen: „Wie het gedaan heeft, heeft het gedaan, en niet iemand anders".

Hermans echter verbindt dit verantwoordelijkheids- probleem met de essentiële onzekerheid inzake de kenbaarheid van de waarheid.

Ondanks het feit dat de figuur Dorbeck / Farrbe in de film reële aanwezig is, doordat het perspectief in de film noodzakelijkerwijs ergens anders ligt (bij de camera) dan in het boek (Osewoudt) laat het onderzoek zien dat over de realiteit van het bestaan van Dorbeck / Farrbe geen zekerheid bestaat. De conclusie van het artikel is dan ook dat het scenario de problemen niet oplost maar er een dimensie aan toevoegt. En dat zal in ieder geval Hermans een genoegen doen.

DE SCHRIJVER ALS SPREKER

Niet alleen als schri ver heeft Hermans zijn officieuze fanclub, ook de spreker heeft zijn bewonderaars. Recentelijk was hij twee keer als spreker in het nieuws. Op 7 mei j.l. sprak hij ter gelegenheid van het veertigjarig bestaan van het Rijksinstituut voor Oorlogsdocumentatie op een symposium in de Nieuwe Kerk in Amsterdam. Dat symposium heette „Onverwerkt verleden en de toespraak van Hermans was getiteld „Oorlog en literatuur".

In zijn toespraak ontvoerde Hermans het idee dat de verwerking van de oorlog samenhangt niet „de toenemende neiging iedereen overal bij te betrekken". Volgens Hermans was oorlog vroeger iets van vorsten, edellieden of huurlingen. Later, na „de bewustwording van het volk, de algemene dienstplicht, de algemene leerplicht en de algemeen geheven inkomstenbelasting" werd de oorlog tot wat hij volgens „verlichte democratische figuren diende te zijn: een aangelegenheid door en voor het volk".

Terzijde behandelde Hermans nog één van zijn andere ideeën, nl, dat niet de ideologieën, maar nieuwe apparaten en technieken zorgen voor ingrijpende veranderingen in de maatschappij, als hij de rol benadrukt die het nieuwe Gribeauval kanon speelde in de overwinningen van Napoleon, dit kanon schoot tweemaal zo ver als het traditionele kanon, zodoende.

Een komisch detail hierbij is dat Hermans in zijn toespraak wijst op de mogelijkheid, die al eerder overdacht werd, om oorlogen te vervangen door voetbalwedstrijden. Maar na de Tweede Wereldoorlog lieten de supporters zien dat voetbal en oorlog juist zo aardig kunnen samengaan. De vernielingen en het lichamelijk geweld bij de wedstrijden laten zien dat „de surrogaat- oorlog van de voetbal- idealisten steeds meer op een echte oorlog gaat lijken".

Hermans zei verder reikhalzend uit te kijken naar de eerste roman over dit onderwerp. Het aardige is dat Hermans dit zei, vlak voordat de Engels — Italiaanse voetbaloorlog in het Heizelstadion uitbrak (België , het slagveld van Europa!) Misschien kan de meester er nu zelf een novelle aan wijden.

Het is dan alleen jammer dat hij de titel, „Ik heb altijd gelijk" al gebruikt heeft.

Kort voordat Hermans de Riod - toespraak hield, had hij ook al gesproken bij de feestelijke opening van het nieuwe onderdak van het Nederlands letterkundig Museum en Documentatie- centrum in Den Haag.

Op de foto, ter gelegenheid van die opening gemaakt, zien we de twee belangrijkste gasten van die middag ontspannen bijeen. Hermans geeft Minister Brinkman — zelfs nog een gesigneerd boekje (al is het maar een exemplaar van de handelseditie). Later zal de minister het moeten ontgelden. In een interview van 20 juli 1985 veegt Hermans hem de pan uit.

Niet omdat Brinkman Collega-schrijver Brandt Corstius de P.C. Hooftprijs onthield. Dat vond Hermans heel terecht. Maar wel omdat de minister zo platvloers gesproken had, die middag, over achterban en geld. Brinkman leek Hermans een man toe die nooit van zijn leven een boek leest „en ook geen enkel idee heeft wat nu de eisen zijn als in een beschaafd land een minister een dergelijke culturele instelling opent". Een a-culturele bietebauw, kort samengevat, zoals vele andere Nederlandse cultuur-dragers uit het politieke leven.

Vele bladzijden lang, tenminste in de in boekvorm uitgegeven toespraak uit Hermans zijn bedenkingen tegen het bewaren van literaire „Relikwieën en documenten" (zo heet de voordracht).

Gelukkig voor het museum echter neemt Hermans zijn draai en benadrukt aan het eind met stelligheid het belang van een bewaarplaats voor die heilige voorwerpen. Zo'n opslagplaats moet blijven bestaan om eventueel bewijzen te kunnen leveren in de strijd met de onnauwkeurige, soms leugenachtige kranten en televisie fora, wanneer die de arme auteurs belagen.

Om de waarheid in het literaire leven te verdedigen, daarvoor dient het letterkundig Museum.

Hoe lief klinkt dit niet uit de mond van de man die ooit schreef: „Voor wie weet met welke voorzorgen de natuurkundigen zich omringen als zij b.v. het smeltpunt van een metaal bepalen, of de brekingsindices van een kristal, is het duidelijk dat de waarheid van de historicus in vergeli king met die van de natuurkundige niet veel meer is dan een fabel, een mythe of het waansysteem van een paranoialijder.

Om de zoveel tijd vliegt het gerucht door de Nederlandse literatuur dat Hermans vriendelijker is geworden. Voor Rudy Kousbroek en Hugo Brandt Corstius hoop ik het, maar voor de literatuur lijkt het me niets. □

KLAAS DE GROOT

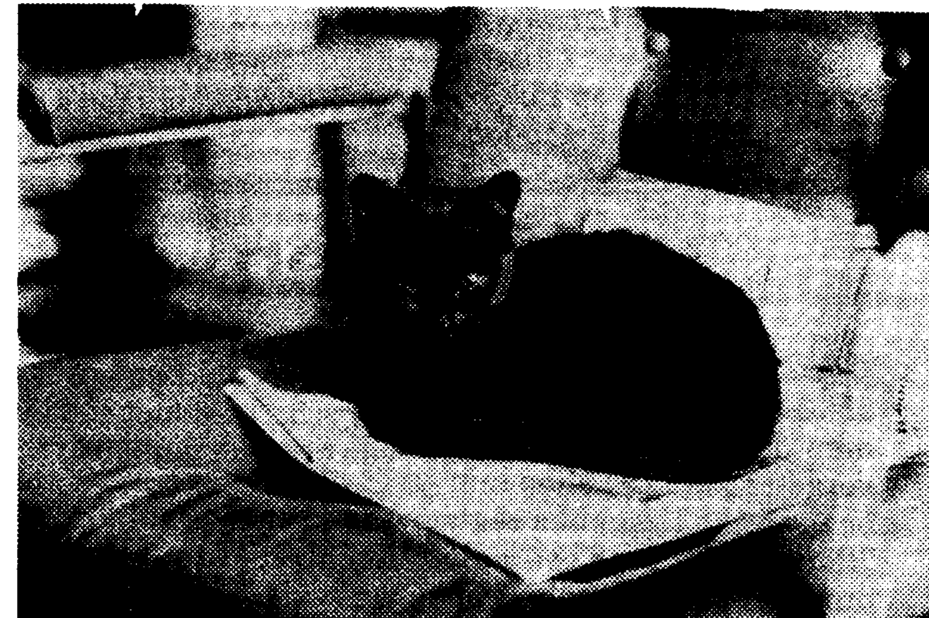
Bzzlletin 126, 13e jaargang, mei 1985.
Literatuur 84/6, 1e jaargang, november-december 1984.
Willem Frederik Hermans - Relikwieën en Documenten, Amsterdam 1985, De Bezige Bij, ISBN 9023452933.

... Minister Brinkman ontving van W.F. Hermans een gesigneerd exemplaar van de handelseditie van Relikwieën en Documenten ...

... W.F. Hermans en G.K. van het Reve aan het begin van de literaire weg ...

... Floppe in 1979 (foto W.F. Hermans) ...

Papilon

kinderpagina

VANDAAG BEGINNEN we met een nieuw boekje van Gerard Pieter Goeshar. Het heet: «SIMBOE IN DE TUIN».

het is vier uur.
Simboe is bij oom in de tuin
daar komt een bus aan.
één man gaat uit de bus
en nog een en nog veel meer.
ze zijn op reis! fijn!
bon bini, welkom! de oom
van Simboe geeft ten [illegible]

Wie weet het?

KIJK EENS heel goed! Bestaat deze ton uit één lange lijn of een aantal korte?

OPLOSSING:

een lange lijn

Puzzel van de week

1. houten paal
2. iets dat raar is
3. ..... en regelmaat
[illegible]

1			
2			
3			
4			

WINNARES van de vorige keer: [illegible] Kaya [illegible] Aguila 5 Curaçao.

Zij kan langs komen bij Redactie Amigoe Curaçao, Scherpenheuvel z/n (tot 15.00 uur 's middags om haar prijs af te halen.

OPLOSSING van de vorige keer:
1. [illegible]; 2. ere; 3. lepel; 4. ere; 5. [illegible]; 6. eue; 7. nee.

Onder degenen, die alle antwoorden goed hebben, verloten wij een waardebon van NAf. [illegible] van Augusti[illegible] Boekhandel [illegible]

De oplossing en de gelukkige winnaar [illegible] in de kinderpagina van [illegible] september 1985 [illegible] Kinderen [illegible] ben [illegible] vóór [illegible] september 1985 opsturen naar [illegible] Scherpenheuvel [illegible] P.O. Box 577, [illegible] straat 116, [illegible] H. Linkels [illegible] Bonaire. Duidelijk op de enveloppe vermelden: KINDERPUZZEL

Spreekwoorden

WIE KAN deze spreekwoorden in orde brengen?

1. Als het kalf verdronken, is tikt het nergens.
2. Het beste paard schendt zijn aangezicht.
3. Beter een vogel in de hand dan zoals het klokje thuis tikt
4. Oost West in de sloot vallen.
5. Wie zijn neus schendt, moet op de blaren zitten.
6. Van de wal dempt men de put.
7. Wie zich brandt, struikelt wel eens.
8. Boontje komt thuis best.
9. Wie goed doet, om zijn loontje.
10. Goed ontmoet tien in de lucht.

OPLOSSING:

1. Als het kalf verdronken is, dempt men de put.
2. Het beste paard struikelt wel eens.
3. Zoals het klokje thuis tikt, tikt het nergens.
4. Beter één vogel in de hand dan tien in de lucht.
5. Wie zijn neus schendt, schendt zijn aangezicht.
6. Van de wal in de sloot vallen.
7. Wie zich brandt, moet op de blaren zitten.
8. Boontje komt om zijn loontje.
9. Oost West, thuis best.
10. Wie goed doet, goed ontmoet.

DIT HONDJE heet Tippie. Weet je ook wat voor [illegible]?

OPLOSSING: Terriër

[illegible]ppen

Twee [illegible] als ze [illegible] men [illegible] [illegible] die tegen hen zegt: "[illegible]" elkaar". [illegible] betaald met een biljet [illegible] biljet [illegible] vals" Verdachte: "Het geeft ook".

... de schipbreukeling ...

DE SCHIPBREUKELING

Willemstad — Het is reeds ettelijke jaren geleden en het gebeurde op een zaterdagavond.

De avonddienst bij de Havenpolitie was vrij rustig verlopen en er was niets noemenswaard in het wacht-rapport te vermelden, totdat omstreeks 21.00 uur de telefoon ging en door een bewaker van de Mijnmaatschappij te Nieuwpoort werd gemeld, dat er op het strand van Santa Barbara een uitgeputte schipbreukeling lag, die daar, vanuit zee was komen aanzwemmen.

Dit zou gemeld zijn door een groepje mensen, die op genoemd strand een moonlight-party hielden.

Bij informatie bij het Haven- en Loodswezen, bleek men van voorbijvarende schepen geen bericht ontvangen te hebben, dat er iemand overboord was gevallen.

Wij togen op weg naar de Santa Barbara Beach en toen wij terplaatse aankwamen, troffen wij bij deze party, omringd door de feestvierenden, inderdaad de schipbreukeling aan. Hij was inmiddels al wat bijgekomen en het eerste wat ons opviel was, dat hij een behoorlijke dranklucht verspreide. Dit schreven wij aanvankelijk toe aan de pure whisky, waarmede de feestvierenden hadden getracht onze schipbreukeling een beetje op verhaal te krijgen.

Hij had een atletische gestalte, een volle baard, droeg alleen een doorweekte blauwe werkbroek met gerafelde pijpen en had maar één schoen aan.

Gezien de vele tatoueringen op zijn gespierde armen en borst, concludeerden wij met een zeeman te doen te hebben. Hij bleek inderdaad een skandinavische zeeman te zijn, en slechts zijn moedertaal te kunnen spreken, zodat onze conversatie op een laag pitje bleef staan. Beter gezegd, wij konden aan zijn verhaal, waarbij de "eu" klanken de boventon voerden, geen touw aan vast knopen.

Volgens de party-gangers was hij beslist en zeker vanuit zee komen aanzwemmen en uitgeput op het strand neer gevallen. Aanvankelijk dachten zij met Neptunus zelf te doen te hebben, maar dat kwam vermoedelijk doordat ook zij niet helemaal "brandschoon" meer waren. Er werd daar behoorlijk geschonken en geklonken.

Wij zaten echter met het probleem waar deze schipbreukeling nu toch wel vandaan kwam en waar hij schipbreuk had geleden of waar hij overboord was gevallen. Wij dachten aanvankelijk dat hij afkomstig was van een schip dat voorbij Curaçao was gevaren.

Toen wij nog intensief bezig waren het hoofd te breken over de vraag waar onze Neptunus nu wel vandaan gekomen was, werd door de Wachtcommandant Centrale Politie Post mobilofonisch gemeld, dat van het Noorse tankschip "NORSE VIKING", dat gemeerd lag in de Caracasbaai aan Steiger 3, een dronken zeeman overboord was gesprongen, niet meer boven water was gekomen en vermoedelijk verdronken.

Men had ongeveer anderhalf uur naar hem gedoken en gedregd, echter zonder gunstig resultaat. Men nam stellig aan dat hij verdronken was.

Onze conclusie was toen gauw getrokken en weldra waren wij met onze schipbreukeling op weg naar de Caracasbaai.

U had het gezicht van de eerste stuurman aan boord van de "NORSE VIKING" eens moeten zien, toen wij met de verdronken gewaande zeeman aan boord kwamen. De eerste stuurman scheen als aan dek genageld en kon geen woord meer uitbrengen.

Toen iedereen aan boord van deze verrassing bekomen was, werd onze Neptunus door de gehele bemanning uitbundig begroet en omhelsd alsof hij zo uit de hemel was komen vallen.

Daarop deed hij aan de eerste stuurman in het Noors zijn verhaal. Dat kwam in het kort hier op neer: hij had met enkele medebemannings- leden gewed om een platte fles rum, door de Hollanders aangeduid met "platluis", dat hij vanaf het middenschip overboord durfde springen en dan onder het schip door te zwemmen. Zij daagden hem uit en beweerden dat hij dit natuurlijk niet durfde.

Mede door de nodige alcoholische versnaperingen die hij reeds achter de baard had zitten, sprong hij manhaftig overboord, maar geraakte al direkt in moeilijkheden, doordat hij (zoals hij uitdrukkelijk en ten stelligste beweerd), door een grote krokodil bij een van zijn benen werd vastgegrepen. Hij wist zich echter met veel moeite los te rukken en verloor daarbij een schoen. Daarop begon hij voor zijn leven te zwemmen, van het schip af in de richting van open zee, in de veronderstelling verkerende, dat de krokodillen rond het schip zwommen en aangelokt werden door het lichtschijnsel van de scheeps- en steiger verlichting.

Als u nu weet, dat het enige paar krokodilien dat wij destijds op Curaçao hadden, zich veilig in de Gouvernements- proeftuin te Cas Cora, achter zwaar harmonikagaas bevond!

In panische angst voor de krokodillen zette onze Neptunus koers naar zee en zwom vervolgens in de richting van de ingang naar het Spaanse Water, zeker een afstand van zo'n vijftien honderd meter.

Ter hoogte van de ingang van het Spaanse Water hoorde hij muziek en stemmen en kwam uiteindelijk op de Santa Barbara Beach volkomen uitgeput aan land.

Nog dagen daarna hadden wij het grootste plezier over deze Noorse schipbreukeling. Misschien gelooft u het verhaal niet, maar het is echt gebeurd. ☐

HENK A. KLOMP

Uit de verhalenbundel "Strange People in a Crazy Harbour", door Henk A. KLOMP.

EXPLORERS

Het uiteenvallen van Roxy Music, twee jaar geleden, heeft voor de rest van de groep meer gevolgen gehad dan voor Bryan Ferry.

In praktijk blijkt dat hij het groepsgeluid ook met anderen moeiteloos kan vervaardigen en zelfs overtreffen. Hij heeft daar Andy MacKay of Phil Manzanera nooit voor nodig gehad. Althans niet exclusief.

Diezelfde MacKay en Manzanera hebben inmiddels het project 'The Explorers' opgezet, tezamen met zanger- toetsenist James Wraith en een handvol topzware sessie- muzikanten, zoals drummer Jerry Marrotta, bassist Tony Levin (ook bij Ferry werkzaam) en drummer Steve Gadd.

Wat de voormalige Roxy Music-leden voor oren moet hebben gehad bij de aanvang van dit nieuwe muzikale hoofdstuk, blijft vooralsnog onbekend. Duidelijk is nu wèl dat alle activiteiten van deze twee muzikanten uiteindelijk toch terecht komen bij de geluiden die Roxy Music in de loop der tijden heeft voortgebracht.

Zo kan het gebeuren dat op de eerste elpee van The Explorers zowel stukken voorkomen die moeiteloos op zoiets als 'Avalon' hadden kunnen staan ('Ship of Fools' bijvoorbeeld), maar tevens songs die sterk herinneren aan de vervlogen Roxy- tijden toen de band furore maakte met stukken als 'Virginia Plain'.

Luister naar het stuk 'Venus de Milo' van The Explorers en constateer dat het bloed van MacKay en Manzanera kruipt waar het niet gaan kan.

Daar komt nog bij dat relatieve buitenstaander Wraith een hopeloze Ferry- cloon is. De overeenkomsten tussen beiden zijn te groot, te evident om van toeval te spreken.

Dan de nog altijd typische en hoekige speelwijzen van MacKay (met name) en Manzanera, die sterk het vermoeden doen leven dat The Explorers toch willens en wetens een voortzetting is van een soort Roxy- stijl.

Wat deze band uiteraard node mist is een creative roerganger die redelijke stukken van The Explorers kan opstuwen naar hogere regionen zodat in elk geval het Britse gemiddelde kan worden ontstegen.

The Explorers biedt een plaat met rockmuziek in een serieus te nemen gedaante, sterk steunend op een roemrijk verleden en muzikaal voortreffelijk. De plaat zal het evenwel afleggen tegen het tegelijkertijd verschenen produkt van Bryan Ferry en ook tegen de meer hitgevoelige moderne rockbands.

The Explorers is te gezichtsloos, te gemiddeld maar een geschenk uit de hemel voor eenieder die graag wil denken dat Roxy Music nog intact is.

Voor MacKay en Manzanera kan het wegvallen van iemand als Ferry, hoe hinderlijk dominant ook, geen echte bevrijding zijn geweest. ☐

Rea

Zonder iets van de nonsens gezien of gehoord te hebben was Chris Rea ongetwijfeld het muzikale hoogtepunt van Pinkpop '85.

In het land der blinden was eenoog koning en Chris Rea had er zelfs twee. Een artiest die overigens helemaal niet op zoiets als Pinkpop had mogen staan omdat zijn intieme muziek nauwelijks tot haar recht komt in een zon- en bierovergoten voetbalstadion, ergens in Zuid-Limburg.

Maar hij was nu eenmaal onder handbereik want zanger-gitarist-componist Rea maakt momenteel een Europese toer ter ondersteuning van zijn zevende elpee 'Shamrock Diaries'.

Het is het meest ingetogen album van hem geworden waarbij de zanger, volgens overlevering, voornamelijk put uit eigen ervaringen hetgeen de instelling van de artiest alsmede de muziek ten goede is gekomen. Geen huilerige plaat, wel een bijzondere intieme en daarmee is Chris Rea aangeland op het toppunt van zijn kunnen.

Zijn zes eerdere elpees hadden wisselend succes. Het debuut 'Whatever Happened to Benny Santini' uit '78 bleek een onmiddellijk succes en dat werd pas weer geëvenaard met zijn 'Watersign' uit '83 en overtroffen door het prachtige 'Wired To The Moon' van vorig jaar.

Hitsingles bleven schaars en dat was misschien maar goed ook want Rea is per definitie geen artiest die behoort uit te verkopen: 'Fool If You Think It's Over', 'I Can Hear Your Heart Beat' en 'Let It Loose'. Het volgende prachtige staaltje slowrock is 'Stainsby Girls' op deze nieuwe plaat.

Rea moet het vooral hebben van zijn donkere, lome, meeslepende stemgeluid en zijn melodielijnen die elke keer opnieuw verbazen door hun soepelheid en het gemak waarbij ze zijn neergepend. Chris Rea is een romanticus zonder te vervallen in flauwe sentimentaliteit. De begeleiding (Dave Mattacks, Simon Nicol, Max Middleton, Eoghan O'Neil, Mel Collins, mensen uit de serieus te nemen Britse folk en/of rock-muziek) is bescheiden en ingetogen.

Shamrock Diaries' is smaakvol en muzikaal, getuigt van een minachting voor alles dat makkelijk en goedkoop is. ☐

M.W.

BO MES KOMO HUES

FAYO DI CORTE SUPREMO (2)

Den e kaso anterior a huzga ku ounke ta berdat ku e hòmber tabata hòmber kòmplise na e adulteria di su kasá, toch e muhé ta kulpable, komo k... no tabata sa di e plan. Por lo tanto el a aktua ku pleno boluntat.

Mexico 86: de Zuidamerikaanse kanshebbers

... Francescali in actie tegen Chili

HET SAMBA- VOETBAL van Brazilië mag zich over de gehele wereld verheugen in een ongekende populariteit. De synthese speelsheid en techniek doet de liefhebber van het spelletje watertanden. Voor ieder WK wordt Brazilië tot de kanshebbers gerekend. Toch is het al weer vijftien jaar geleden, dat 's werelds meest vooraanstaande voetbalnatie de Jules Rimet- beker wist te veroveren. In..... Mexico was dat, met legendarische namen als Gerson, Jairzinho, Tostao, Santos, Carlos Alberto en Pele. Tijdens de laatste «Mundial» in Spanje had Brazilië wederom een prachtig voetballende selectie op de been gebracht. Gegroepeerd rond de geslepen tacticus Socrates speelden Junior, Cerezo, Falcao e.a. een soort droomvoetbal, dat wreed verstoord werd door een aantal Italiaanse scheermessen o.l.v. ene "meneer" Gentile. Hardheid won het van schoonheid. Italië werd wereldkampioen.

In de aanloop naar de kwalificatie- wedstrijden voor Mexico '86 bleek van de Braziliaanse suprematie weinig meer over. Zonder de in Italië voetballende coryfeeën verloor men zelfs van zwakke Zuidamerikaanse broeders als Colombia en Chili. Ondanks de ontegenzeggelijk aanwezige voetbalkwaliteiten bij nieuwe talenten als Casagrande (vooral hij) en Bebeto, moest de ouwe, inmiddels 30-jarige, kern van 1982 snel uit Italië worden overgevlogen. En... Brazilië wist zich, zij het niet overtuigend, direct te plaatsen. Het spel was matig en traag, het samba- ritme verbroken. Tegen Bolivia en Paraguay werd thuis gelijk gespeeld. Met name de Paraguayen o.l.v. de magnifieke spelverdeler Nuñez overrompelden het geel-blauwe bolwerk zo nu en dan. Brazilië wordt volgend jaar naar de kroon gestoken door twee al even roemruchte voetbalnaties: Uruguay en Argentinië. Het eerste land was wereldkampioen

in 1930 en 1950 en beleeft op voetbal- gebied een duidelijke bloei. Argentinië werd winnaar van de in 1978 in eigen land georganiseerde WK. Welke Nederlandse voetbal- liefhebber herinneert zich niet die nachtmerrie van 25 juni 1978?

* * * * * *

Uruguay was het eerste land dat zich voor Mexico kwalificeerde. Door overwinningen op Chili en Ecuador wist het jonge elftal zich op 7 april van dit jaar geplaatst. Na, door verlies tegen Peru, voor Spanje '82 te zijn uitgeschakeld, werd het selectieroer volledig omgegooid. Trainer Maspoli werd met Zuidamerikaanse tam-tam de laan uitgestuurd en vervangen door ene Pepe Borras. De zwaarlijvige, 55-jarige coach baarde onmiddellijk opzien door de sterren van Peñarol en Nacional te passeren. Met een veredeld juniorenteam ging hij aan de slag. De kritiek van pers en volk was hevig aanvankelijk. Toen de eerste resultaten hoopvol bleken, werd Borras direct bij de categorie «Salvadores» ingedeeld. Een supporterschare is niet echt consistent in haar opinie. Toen in 1983 de Copa Amsud werd veroverd, was dat een duidelijke indicatie voor de potentiële kracht van Uruguay.

* * * * *

Enzo Francescoli is het symbool van de herboren natie. Hij is de huidige vedette van het Zuidamerikaanse voetbal, sinds de exodus van de Argentijnse en Braziliaanse sterren. Francescoli is pas 23 jaar oud en verdient zijn brood bij het Argentijnse Riverplate. In 1984 werd hij, ondanks legendarische voorgangers als Schiaffino en Cubillas (niet te verwarren met de Peruaan Teofilo), als eerste Uruguayaan tot voetballer van het jaar in Zuid-Amerika uitgeroepen. Francescoli is een aanvallende middenvelder. Hij scoort en organiseert net zo gemakkelijk als de Fransman Michel Paltini en is in technisch opzicht de gelijke van de Argentijn Diego Maradona. Bovendien is hij snel en moeilijk van de bal te zetten. Om dit talent heeft Borras zijn ploeg opgebouwd. Uruguay speelt in een 4-3-3- opstelling met Francescoli in de voorste linie.

* * * * *

Het zwakke punt in de selectie van Borras vormt de defensie. De voor het Braziliaanse Sao Paolo uitkomende libero Pereira is technisch goed, maar mist organisatie- talent. Samen met Nelson Gutierrez vormt hij het centrale verdedigingsduo. De bijnaam van laatstgenoemde is "de Italiaan". Hij is dan ook een meedogenloze mandekker, die d.m.v. de nodige overtredingen opruiming houdt. Overtredingen die via vrije trappen voor gevaarlijke situaties kunnen zorgen. Tegenover dit wat wankele verdedigings- bastion staat het uitgebalanceerde middenveld. De reeds gememoreerde Francescoli wordt daarop bijgestaan door de al even balvaardige Santil en de onuitputtelijke waterdragers Saralegui en Bossio. Het aantrekkelijke van het Uruguayaanse elftal is, dat het nog over onderwetse buitenspelers beschikt. Spelers, dus, die de achterste lijn halen en de bal terug kunnen leggen. Een manier van voetballen die in Europa lijkt te zijn uitgeroeid. Linksbuiten is Da Silva. Zijn strakke naar binnendraaiende voorzetten zijn een nachtmerrie voor internationaal gelouterde defensies. Aan de rechterkant opereert de voor het Franse Lens uitkomende Vicenzo Ramos. Een Van der Kerkhofachtige speler, die snel en behendig is. Voor de midvoorpositie heeft Borras keus genoeg. De in Colombia speelde Nadal heeft zijn voorkeur. Ook Bica van Nacional en De Lima, die in Ecuador speelt, behoren tot de kanshebbers.

* * * * *

Uit hetgeen voorafging moge blijken, dat veel Uruguayaanse voetballers de kost in het Zuidamerikaanse buitenland verdienen. Ook in Europa, met name in Spanje, loopt voetbal- talent uit dit slechts drie miljoen inwoners tellende land rond. Toch gedijen ze minder in de oude wereld. Da Silva mislukte bij Real Valladolid en de al wat oudere Waldemar Victoria overkwam hetzelfde bij het Italiaanse Cagliari. Vicenzo Ramos doet het daarentegen goed in Frankrijk. De voor Nancy uitkomende Ruben Umpierrez werd dit jaar tot de beste Franse buitenlander gekozen. Coach Borras lijkt slechts één probleem te hebben: wie moet spelen op welke plaats. Een weelde die bijvoorbeeld Leo Beenhakker niet kent. Uruguay gaat in kansrijke positie naar Mexico.

* * * * *

Als vervolg op dit artikel zal volgende week Argentinië nader belicht worden. Ook de strijd om de vierde kandidaat uit de Zuidamerikaanse groep, voorkomend uit de landen Paraguay, Colombia, Chili en Peru zal de aandacht krijgen. ❑

PIETER KROL

... Uruguay: kanshebber in Mexico

Sovjet-atlete snel op 5000 m

MOSKOU — De Sovjet-atlete Natalja Artjomova heeft woensdag tijdens atletiekwedstrijden in Podolsk, in de omgeving van Moskou, de 5000 meter gelopen in 14.54.08. Dat is de op een na beste tijd die een vrouw ooit op dit onderdeel verwezenlijkte en een nieuw nationaal record. Alleen Zola Budd (14.48.07) was sneller dan de 22-jarige Artjomova.

De Sovjet-atlete verdrong in de regen en de koude wind de Noorse Ingrid Kristiansen (14.58.89) van de tweede plaats. De onttroonde nationaal-recordhoudster Olga Bondarenko (15.05.31) zorgde voor het tempo, maar werd in de laatste ronde gepasseerd. Behalve Budd, Kristiansen en Artjomova is tot nog toe geen enkele vrouw onder de 15-minutengrens gedoken. ❑

Ondanks record- oogst

Boeren VS steeds verder in problemen

ONDANKS de voor dit jaar verwachte record- oogsten zullen de Amerikaanse boeren, die al vier jaar met ernstige financiële moeilijkheden kampen, er de komende jaren waarschijnlijk slechter voorstaan dan ooit. De problemen van de boeren leggen een zware wissel op de Amerikaanse financiën, brengen de regering Reagan in een moeilijk parket en kunnen ook een bedreiging gaan vormen voor boeren elders in de wereld.

Volgende maand wordt in de staat Illinois ten behoeve van armlastige boeren een 12 uur durend Farm Aid- concert gegeven — naar analogie van de Life Aid concerten voor de slachtoffers van de hongers- nood in Afrika.

Niettemin voorspelde het ministerie van Landbouw voor dit jaar buitengewoon rijke oogsten, waaronder een record van 210 miljoen ton mais. Na de bekendmaking begonnen de prijzen van mais en andere granen prompt te zakken. Het door het ministerie berekende indexcijfer voor landbouwprijzen ligt thans 12 procent onder dat van vorig jaar.

Volgens het ministerie zullen de inkomsten van de Amerikaanse boeren dienovereenkomstig dalen van 34.6 miljard dollar vorig jaar tot tussen de 22 en 26 miljard dit jaar.

SCHULDEN

Terwijl de inkomsten verminderen, hopen de schulden van de boeren zich op — voor sommigen met fatale afloop. Volgens het ministerie is een op de drie boeren niet in staat zijn rekeningen te voldoen. In 1984 stond 6,6 procent van alle Amerikaanse boerenbedrijven voor een dreigend faillissement en deze ontwikkeling zal naar verwachting dit jaar doorzetten.

De totale schuldenlast van de Amerikaanse boeren bedraagt op het ogenblik 212 miljard dollar — iets meer dan de buitenlandse schulden van de grootste schuldenlanden Brazilië en Mexico tezamen.

BANKEN

Regerings- bronnen zeggen dat dit jaar naar verwachting 100 boeren- leenbanken failliet zullen gaan, nadat vorig jaar al 80 banken werden gesloten. In 1980 gingen tien banken op de fles. Hoewel dit op een aantal van 14.000 banken in de Verenigde Staten een klein percentage is, voelen zelfs de grote internationale banken de gevolgen.

De op één na grootste handelsbank van de VS, de Bank of America, maakte bekend dat verliezen in de landbouwsector voor het grootste deel verantwoordelijk waren voor het totale verlies van 338 miljoen dollar in het tweede kwartaal van dit jaar — het grootste kwartaalverlies dat ooit door een Amerikaanse bank werd gemeld.

De commerciële banken zitten opgescheept met ongeveer een kwart — 50 miljard dollar — van de boerenschuld, terwijl de Amerikaanse regering ongeveer 100 miljard heeft uitstaan. Niemand voorziet een spoedig einde van de financiële crisis, schreef het blad Barron's. De komende winter kunnen we op het nieuws weer emotionele taferelen tegemoet zien van openbare verkopen en protest- demonstraties. De plannen van de regering- Reagan om het begrotingstekort te beperken door bezuinigingen in de landbouw zijn zo goed als vergeten.

GRAAN

Waarnemers voeren de Amerikaanse landbouwcrisis terug op het uit 1980 daterende verbod op export van graan naar de Sovjet- Unie, waarmee president Carter reageerde op de Russische inval in Afghanistan. Het embargo sloeg een gat in de markt voor buitenlandse concurrenten als Argentinië, terwijl tegelijkertijd de Amerikaanse produkten in het buitenland steeds duurder werden door de voortdurende stijging van de dollar onder het beleid van Reagan.

Met de vermindering van de export daalden de prijzen van de Amerikaanse landbouwgrond — soms, bijvoorbeeld in Iowa, tot de helft van de prijs. Hiermee raakten de leningen die de banken bij de boeren hadden uitstaan onvoldoende gedekt, en ging zelfs de regering over tot executieverkopen.

In het Amerikaanse Congres gaan stemmen op om de kredieten en subsidies voor de landbouw te verhogen ter bevordering van de export. Maar dan dwalen de gedachten af naar de Europese Gemeenschap die door de geldverslindende subsidies aan de Europese boeren in de problemen is geraakt.

Canadese boeren zijn niet veel beter af dan hun Amerikaanse concurrenten, en de Australische autoriteiten, zijn bang dat de eventuele Amerikaanse subsidies ten behoeve van de export de Australische boeren uit de markt zullen drukken. (Uit de Haagsche Courant) □

AP
Benazir Bhutto

Huisarrest opgelegd aan Benazir Bhoetto

Zia gedoogt zelfs geen indirecte speldeprikken

Negentig dagen huisarrest. Voor Benazir Bhoetto heeft het een vertrouwde klank. De dochter van de Pakistaanse ex-premier Zoelfikar Ali Bhoetto heeft al vaker in een dergelijk isolement geleefd.

De vraag is en blijft waarom het bewind van generaal Zia ul-Haq, dat in 1979 besloot haar vader te executeren, een dergelijke maatregel noodzakelijk vindt. Zelfs over het formele „waarom" houden de autoriteiten hun mond. De noodtoestand laat dergelijke maatregelen nu eenmaal toe. En daarmee is de kous af.

In Pakistaanse oppositiekringen in Londen houdt men het erop dat het bewind zenuwachtig wordt, juist omdat er niets gebeurt.

Benazir Bhoetto, de dochter van Zia's aartsvijand, keerde na 19 maanden ballingschap in Londen terug naar Pakistan, het land waar ze eerder 34 maanden huisarrest onderging. Tienduizenden aanhangers van haar vaders PPP-partij stonden klaar om haar te begroeten en op grote schaal blijk te geven van hun afkeer van het bewind.

Een enorme politiemacht was op de been om politieke onvrede zo snel en drastisch mogelijk de kop in te drukken.

OMZICHTIG

Maar Benazir, die de politieke erfenis van Bhoetto en de PPP beheert, is sinds haar terugkeer uiterst omzichtig te werk gegaan. Ze wees op het feit dat het doel van haar terugkeer, de begrafenis van haar onder mysterieuze omstandigheden in zuid-Frankrijk omgekomen broer Shanawaz, niet politiek mocht worden uitgebuit. Ook daarna heeft ze [illegible] op de vlakte gehouden, ma[illegible] le goede verstaander had m[illegible] een half woord nodig. Wetend [illegible] haar woorden op een gouden schaaltje worden gewogen, verklaarde ze zich te willen inzetten „voor de bestrijding van de armoede in Pakistan". Een uitspraak die pas reliëf krijgt als men die plaatst in het kader van de wijdverspreide corruptie in de heersende legertop.

Een andere ironische omkerings- redenering was haar uitspraak dat ze alle vertrouwen heeft in de toezegging van burgerpremier Junejo, die heeft aangekondigd dat de staat van beleg, van kracht sinds Zia's staatsgreep in 1977, tegen het einde van het jaar tot het verleden zal behoren.

BURGERS

Hoewel Zia in het verleden al meermalen heeft toegezegd het landsbestuur weer aan burgers willen overlaten en Junejo's belofte voor het eerst een duidelijke datum opleverde, kleven er nog wel enige bezwaren aan de plannen. Die zijn in het verleden door Benazir Bhoetto en andere oppositieleiders duidelijk bekritiseerd.

Volgens de plannen verwisselt Zia zijn generaals- uniform voor een burgerpak, maar blijft hij gewoon president.

Bovendien zijn de leden van het huidige parlement gekozen op persoonlijke titel. Politieke partijen waren niet toegestaan bij de verkiezingen van januari, en Junejo, die door de oppositie wordt beschouwd als een marionet van Zia, vindt nieuwe verkiezingen niet noodzakelijk. Het volk heeft zich al uitgesproken, zo redeneert hij.

VERKIEZINGEN

Bhoetto heeft haar bedoelingen vanaf het begin niet verborgen. Het militaire regime moet verdwijnen en via nieuwe verkiezingen moeten alle politieke partijen, die nu officieel nog verboden zijn, de kans krijgen zich in het politieke krachtenveld te profileren.

Meermalen heeft ze blijk gegeven van een onverzoenlijke houding tegenover het bewind. Maar centraal bij haar optreden staat dat ze (naar eigen zeggen) het bewind geen aanleiding wil geven de toegezegde opheffing van de staat van beleg opnieuw uit te stellen. Daarom probeert ze het bewind niet direct voor het hoofd te stoten en via subtiele verwijzingen slechts indirect kritiek te leveren.

De in het machtsspel overigens zeer bedreven Zia lijkt niet goed raad te weten met deze benadering. Hij weet dat de PPP op een zeer grote aanhang kan rekenen en dat een te harde aanpak van Bhoetto, die men name in haar thuisprovincie Sind op handen gedragen wordt, hem in grote moeilijkheden kan brengen. Twee jaar geleden was Sind ook al het toneel van onlusten, veroorzaakt door de groeiende afkeer van het leger, dat wordt gedomineerd door officieren die afkomstig zijn uit Punjab en elkaar de beste baantjes toespelen.

SPELDEPRIKKEN

Voorlopig lijkt Zia, overigens zelf ook een Punjabi, met het huisarrest van Bhoetto te willen laten merken dat hij niet van plan is de pijnlijke speldeprikken van Bhoetto ongestraft te laten. Maar tegelijkertijd lijkt hij af te wachten.

De PPP zal, nu de charismatische leidster toch min of meer monddood wordt gemaakt een andere taktiek moeten zoeken. Krijgen de voorstanders van de harde lijn de overhand, dan heeft Zia weer een stok om de hond te slaan. En weer een reden om enkele jaren in het zadel te blijven, omdat het land nog niet rijp is voor de democratie. (Uit de Haagsche Courant) □

Sandinisten willen vrije onderneming elimineren

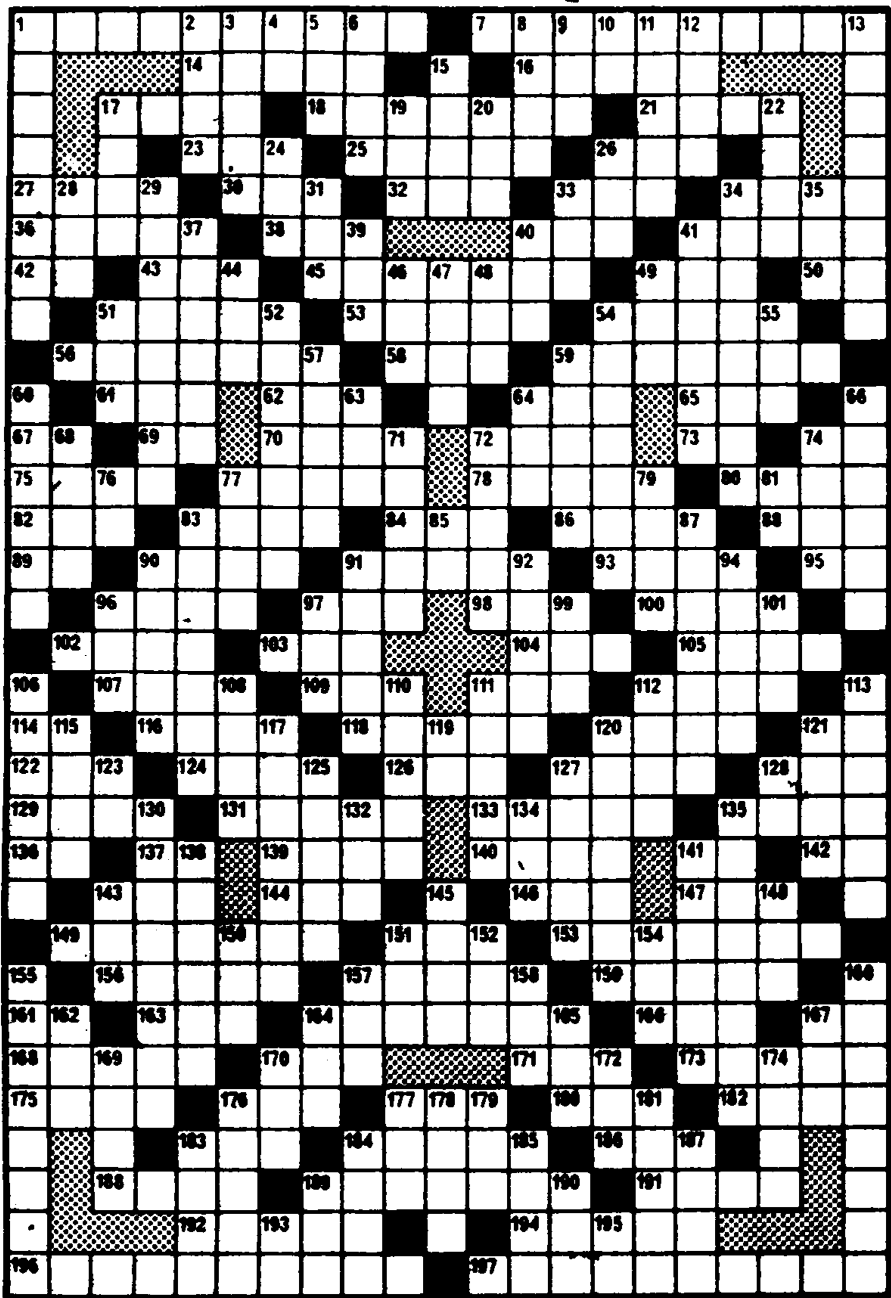
MANAGUA — Het georganiseerd bedrijfsleven van Nicaragua heeft zijn voorgenomen vergadering afgelast wegens «bedreigingen» van de kant van het Sandinistische bewind. Dit gebeurde kennelijk in het kader van het regeringsstreven om de particuliere sector te vernietigen. Zo staat in de mededeling van deze organisatie.

De mededeling van het afgelasten door de COSEP (Consejo superior de la Empresa privada) verscheen korte tijd nadat bestuursleden ervan door de veiligheidsdienst van de staat waren ontboden waar men van commandant Lenin Cerna te horen kreeg dat de vergadering verboden was. Aanvankelijk was gezegd dat de Cosep- bestuurderen aangehouden waren. Reden van het verbod was dat op de agenda van de bijeenkomst een huldebetoon stond voor de al lang vermiste ondernemer Jorge Salazar. Deze is hoogstwaarschijnlijk vier jaar geleden door personeel van de veiligheidsdiensten vermoord omdat hij contra- revolutionaire activiteiten zou hebben ontplooid. Op een persconferentie deelde Cosep- voorzitter Enrique Bolanos dit mee.

Na de Cosep- mededeling verscheen ook een communique van Binnenlandse zaken waarin het verbod voor de Cosep- vergadering bevestigd wordt. Volgens het ministerie is aan de Cosep bestuurderen duidelijk gemaakt dat zij zich steeds gevaarlijker en duidelijker politiek gaan identificeren met contra- revolutionaire acties, met name die van de FDN- guerrilla. Deze heeft de naam Jorge Salazar in zijn vaan geschreven om misdaden te begaan en een terreurcampagne te voeren tegen de bevolking van Nicaragua.

Volgens de Cosep ligt het allemaal veel eenvoudiger: de Sandinisten willen van het particuliere bedrijfsleven af en zoeken daarom een motief om Cosep- activiteiten tegen te gaan. Waarnemers wijzen in dit verband ook op een toespraak welke president Daniel Ortega dezer dagen heeft gehouden en waarbij hij vaststelde dat de Verenigde Staten bij hun agressieve plannen gebruik maken van politieke groeperingen, van het onafhankelijke dagblad La Prensa, van de katholieke hierarchie en van particuliere ondernemers in Nicaragua, die door de CIA financieel worden gesteund. □

Kruiswoordpuzzel

HORIZONTAAL: 1. bezigheid; 7. beletsel bij het streven naar iets; 14. puntig plantendeel; 16. graansoort; 17. lekkernij; 18. iemand van adel; 21. vervoermiddel; 23. zelfkant; 25. muziektempel; 26. deel v.e. schoen; 27. tijdrekening; 30. baardje; 32. pl. in Gelderland; 33. drinkgerei; 34. pluim; 36. omlaag; 38. beteuterd; 40. zuigdot; 41. gereedschap; 42. titel (afk); 43. plezier; 45. voor beperkte duur; 49. niet dichtbij; 50. de onbekende; 51. reukwater; 53. ongekunsteld; 54. graansoort; 56. bep. paardenras; 58. omroepvereniging; 59. leider; 61. jongere broer of zuster; 62. vreemde munt; 64. koning (Lat.); 65. deel v.d. hals; 67. klein kind; 69. ter plaatse (Lat. afk.); 70. loot; 72. natriumcarbonaat; 73. gewicht (afk.); 74. muzieknoot; 75. deel v.e. schip; 77. slagader; 78. keur; 80. kostbaar, prijzig; 82. humeur; 83. halmen v. gedorst koren; 84. rookgerei; 86. heilige; 88. enigszins; 89. boom; 90. egaal, vlak; 91. verzekeringsbewijs; 93. Ierland; 95. voorzetsel; 96. snoepgoed; 97. zangstem; 98. houding; 100. strafwerktuig; 102. Europeaan; 103. nagerecht; 104. zangvogeltje; 105. huidoneffenheid; 107. honingdrank; 109. boom; 111. bereep; 112. kleur op de wangen; 114. bijbelse stad; 116. rolprent; 118. vrucht; 120. reet; 121. predikante (afk.); 122. echtgenoot; 124. doorzichtig weefsel; 126. tocht; 127. opsmuk; 128. ijzerhoudende grond; 129. zitplaats; 131. bep. leder; 133. organische verbinding; 135. zonder geld; 136. grondtoon; 137. rubidium; 139. aardig; 140. uitwisseling; 141. dieregeluid; 142. eil. v.d. Franse kust; 143. rivier (Sp.); 144. gesloten; 146. Moh. hoofddeksel; 147. tijdrekening; 149. richtlijn waarin gebouwen worden geplaatst; 151. evenzo; 153. sterk, krachtig; 156. aaneengesloten rij manschappen; 157. nimmer; 159. graansoort; 161. geringe dichtheid; 163. water doorlatend; 164. gezin; 166. klein paardje; 167. pers. vnw.; 168. zonder enige twijfel; 170. gat/opening in ijsvlakte; 171. vogeleigenschap; 173. mist; 175. deel v.e. bakfornuis; 176. alc. drank; 177. zouteloos; 180. hardhandig; 182. kneep. plooi; 183. onderwijs; 184. lang en slank; 186. niet vast; 188. Europeaan; 189. Engelse N.V.; 191. angst, vrees; 192. soort appel; 194. menens, oprechtheid; 196. iemand die in dezelfde fout vervalt; 197. het minder bevolkte, buiten de steden.

VERTICAAL: 1. alleenliggend landgoed, farm in Z. Amerika; 2. pl. in N-Brabant; 3. residu van steenkool; 4. heer (afk.); 5. afslagplaats bij golf; 6. halfbloed; 8. land in Azië; 9. religieuze; 10. gewicht (afk.); 11. glad, effen; 12. geur; 13. doolhof; 15. deksel; 17. koel; 19. pl. in Gelderland; 20. afgemat; 22. kelner; 24. kien, slim; 26. armoedig huisje; 28. roem; 29. bijzonder heilzaam; 31. afdichtmiddel; 33. klein kind; 34. niet gaaf meer, brokkelig; 35. lidwoord; 37. vr. munt; 39. lichamelijk lijden; 40. lichaam; 41. geen grote hoeveelheid; 44. werkschuw; 46. deel v.e. huis; 47. Ierland; 48. pausenaam; 49. ton; 51. bid (lat); 52. ambtsgebied; 54. schatting; 55. bouwlanden bij een dorp; 57. terug (Lat.); 59. heet gekruid (maleis); 60. tweevoudig; 63. keurig; 64. register; 66. metselspecie; 68. kledingstuk; 71. stuk, niet heel; 72. bruine waterverf; 74. zangstuk voor 2 personen 76. vogelprodukt; 77. dakbedekking v. inlandse huizen; 79. uniek 81. bolgewas; 83. niet netjes; 85 regenvorm; 87. visserswaartuig; 90. test; 91. reisdeken; 92. bladvezels v.d. agave; 94. vergissing (Eng.); 96. niet slim; 97. Eng. bier; 99. vermogend; 101. halsdoek; 106. bluf (Eng.); 108. vuur, bezieldheid; 110. tafelfles; 111. rijgsnoer; 112. alc. drank; 113. levendig, vrolijk; 115. deel v.e. bijenkorf; 117. wat men eet; 119. dat is (afk.); 120. kielwater; 121. toegang; 123. de onbekende; 125. patrijshond (jachthond); 127. rund; 128. aardr. aanduiding; 130. wemelen; 132. wortel; 134. soezerig; 135. zich erin schikken; 138. toestel voor warmwater- voorziening; 141. tillen; 143. vis; 145. fraai; 148. droogoven; 150. beweging v.d. tong; 151. bed v.e. rivier; 154. dierenmond; 155. speciaal; 157. vochtig; 158. duivenhok; 160. groot en log zoogdier; 162. vr. munt; 164. plezierig; 165. vroeger; 167. grote watervlakte; 169. hennep; 170. nog eens; 172. vrijgevig; 174. gedicht; 176. ingedikt vruchtensap; 177. plaksel; 178. werelddeel; 179. zich fris en gezond voelend; 181. vleesgerecht; 183. titel (Eng.); 184. sluitmiddel; 185. kleur; 187. vleesgerecht; 189. steensoort; 190. spoedig; 193. ondernemingsvorm; 195. deel v.d. bijbel.

UIT HET GROTE aantal inzendingen van deze Amigoe- kruiswoordpuzzel van verleden week is uiteindelijk als gelukkige winnares van de weekprijs van 25 gulden getrokken:

M.A. Tuin-Westerling
Lyraweg 20
Curaçao

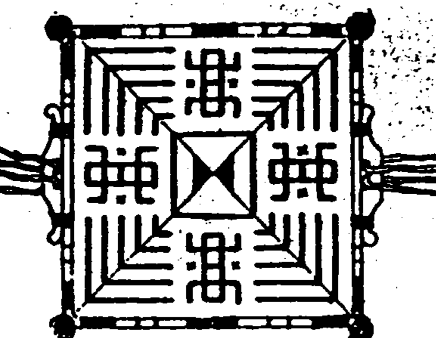
De winnares kan haar prijs na identificatie afhalen op het kantoor van de Amigoe op Scherpenheuvel (tot 15.00 uur 's middags).

De goede inzending had er aldus uit moeten zien:

SCHUIFBOUT.HELDHAFTIG
PEEN.R.SLEMIEL.O.RAGE
REI.JAS.KLOEK.OLM.SLA
AL.PATAT.GEL.MOTET.ON
A.KL.S.RE.R.IE.E.OT.I
KNIER.HOVAARDIG.PRUIM
Z.ME.D.MA.S.AE.A.EK.E
AF.SNOEP.ESP.ROZEN.HE
ALF.ALS.SPION.MYL.KOR
MUUR.K.PL.G.AP.N.BORD
.WROK.TEEN.ACRE.ZALM.
PEIL.R.NU.A.HO.K.KOOL
LEE.MAT.RECHT.RUS.MOE
OL.NICHT.ONS.LICHT.NV
K.NE.E.EB.E.AU.H.WA.E
WOERD.BRON.TANK.EIBER
O.LT.P.TT.L.PC.O.ST.K
RB.SPITS.TAL.HABYT.BA
SAN.POR.KWAST.DEK.ANA
TROG.N.GR.G.AD.R.KLUS
.IBIS.GAAR.KNIE.VUIL.
STYL.D.LC.I.TS.L.BAAS
PON.LOB.HINDE.DAM.SAP
EN.PARYS.ANA.BODEM.PE
L.KL.P.PF.I.AR.E.YS.L
BRAAK.HOOFDZAAK.ETAGE
R.FA.P.OK.D.TA.S.EP.O
EO.TELER.PET.MATER.TL
KAM.DOT.TALON.SOM.DUO
EVEN.O.HERSTEL.L.DATO
REISBILJET.OPHAALBRUG

Oplossingen moeten ingediend zijn voor Aruba uiterli k 18 september 1985 en Curaçao 19 september 1985 en duidelijk op de enveloppe vermelden: KRUISWOORDPUZZEL.

Curaçao - P.O.B. 577; Aruba - Nassaustraat 110 en Bonaire - Kaya Gobernador Debrot 154, t.n.v. de heer Hubert Linkels.

Postzegels

IN 1958 WERD TE Athene een internationale congres gehouden om de tegenwoordig terecht erg in trek zijnde natuurbescherming te propageren. Ter opluistering van dit congres gaven de Griekse Posterijen een serie van acht postzegels uit.

Op de zegel van 30 lepta's wordt de liefdesaffaire van Daphne en Apollo uitgebeeld. De Griekse mythologie bevat hierover het volgende verhaal. Zwervend over straten en wegen van het oude Hellas ontmoette Apollo op zekere dag Eros, de god van de liefde, het mannelijk wezen, waarvan men vertelt, dat hij over 's werelds gebaande en ongebaande wegen dwaalt om gouden pijlen in 's mensen hart te schieten, waardoor dit op slag van liefde zou gaan overvloeien.

Minder bekend is, dat Eros er ook nog een voorraadje loden pijlen op nahoudt, waarmee hij in een hart blinde haat kan zaaien. Het geval wou nu, dat toen Apollo Eros ontmoette, Apollo plotseling zin kreeg om ook eens met die gouden Erospijlen te schieten. Hij trof het echter bijzonder slecht, want Eros was die dag beslist met het verkeerde been uit bed gestapt. Na het nodige gekrakeel trok Eros er vandoor, een verontwaardigde Apollo achterlatend.

Op zijn vlucht kwam Eros de lieftallige Daphne tegen, een aankomend godinnetje van wie bekend was, dat Apollo op haar niet uitgekeken raakte. Eros, Daphne ziende en aan Apollo denkend, greep een loden pijl en pompte die de onschuldigde Daphne in het hart.

Toen even later de achtervolgende Apollo zijn Daphne ontwaarde, vergat hij Eros en zijn pijlen en stormde op zijn geliefde los om nu eindelijk eens te achterhalen of hij vis of vlees in de kuip had.

De loden pijl deed echter haar werk goed en Daphne wees met beslistheid elke toenaderingspoging af. De meer en meer verbolgen Apollo wou tenslotte nemen wat hij niet goedschiks kreeg. Hierop riep Daphne oppergod Zeus te hulp, die haar stante pede in een laurierstruik veranderde. Deze transformatie zou de inmiddels snel gekalmeerde Apollo hebben doen uitroepen: O Daphne, jouw bladeren zullen de hoofden van machtige mannen omkransen en als struik zal je eeuwig groen blijven! Sedert dit machtig staaltje van oratorische welbespraaktheid van Apollo worden alle sportoverwinnaars tot op onze dagen met lauwerkransen omhangen.

Apollo, beschermer van de godsvrede bij de Olympische Spelen, bewaker van het Orakel van Delphi, door de gebleken kennis en kunde van zijn zoon Aesculapius ook nog vereerd met het patronaat van de geneeskunde, is de eeuwen door steeds het toonbeeld geweest van de mannelijke schoonheid. Nu geldt voor het begrip schoonheid zeer zeker het bekende gezegde van zoveel hoofden, zoveel zinnen, maar ik meen toch te mogen opmerken, dat de op de Zwitserse zegel uit 1944 afgebeelde Apollo maar een matige bekoringskracht rijk is.

Overigens was er op dat moment ook geen enkele aanleiding voor een vrolijke of vriendelijke blik. Met zijn rechterhand een venster openend ziet Apollo in 1944 uit over het verbijsterende en het krankzinnige gedoe van de Tweede Wereldoorlog. Apollo wordt ook nog beschouwd als de afweerder van de pest voor zijn vereerders.

Komt men hem echter te na, dan slaat hij naar het andere uiterste over en sleept prompt pest en onheil aan. Naast dit alles heeft Apollo ook nog een dikke vinger in de pap van de muziek. Met de van Hermes overgenomen lier of citer is hij de god van de veredelende muziek, niet van het opzwepende gekreun en gekern van onze dagen, maar veeleer van het plechtstatige klassieke genre. Als beschermheer van de muziek treft u Apollo aan op een Griekse zegel van 2,50 drachmen uit 1974. ❑

(wordt vervolgd)

M. ARVIS

Salsa kwartiertje

MEDELLIN — Vier uur lang moest het Colombiaanse publiek wachten op Salsa- koning Willy Colon. De salsa- fanatici kregen op een gegeven ogenblik genoeg van het wachten in het openlucht- theater van Medellin; van het een kwam toen het ander. Er braken gewelddadigheden uit. De show onder de naam El Malo del Bronx zou om half acht beginnen. De Portorikeinse zanger Colon verscheen pas om half elf toen de ongeregeldheden in alle hevigheid waren uitgebroken. Daarbij vielen zes gewonden. Maar ook moest de geluids- installatie er aan geloven evenals de zitplaatsen en de toiletten. Tegenover een radiostation verklaarde Willy Colon dat hij zo laat was aangekomen omdat het vliegtuig dat hem van Bogota naar Medellin moest brengen vertraging opliep. Hij was pas om half tien in het hotel van Medellin aangekomen. Hoe dan ook: de politie die handen vol werk had gehad aan de relletjes, nam Willy Colon mee naar de wacht voor verder uitleg. Na enige uren kon hij de wacht weer als vrij man verlaten. Men vroeg zich trouwens af of men in Bronx ook aan de kwaal lijdt van het salsa- kwartiertje.

Although it seems just as easy to buy

"Going out for a coke" in the Bahamas

doesn't necessarily relate to a drink

NASSAU, THE BAHAMAS — **Buying cocaine in the island of Grand Bahama is as easy as pulling up at a hamburger joint and placing an order.**

At least that's what the tribune newspaper has said. The paper made the claim after interviewing a father of two who it said had manged to kick a 100 US dollar-a-day cocaine habit.

The interview came at a time when the Bahamas government is under pressure from the United States as well as several groups here to do more to control the illegal hard drugs trade.

" ... Many "cocaine shops" in Freeport (the Grand Bahama chief town) are so convenient you don't have to leave your car, but you may have to wait in line," the Tribune said.

"Cocaine shops on this island are open 24 hours a day and cocaine camps welcome you every day with no limitations on your stay as long as you have the supply."

The Tribune did not give the name of the former cocaine user, who it said was in his late 20s, married with two daughters and lived in a modest Freeport apartment.

It quoted him as saying he had spent several nights at the camps, which were sordid and filled with dirty men and women whose every minute was filled with cocaine - getting it, using it or wanting it.

"When you walk into one of these camps," he said, "people are sprawled on the floor and beds — wherever there is space. But as soon as the door opens they jump up just like vampires, knowing that somebody has just brought in a new supply."

The peak attendance days at the camps were said to be Thursdays and Fridays, when most people were paid.

On the availability of illegal drugs, he said: "In Grand Bahama cocaine is as easy to get as buying a pack of cigarettes.

"You pull up in front of the cocaine shop you don't have to get out your car — the dealer comes to you."

He added: "As long as you have the money you can get anything you want. I personally know of eight cocaine shops in Freeport, located within minutes of each other."

He said he was sure the police know the location of the camps and shops, which operated openly.

"... I am bewildered why they wouldn't do anything about it," he said. "As far as drugs are concerned, Grand Bahama is a mess."

But it isn't only the Bahamas which has drug problems. Suddenly, the drug trafficking scourge, long a menace in the metropolitan countries, has hit the English-speaking Caribbean like never before.

Within recent months, one regional government leader, Turks and Caicos Chief Minister Saunders, 41, two of his associates and a former Belize cabinet minster, Joe Briceno, 47, have been arrested on drugs charges.

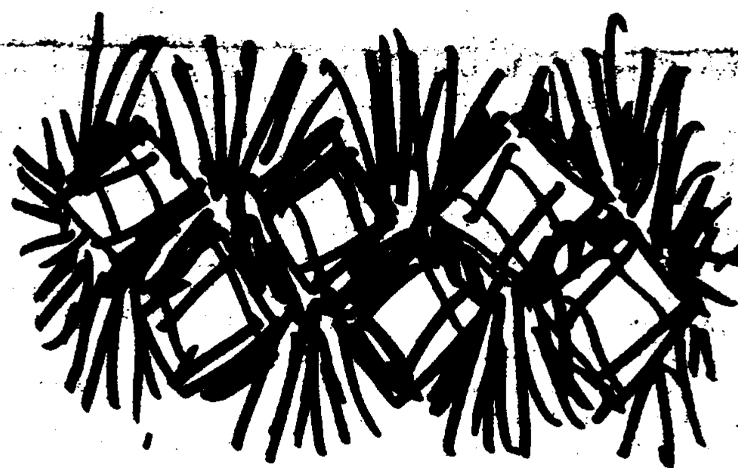
Jamaica, for years the number three supplier of marihuana to the lucrative United States market, weeks ago recorded its biggest single hard drugs bust — 700 pounds of cocaine worth some US 48 million dollars and destined as well for the US. Five brothers of a government parliamentarian were arrested.

In Trinidad and Tobago police statistics show arrests for cocaine have shot up from three in 1978 to 189 last year and the cops have discovered the first Trinidad lab for refining the drug. Actual cocaine seized in Trinidad during that six years is up from less than one gram to eight kilos, according to the police.

In the Bahamas, a key transshipment point for US-bound narcotics, a massive scandal about the drugs trade and its associated payoffs rocked the foundations of the Lynden Pindling government.

An official commission of enquiry into drug-related corruption there actually cleared Sir Lynden, but concluded that a range of other high officials, from government ministers to the Assistant Police Commissioner, Howard Smith, to lawyers in private practice, had been linked to kickbacks from American and Colombian smugglers for services rendered.

Even traditionally tranquil Barbados, which not so long ago saw just a trickle, has found itself grappling with an increasing flow of drugs, mostly marijuana. Within one week this month customs officers seized about a quarter million dollars (one bds doll 50 cents US) worth of ganja which had remained unclaimed after arriving at the airport. □

TOP 10 LIJSTEN

ARGENTINIE
1. Coraje — Victor Heredia
2. Argentina es nuestro hoger
3. Concierto — Alejandro Lerner
4. Demoliendo — Charly Garcia
5. Acaríciame — Maria Conchita
6. Te llamo solo — Carlos Beltràn
7. Corazón de piedra — Lucía
8. Durazno — Jaime Ross
9. Corazón solitario — Miguel
10. Acéptame — Manuel Torres

BRAZILIE
1. Sem pecado e sem juizo — Baby
2. Dona — Roupa Nova
3. Fogo e paixao — Wando
4. I was born — Freddie Mercury
5. Cheia de charme — Arantes
6. Tedio — Biquini Cavadao
7. Louras geladas - RPM
8. So far away — Dire Straits
9. Known better — Jim Diamond
10. Coracao aprendiz — Fafa de Belem

CHILI
1. Tu ausencia — Alberto Plaza
2. Gran simulador — Dolly Parton
3. Cantaré, cantarás — Hermanos
4. Yo y ella — Roberto Carlos
5. Felicidades — Iglesias/Vargas
6. Camionero — Roberto Carlos
7. The world — USA for Africa
8. El ha llegado — José Velez
9. Yo sigo siendo — Raphael
10. Lluvia de plata — Gal Costa

VERENIGDE STATEN
1. St. Elmo's fire — John Parr
2. Another hero — Tina Turner
3. Money — Dire Straits
4. Cherish — Kool & The Gang
5. Power of love — Lewis & The News
6. Don't lose — Phil Collins
7. Freeway of Love — Aretha Franklin
8. Freedom — WHAM
9. Pop life — Prince & Revolution
10. Invincible - Pat Benator

PARAGUAY
1. Tu muñeca — Dulce
2. Palabras — Johana
3. Por tí — Luís Minguel
4. Acéptame — Manuela Torres
5. Corazón de piedra — Lúcía
6. Vagabundear — Secret
7. Sólo llamé — Carlos Beltran
8. Corazón solitario — Gallardo
9. Querida — Juan Gabriel
10. Acaríciame — Maria Conchita

PERU
1. Cantaré, cantarás — Hermanos
2. Cada vez — Paul Young
3. My toot toot — Jean Knight
4. A pulmón - Miguel Ríos
5. Power of love — Lewis & The News
6. Demoliendo — Charly García
7. Muchachos de hoy — Luís Miguel
8. La Fama - Hector Labo
9. Felicidades — Iglesias/Vargas
10. Solo humano — Billy Joel

PUERTO RICO
1. Cantaré, cantarás — Hermanos
2. Conga — Miami Sound Machine
3. Only Human — Billy Joel
4. Power of love — Lewis & The News
5. Historia importante — Wilkins
6. Set htem free — Sting
7. Never surrender — Connie Hart
8. Por ella — José José/José Feliciano
9. Another hero — Tina Turner
10. Dearly — Pointer Sisters

DOMINICAANSE REPUBLIEK
1. Por tí — Taty Salas
2. Cobardía — Iglesias/David
3. Frente a frente — Mery Mers
4. Ritmo de la noche — Sophy
5. Primavera — Rasputín
6. Divino amor — Piedra Brava
7. Madrugadas — Omar Franco
8. Como no quererte — Cordero
9. El amor — La Gran Manzana
10. A la Bulanye — Belkis

URUGUAY
1. Kayleigh — Marillion
2. Money — Dire Straits
3. No le importa — Talking Heads
4. The world — USa for Africa
5. Días — Bruce Springsteen
6. No jacket required — Collins
7. Demoliendo — Jaime Ross
8. Durazno — Jaime Ross
9. Another hero — Tina Turner
10. Ser como vos — Fernando

VENEZUELA
1. Amanecer — Perla
2. Hay momentos — Raphael
3. El amor — Danny Rivera
4. Felicidades — Iglesias/Vargas
5. Hombre a hombre — José José
6. Isla de amor — René Romero
7. Abrázame — Raquel Castaños
8. Life is living — Opus
9. Just as I am — Air Supply
10. A media noche — Oscar d'Leon

After biennal congress of Guyana's leading party

PNC-opponents don't have too, much hope for a broad-based interim government

GEORGETOWN, GUYANA, — What officially concluded here in August as a "highly successful" biennial congress of Guyana's ruling People's National Congress (PNC) is being viewed negatively by opponents of the party.

They say they feel that hopes for a broad-based interim government and electoral reform have diminished in the face of the PNC's own plans to retain power at forthcoming parliamentary and presidential elections, likely in December.

The biennial congress, the sixth since the late President Forbes Burnham, founder and leader, led the PNC to power in 1964 in a coalition with the rightwing United Force (UF), climaxed on August 18 with new President and party boss Desmond Hoyte's rallying call to his 'comrades' to work to archieve "a decisive victory" at the polls within the next seven months.

Hoyte's exuberant claim "We can win. We must win. We will win" a central theme of the congress — evoked thunderous cheers from delegates and observers. But this mood contrasts sharply with the thinking of the major opposition forces, among them Dr. Cheddi Jagan's People's Progressive Party (PPP), as well as that of the Guyana Trades Union Congress (TUC) and the Guyana Council of Churches (GCC).

These have been clamouring for a "political solution," based on the widest possible unity to deal with the nation's grave social and economic problems.

These problems include a US one billion dollar national debt, 30 per cent unemployment, food shortages and serious crime.

Endorsed as Burnham's successor without challenge by a congress keenly interested in presenting the best possible face of 'party unity and strength,' the new 56-year-old PNC leader and President reaffirmed the continuation of "unity talks" between the PNC and PPP and said that he and his comnrades were committed to pursuing the "socialist" policy and programmes of "our late great leader."

From the opposition's viewpoint, however, the central political question remains the "restoration of genuine electoral democracy."

Dr. Jagan, currently out of the country, has already told the recently-concluded 22nd Congress of his party, that no one should confuse "cooperation" or "unity" talks with the PNC with the absolute need for a "political solution" to the fundamental ills of the Guyanese society.

"We cannot accept any formula," said Dr Jagan, "which is not based on democracy and free and fair elections. Nor can we accept a minority position in government in a negotiated settlement without elections."

The General Secretary of the TUC, Joseph Pollydore, said that a "political solution is imperative to a resolution of the serious problems we face."

For his part, the Chairman of the Guyana Council of Churches, Rev George Richmond, sees 'free and fair elections and a free press, as being most essential, in mobilising the nation."

The leftwing Working Peoples Alliance (WPA) — seen in various quarters here as the main threat to the political bases of both the PNC and PPP — feels that socialist construction must be based on "representative and participatory democracy."

In an "open appeal" that coincided with the conclusion of the PNC's biennial congress, the WPA outlined for the consideration of the rulling regime, a set of proposals it considers relevant to changes which, it said, "the public wishes to see."

For example, the WPA, which has calles for a public inquiry into the circumstances surrounding Burnham's death from heart faillure, and which also wants to know whether the late President had willed the mummification of his body, feels that: "Members of all political parties and trade unions, without exception, must be allowed to enjoy their freedoms under the law without hindrance. There must be no molestation, victimisation, physical or other aggression against their members and supporters. This is the very basis of a free and fair election ... Without freedom, we will not come out of this crisis ..."

The WPA said Guyana must be regarded as a sovereign state which should be "the property of all its citizens and not only of the members of the ruling party of the day ..."

" ... Further, a great responsibility," it said, "lies on those who ordered the seizing of bread, the destruction of wheaten flour and the seizure of vehicles alleged to be transporting these. These things have led to corruption of sections of the security forces," it claimed.

"There must be importation of wheat to fill a real gap in food supply of human beings and livestock, and a change in milk policy to save the lives of infants and the elderly."

While there could be no official confirmation, there is growing speculation here that the PNC government is in fact giving serious consideration to the reintroduction of wheaten flour into the system as part of its strategy for forthcoming elections, especially since the popular mood for this food item has been linked to the politics of the PPP and WPA, in addition to a call from the churches and labour movement.

Wheaten flour was banned by Burnham as part of this government's policy to promote the philosophy of self-reliance. The banning or restriction of a wide range of consumer commodities led to the growth of a parallel market that today seriously threatens the social system.

Political observers have noted that if the PNC thinks it "expendient" to permit the importation of wheaten flour in time for new elections, it was neither said nor done anything to suggest that electoral reform, as demanded by its opponents, is in the offing.

Criticisms against the country's electoral laws and machinery have been made within recent months by local and international human rights organisations, including the U.K. Parliamentary Human Rights Group and Americas Watch.

Both the PPP and WPA have that the PNC's guiding doctrine of "party paramountcy" must give way to national demands for electoral reform and for a return to representative democracy.

Like the late President, Burnham's successor does not accept the opposition's charges that the PNC has maintained itself in power over the past 20 years on the basis of electoral fraud.

President Hoyte has repeated that he has no intention of permitting "foreign meddling" in Guyana's affairs, which is his way of saying "no" to demands for international supervision of parliamentary and presidential elections, due constitutionally not later than March 31 next year.

Hoyte has no encouragement either for those calling an end to "PNC paramountcy," declaring that the nation must face the "reality of the ruling party as a national institution."

The PNC, he said, must "retain its authority" to advance the economic and political objectives of the late President Burnham by "not merely winning the next elections, but to achieve a most decisive victory ..."

Unofficial reports indicate that the PNC is planning elections for December, which the party regards as its "lucky month," having first come to power in a 1964 December poll, then maintained power in December 1968. It was in December 1980 when Burnham was elected Guyana's first Executive President in controversial elections.

Among changes being demanded by the PNC's opponents for a return to representative democracy are: an end to one-party control of the electoral machinery: and abolition of overseas votes and the present system of proxy voting which the opposition says have all favoured the ruling PNC.

The opposition parties have also been openly critical of the Guyana army, police and other disciplined forced pledging loyalty to the PNC as happened again at the biennial congress. The opposition parties claim that to continue this policy, as introduced by Burnham, would be to dash hopes for national unity and the restoration of popular democracy.

But Hoyte has stated that he and his re-elected colleagues of the PNC's powerful Central Executive Committee, saw no contradictions in the relationship between the party and the disciplined forces, in this multi-party democracy.

"Forward to socialism," he exhorted the sixth biennial congres. "Long live the memory of our founder leader. Long live the PNC. Long live the Cooperative Republic of Guyana." □

opposition leader
AUSTIN BRAMBLE

In trying to persuade Montserrat to seek independance

Osborne lacks conviction

Plymouth, Montserrat, CANA — Montserrat's Chief Minister, Johan Osborne, has run into some trouble in trying to convince the 1,200 islanders here it's time they seek political independence from Britain.

Osborne created a furore on the 39.6 square mile (103 sq. km) island near Guadeloupe and Antigua in the Leeward chain when he suggested independence last year.

"Now he is not even sure whether to make independence an issue at the next general election, due by 1988," a Reuters report said.

"I am not setting a date for independence," Osborne said in an interview.

"Our people are not quite sure what independence means. At least, most of the people in this country believe that independence for Montserrat means that they have to carry the burden of everthing, including development," he added.

Osborne says that with independence, investment and foreign aid would probably increase from its present level.

But with such a tiny population and tourism as its only source of foreign exchange, many people here regard independence as unrealistic.

"Independence for any territory of 12,000 people is never likely to be successfull," said opposition leader Austin Bramble.

In the sleepy village of Plymouth a lone traffic policeman guides the occasional car through a tricky crossroads and most people seem more interested in cricket than in sending home their British Governor.

The lush volcanic island has been self-governing since 1952 and Osborne admits that the yoke of British colonial rule has not been difficult to bear.

"I have to say that the British have been very good to us. They are our largest donor and over the last couple of years, they have increased their aid to Montserrat," he said.

Last year, the British provided about 40 per cent of the 3.5 million dollars of aid which flowed into the island. The British Overseas Development Minister, Timothy Raison, said Whitehall was expected to spend 1.6 million pounds sterling on projects in Montserrat this year.

Following a meeting here with Osborne and other government leaders, he told reporters that port protection and rehabilitation of the main jetty at Port Plymouth were included in the projects.

A new police station is to be constructed at Salem, five miles north of the capital. Funding has also been allocated to agriculture and tourism projects, Raison said.

"We recognise that the dependent territories are a special responsibility of ours and on a per capita basis they all get far higher aid per head than other countries with more poverty," Raison told reporters.

The economy, which relied on sugar for over 300 years, now depends on a trickle of wealthy tourists and Osborne sees tourism as Montserrat's main hope for the future.

Last year's exports of leather and sea island cotton covered less than eight per cent of Montserrat's 19 million dollar import bill.

The Montserrat economy last year recorded a slight downturn as a result of continuing contraction in the construction industry and related business activities, an official report said.

Osborne said several improvements are needed to Montserrat's economic infrastructure before the island can seriously ask for independence.

Montserrat needs a sheltered harbour to replace the open roadstead at Plymouth, a longer runway for its tiny airport and new hotels to supplement its present 200-bed capacity, the Chief Minister said.

Britain has no objection to Montserrat becoming independent if it so wishes, but neither is it pushing to sever the colonial ties, said Governor Charles Watson, at his old stone mansion, overgrown with yellow and purple bougainvillea.

Nevertheless, Britain is concerned that Montserrat and its other colonial remnants in the Caribbean should not fall prey to a violent minority or domination by gangsters or drug smugglers if they do decide to go it alone, diplomatic sources said.

Britain's largest remaining Caribbean colony is the Cayman islands with 19,000 inhabitants, but the Turks and Caicos islands, the British Virgin Islands and Anguilla are even smaller than Montserrat. □